

REVISTA MUSICAL CATALÀ

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

363

MARTA MATHÉU
La passió no s'atura

**MÚSICA, PARAULA
I CULTURA**
Els significats de la música

JONAS KAUFMANN

FA BRILLAR EL FESTIVAL
DE PERALADA

**LES CITES MUSICALS
DE L'ESTIU 2018**

DOSSIER: CAP A ON ES DIRIGEIX L'ESCENOGRAFIA CONTEMPORÀNIA?

Palau de la Música Catalana 2018-2019

PALAU BACH

DIJOUS 04.10.18, 20 h
Sir András Schiff, piano
—*Variacions Goldberg*

DILLUNS 03.12.18, 20 h
Església de Santa Maria del Pi
Philippe Herreweghe
& Collegium Vocale
Gent
—*Les fonts d'Israel* de
Schein
[Concert extraordinari]

DILLUNS 11.02.19, 20 h
Vespres d'Arnadí
& Dani Espasa
—*Concerts bachians*

DIMECRES 10.04.19, 20 h
Paul McCreesh
& Gabrieli Consort
& Players
—*Passió segons sant Mateu*

DIJOUS 30.05.19, 20 h
Petit Palau
Benjamin Alard, clavecí
—Integral de l'obra
per a clavecí sol
[Concert extraordinari]

DIJOUS 06.06.19, 20 h
Petit Palau
Thomas Dunford, llaüt
—Integral de l'obra
per a llaüt
[Concert extraordinari]

DIMECRES 12.06.19, 20 h
Philippe Herreweghe
& Collegium Vocale
Gent
—*Missa en Si menor*

Abonament Palau Bach (4 concerts) de 91 a 199 euros
Pack 3 concerts extraordinaris per 45 euros
Preus especials en abonaments i entrades per a menors de 35 anys

taquilles@palaumusica.cat | abonaments@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat | 93 295 72 07

Amb la col·laboració de:

EL MES DE JUNY MARCA L'INICI DE L'ESTIU a nivell musical amb la posada en marxa d'una gran part dels festivals de música que omplen els llargs vespres d'estiu arreu de Catalunya. És, doncs, l'ocasió de presentar les programacions dels festivals més rellevants i amb un marcat accent en el repertori clàssic, des de la música antiga fins al jazz, passant per l'òpera o la música de cambra. Enguany, un dels festivals degans, el Festival Castell de Peralada, viurà una edició especial; la primera en absència de la seva *alma mater* i impulsora original, Carme Mateu de Suqué. Exemple d'amor sincer envers les arts i envers la música clàssica, l'òpera i la dansa, Carme Mateu és també la imatge modèlica del mecenatge de les arts, que tant escasseja als nostres dies. Ella és la dedicatària d'una edició que porta com a lema "Per a tu" i que portarà, un cop més, grans noms de la lírica, com és el cas del tenor Jonas Kaufmann, protagonista de la portada, en un moment ple-tòric de la seva carrera, tal com va quedar palès en el seu pas pel Gran Teatre del Liceu protagonitzant *Andrea Chénier* de Giordano.

És també un moment especial per a la «Revista Musical Catalana». Després de l'entrada l'any 2012 al món digital, amb la inauguració del lloc web www.revistamusical.cat, enguany renovem imatge visual, format i funcionalitat de la nostra principal eina digital, tot procurant una clara interacció entre el format paper existent des dels inicis de la història de la «Revista Musical Catalana» i el format digital al qual el món de la comunicació està cada cop més abocat. El nou web permetrà complementar la informació present als sis números

anuals que publiquem en paper i generar, així, una continuïtat en aquest canal de comunicació intemporal, però alhora donar resposta a la demanda dels nous temps, que requereixen informació permanentment actualitzada i amb preponderància de presència als canals digitals.

El nou web de la «Revista Musical Catalana» té entre els seus objectius crear valor als continguts que genera dia rere dia, ja siguin crítiques de concerts, recomanacions bibliogràfiques o discogràfiques, articles d'opinió o entrevistes, notícies d'actualitat i temes de fons. Alhora, vol aprofitar la seva gran hemeroteca –un dels principals valors de la nostra centenària publicació– posant a disposició dels nostres lectors tot aquell contingut existent i, fins ara, només disponible en biblioteques, que té un interès més enllà del moment en què es publicà. Un altre dels objectius és generar continguts que puguin atreure nous lectors que, o

bé busquen un altre tipus d'informació més generalista i menys especialitzada, o bé que estan introduint-se al món de la música i busquen temes que els ajudin a endinsar-se a poc a poc en el fascinant univers de la música. Posarem a l'abast nou contingut multimèdia, perquè la música no només es llegeix, sinó que s'ha de veure i escoltar, i facilitarem que el lector ens pugui trobar i donar a conèixer a través de les xarxes socials, on ja som presents des de fa un temps. Us convidem a conèixer la nova versió de la www.revistamusical.cat i us animem a seguir-nos cada dia en aquesta aventura infatigable i emocionant que és la descoberta i el gaudi d'una de les arts més encisadores i il·limitades: la música. 📖

Els protagonistes i directius el dia de la presentació del Festival Castell de Peralada d'aquest estiu.

LES PROPOSTES DE LA DIRECTORA

1

SIR SIMON RATTLE AL PALAU

El director britànic Sir Simon Rattle torna a Barcelona aquest 8 de juny per fer dos concerts. El primer dirigint a cappella l'Orfeó Català, el Cor Jove de l'Orfeó Català i el Cor de Cambra del Palau de la Música. Tot seguit, en la seva gira de comiat amb l'Orquestra Filharmònica de Berlín, el director dirigirà obres de Widmann, Lutoslawski i Brahms.

2

UNA GRAN MANON LESCAUT

Manon Lescaut és un dels títols més apassionats del músic de Lucca Giacomo Puccini. Penúltim títol de la temporada del Liceu, aquesta òpera torna amb un elenc vocal de primera categoria, amb el tenor Gregory Kunde i la soprano Liudmyla Monastyrskya com a parella protagonista, sota la direcció d'Emmanuele Villaume i amb l'escenografia de Davide Livermore.

3

WAGNER I EL CINEMA

L'editorial Fórcola ha publicat un llibre essencial per als amants de la música de Wagner: Wagner y el cine. De las películas mudas a la saga de Star Wars. Edició supervisada per Jeongwon Joe i Sander L. Gilman i amb traducció de Juan Lucas i David Rodríguez Cerdán, aquest llibre és un compendi d'articles sobre les influències que Wagner ha exercit sobre el cinema.

REVISTA MUSICAL CATALANA

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

Núm. 363 • Juny-Juliol 2018
5a Època • Any XXXIV

www.revistamusical.cat
facebook.com/
revistamusicalcatalana
twitter.com/RevistaMusCat

Consell editorial: Rafael Argullol, Josep M. Busquets, Salvador Cardús, Benet Casablanca, Jaume Comellas, Gabriel Ferrer, Joaquim Garrigosa, Albert Guinovart, Carles Guinovart, Lluís Millet i Loras, Ramon Muntaner, Antoni Pallès, Àlex Robles Fitó, Antoni Ros Marbà i Àlex Susanna.

Direcció: Mercedes Conde Pons
mconde@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 26

Redacció: Teresa Martínez
revista@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 28

Consell de Redacció: Josep Barcons, Mercedes Conde Pons, Elena Cuesta, Sílvia Díez, Javier Pérez Senz, Toni Quero i Pere Romanillos.

Col·laboren en aquest número:

Josep Barcons, Laura Borràs, Marc Busquets, Ana María Dávila, Jaume Comellas, Mercedes Conde Pons, Sílvia Díez, Miquel Gené, Javier Pérez Senz, David Puertas, Albert Torrens, Lluís Trullén, Eduard V. Patsi i Jacobo Zabalo.

Publicitat: Mercedes Conde Pons
mconde@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 26

Edita: Sàpiens Publicacions (Sàpiens, SCCL)
Fundació Orfeo Català-Palau de la Música Catalana

Portada: Jonas Kaufmann
Foto: Gregor Hohenberg

Conceptualització i realització editorial:

Àrea de desenvolupament i nous projectes:
Sàpiens Publicacions (Sàpiens, SCCL)
www.som.cat

Director de l'àrea: Pere Romanillos
promanillos@sapienspublicacions.cat

Coordinació: Sílvia Díez

Disseny editorial: Cristina Ristol

Il·lustració: Roger Pibernat i Laura Borràs

Impressió: Rotocayfo (Impresia Ibérica)

Distribució
UDL Libros

Dipòsit legal: B-34.432/83
ISSN: 1887-2980
Membre de l'APPEC
Membre de CEDRO
Versió digital: iQuiosc.cat

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Mariona Carulla i Font, presidenta

c/ Palau de la Música, 4-6
08003 Barcelona
Tel.: 93 295 72 00
Palau de la Música Catalana, telèfon d'atenció al client: 902 442 882
(de dilluns a dissabte, de 9.30 a 21 h)
www.palaumusica.cat
www.orfeocatala.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

EDITORIAL 3

PASSACAGLIA 6

EN PORTADA

FESTIVALS D'ESTIU 2018

Les cites musicals imprescindibles 10

ENTREVISTA

MARTA MATHÉU

La passió no s'atura 24

REPORTATGE

LES NOVES TEMPORADES

Al Gran Teatre del Liceu, al Palau de la Música

Catalana i a L'Auditori 28

Batutem!

EL SO. LES CIUTATS MUSICALS:

VIENA I PARÍS 33

L'instrument: la caixa, el bombo i els plats 36

DOSSIER

L'ART DE DISPOSAR L'ESCENARI

Cap a on es dirigeix l'escenografia contemporània? 38

Parlem amb els grans directors d'escena 42

GREGOR HOHENBERG

ARTICLE

ELS SIGNIFICATS DE LA MÚSICA

Música, paraula i cultura 46

EL COMPOSITOR

LEONARD BERNSTEIN

Compositor, director i pedagog 50

ESCENARIS DEL MÓN

EL TEATRO REAL FA 200 ANYS

La història de la plaça lírica de Madrid 52

ACCENTS 56

MÚSICA ENCREUADA 63

MÚSICA A LA RÀDIO 64

MELÒMANS

ANTONIO LÓPEZ

Pintor i escultor 66

MICHAL NOVAK

JAVIER DEL REAL

ANTONI BOFILL

Aquesta revista
té banda sonora.
Escolta-la
al nostre web

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Javier Blánquez

Periodista cultural i crític musical. Col·labora amb diverses publicacions on escriu sobre música electrònica, òpera, llibres i fenòmens de masses. És el coautor del dossier dedicat a *L'art de disposar l'escenari*.

Marc Busquets Figuerola

Periodista, crític d'òpera i màster in Performing Arts Administration per la New York University. Ens presenta la programació dels *Festivals d'estiu 2018*.

Ana María Dávila

Periodista, especialitzada en l'àmbit cultural i particularment en temes de música. És la coautora del dossier i reflexiona sobre *Cap a on es dirigeix l'escenografia contemporània?*

Jacobo Zabalo

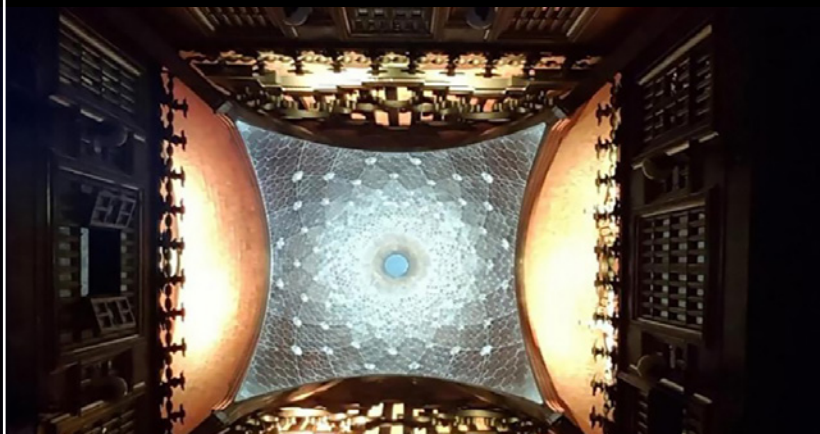
És doctor en humanitats i professor universitari de filosofia. Ha estat becat pel CSIC i habitualment publica articles sobre estètica i assaig, a més d'exercir com a crític musical. Ens parla de *Leonard Bernstein*.

Albert Torrens

Periodista i una de les veus habituals de l'emissora de ràdio Catalunya Música. Entrevista *Marta Mathéu*.

MAPPING AL PALAU GÜELL

Des dels primers mesos de l'any el Palau Güell acull *Parabòlic Gaudí*, un espectacle de llum sincronitzada amb la música de l'orgue, que converteix la cúpula parabòlica de l'edifici en un llenç per a la projecció de geometria abstracta generada amb eines digitals per l'estudi Playmodes. L'entrada inclou una visita guiada nocturna i una copa de cava. Des del gener i fins al novembre de 2018.

EFEMÈRIDES

75
ANYS

La Sala Apolo, al Paral·lel de Barcelona, és una de les sales de concerts i club de ball nocturn emblemàtics de la ciutat. Des de fa algunes temporades també programa un petit cicle de clàssica els diumenges al migdia titulat Morning Glory.

El duet de pianos gironí Carles & Sofia fa tres dècades que passeja el seu art arreu del món. Avui dia la seva activitat dalt dels escenaris es complementa, entre d'altres, amb un segell discogràfic propi i la direcció artística de diversos festivals.

30
ANYS

Els germans Gerard i Lluís Claret, violí i violoncel, respectivament, fa mig segle que toquen junts. Ho celebren amb un doble concert de Salvador Brotons -dirigit també per ell- al costat de l'ONCA i la GIOrquestra que es podrà sentir a Perpinyà i a Girona.

L'ONCA, nascuda com a Orquestra Nacional de Cambra -i, posteriorment, Clàssica- d'Andorra, arriba al primer quart de segle convertida en un referent del seu país, amb temporades de concerts a Andorra i Barcelona, a més de projectes educatius i socials.

50
ANYS

25
ANYS

ACTUALITAT **MUSICAL**

DISC DEL COR JOVE NACIONAL DE CATALUNYA

La sisena edició del Cor Jove Nacional de Catalunya es reunirà del 8 al 11 de juliol a Barcelona per estrenar una obra per al Congrés Mundial de Pueri Cantores, després viatjarà a Tallin -al XX Europa Cantat- i acabarà les sessions de treball a l'octubre per enregistrar el seu primer disc. Els cantaires van ser seleccionats el mes de gener passat i seran dirigits per Josep Vila i Casañas.

BACH A EDIMBURG

Del 15 al 17 de juny Edimburg acollirà una sèrie de concerts i esdeveniments a l'entorn de Bach, a imatge del Bachcelona. Els directors artístics del festival català van rebre l'encàrrec de diverses entitats escoceses i duran fins a aquella ciutat alguns músics catalans, com l'organista Juan de la Rubia. També s'hi projectarà la pel·lícula *El silenci abans de Bach* de Pere Portabella i hi haurà un concert d'acordions.

L'OBC I HAANES MINNAAR

L'OBC actuarà el 29 de juliol a la prestigiosa sala Het Concertgebouw d'Amsterdam, a proposta del seu principal director convidat, Jan Willem de Vriend. Al costat del jove pianista holandès Haanes Minnaar, interpretarà un programa amb obres de Sor, Mozart i Schubert que també es podrà escoltar a Barcelona la propera temporada de l'orquestra a L'Auditori. L'any que ve, l'orquestra viatjarà al Japó.

NOVA ETAPA DE LA BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

José Rafael Pascual Vilaplana serà el nou director de la Banda Municipal de Barcelona en substitució del també compositor Salvador Brotons, que hi seguirà vinculat com a principal director convidat les properes cinc temporades. La nova etapa explorarà al màxim la sonoritat singular de la formació fundada el 1886 i de llarga tradició, que interpretarà moltes obres de compositors actuals, a més de vincular la música amb la literatura i el cinema.

FESTIVAL CASTELL PERALADA

JULIOL - AGOST 2018

AUDITORI PARC DEL CASTELL
5 JULIOL · 22h

CONCERT INAUGURAL

RÈQUIEM DE VERDI

OBC, COR INTERMEZZO
Leah CROCETTO, Ekaterina
GUBANOVA, Charles CASTRONOVO i
Alexander VINOGRADOV
Direcció Musical: Giampaolo BISANTI

AUDITORI PARC DEL CASTELL
13 JULIOL · 22h

Ballet du Capitole de Toulouse GISELLE

Música: Adolphe ADAM
Coreografia: Kader BELARBI

AUDITORI PARC DEL CASTELL
20 JULIOL · 22h

María Pagés COMPANHIA UNA ODA AL TIEMPO

ESGLÉSIA DEL CARME
27 JULIOL · 20h · RECITAL LÍRIC

Javier CAMARENA

Piano: Ángel RODRÍGUEZ

AUDITORI PARC DEL CASTELL
28 JULIOL · 22h · GALA LÍRICA

Jonas KAUFMANN

ORQUESTRA DEL TEATRO REAL
Direcció Musical: Jochen RIEDER

AUDITORI PARC DEL CASTELL
29 JULIOL · 22h · ÒPERA EN CONCERT

THAÏS DE MASSENET Plácido DOMINGO Ermonela JAHÓ

ORQUESTRA I COR DEL TEATRO REAL
Direcció: Patrick FOURNILLIER

ESGLÉSIA DEL CARME
3 AGOST · 20h · RECITAL LÍRIC

Josep BROS 25 ANIVERSARI

Piano: Marco EVANGELISTI

ESGLÉSIA DEL CARME
5 AGOST · 20h · ÒPERA EN CONCERT

RINALDO DE HÄNDEL

Concepte i Direcció Artística: X. SABATA
Direcció Musical i Clave: Dani ESPASA
VESPRES D'ARNADÍ
Amb SABATA, RIAL i SANCHO,
entre d'altres.

AUDITORI PARC DEL CASTELL
6 i 7 AGOST · 22h · ÒPERA

La Flauta MÀGICA DE MOZART

Direcció Musical: Josep PONS
Direcció d'Escena: Oriol BROGGI
Orquestra i Cor Gran Teatre del Liceu
Amb Adrian EROD, Olga KULCHYNSKA,
Kathryn LEWEK, Liparit AVETISYAN,
Andres BAUER, Paco VAS, entre d'altres.

CLAUSTRE DEL CARME
8 AGOST · 22h · ÒPERA

ACISI GALATEA

DE HÄNDEL
ESTRENA NOVA PRODUCCIÓ

Direcció Musical: Fausto NARDI
Direcció d'Escena: Rafael R. VILLALOBOS
VESPRES D'ARNADÍ
Amb PADULLÈS, MARTÍN-CARTÓN,
SORDO, BOLÍVAR i OLIVÉ

ESTRENA A ESPANYA
AUDITORI PARC DEL CASTELL
13 AGOST · 22h

Svetlana ZAKHAROVA I ESTRELLES DEL BOLSHOI AMORE

MUZARTS PRODUCTION

AUDITORI PARC DEL CASTELL
17 AGOST · 22h

CLAUSURA FESTIVAL

Folia DANSA, HIP HOP I MÚSIQUES BARROQUES

Direcció Artística i coreografia:
Mourad MERZOUKI

EL REPRODUCTOR

El nomenament de Valentí Oviedo com a nou director general del Gran Teatre del Liceu ha estat saludat amb simpatia per diverses parts gràcies a la seva experiència prèvia al capdavant d'institucions culturals com el Kursaal de Manresa i L'Auditori.

MAY ZIRCUS

L'anunci de la fusió del Teatro Real i el Teatro de la Zarzuela de Madrid s'ha traduït en vagues i altres formes de protesta dels professionals del sector. Cal estar alerta davant possibles intents d'aplicar fórmules similars a realitats diverses.

La música clàssica segueix sent assignatura pendent d'alguns dels grans festivals d'estiu del país. I sovint, quan hi apareix, ho fa exclusivament en forma de grans noms mediàtics que actuen com a esquer per atreure el públic a la resta de concerts.

EL NOU ORGUE DELS SANTS JUST I PASTOR

La basílica dels Sants Just i Pastor de Barcelona, temple de gran tradició, testimoni d'una època d'esplendor prèvia a l'èxode de la classe alta de la ciutat cap a l'Eixample i també d'un moment de transició en la relació entre música i litúrgia, va reinaugurar el seu orgue el mes de març passat.

L'original, de l'any 1906, obra de l'orguener Miquel Bertran, s'havia anat deteriorant fins a emmudir. El rector Armand Puig n'ha impulsat la restauració que n'ha fet el taller d'Albert Blancafort de Collbató a partir de material antic i d'alguns elements nous. L'instrument té 28 registres i 1.871 tubs, amb dos teclats i un pedaler que li donen moltes possibilitats pel que fa al repertori.

Després de la cerimònia de benedicció i els dos concerts inaugurals, la intenció és que l'orgue recuperi la influència que havia tingut en l'activitat de la basílica, sobretot en l'acompanyament del cant, però també com a instrument de concert. Diverses institucions de la ciutat, com l'ESMUC, l'Ajuntament o la Diputació de Barcelona, aprofitaran tant la centralitat com la bona acústica del temple.

EL TRESOR

LA LLISTA D'SPOTIFY

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

1. DVOŘÁK SONGS

Marta Infante, mezzosoprano · Jorge Robaina, piano

2. 'GOYESCAS' IN NEW YORK

Carles & Sofia, piano duo

3. DIÁLOGO – TROIS CHANSONS – BELVEDERE

Intèrprets diversos. "Joan Manén Collection", 5

4. DUES JOIES DEL ROMANTICISME

Duo Delis (Irma Bau, violoncel; Irina Vesselova, piano)

5. EMILI PUJOL

Maria Ribera, guitarra

6. AIRES DE ANDALUCÍA

Jóncol 4 (Kurt Fuhrmann, percussió; Britta Schmitt, guitarra; Carles Guisado, guitarra; Anna Colom, cant flamenc)

7. DVD SOLIDARI CONTRA EL CÀNCER

GIOrquestra. Marcel Sabaté, director

A LA BANDA SONORA DE L'RM
EN FORMAT DIGITAL

RECORDANT

JOSÉ ANTONIO ABREU

EL 24 DE MARÇ PASSAT, moria a Caracas aquest músic, polític, activista i professor veneçolà. El seu llegat més important és l'anomenat Sistema Nacional de Orquestas y Coros que va fundar per a la difusió

de l'educació musical al seu país, gràcies al qual milers de joves i nens han pogut sortir de la pobresa. Són ells els que li van donar el sobrenom d'El Maestro. El 7 d'abril més de 10.000 músics van participar en el seu comiat.

9 de juny de 2018, a les 21.30 h

VESPRES D'ARNADÍ, Orquestra Barroca

Bach en concert · Oboè: Pere Saragossa · Director: Dani Espasa

14 de juliol de 2018, a les 21.30 h

LIEDER CÀMERA, Cor de Cambra

Vespres i Antífones de la Mare de Déu, de Joan Cererols
Soprano: Elena Copons · Director: Eduard Vila Perarnau

11 d'agost de 2018, a les 21.30 h

THE GOSPEL VIU CHOIR

Gospeljazzing · Trio de jazz (bateria, contrabaix, teclat)
Director: Moisès Sala

8 de setembre de 2018, a les 21.30 h

DUO DeLIS

Granados, Cassadó, Falla, Chopin, Rakhmàninov, Piazzola
Irma Bau, violoncel · Irina Veselova, piano

Reserva d'entrades i abonaments: www.brufaganya.cat
Més informació: amicssantmagi@finet.cat

NITS MUSICALS BRUFAGANYA

7è FESTIVAL D'ESTIU

SANTUARI DE SANT MAGÍ DE LA BRUFAGANYA
Pontils - Baixa Segarra / Conca de Barberà
GPS: 41° 29' 04.0" N 1° 26' 56.5"E

Organitza:

Associació Musical la Brufaganya

Patrocinen:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Tarragona

Pontils

Col·laboren:

Parròquia de
Sant Magi de
Rocamora

LA SEGARRA

LA VEU

Nits d'Estiu a La Pedrera

FESTIVALS D'ESTIU

UNA GUIA AMB LES CITES MUSICALS IMPRESCINDIBLES

LA MÚSICA NO FA VACANCES, SINÓ BEN AL CONTRARI. COM CADA ESTIU, DIFERENTS INDRETS DEL PAÍS, UNS A PROP DEL MAR, D'ALTRES EN PLENA MUNTANYA, UNS EN MONESTIRS I D'ALTRES EN CASTELLS I JARDINS DE CIUTATS I POBLES, S'OMPLIRAN DE PROPOSTES MUSICALS ATRACTIVES SORGIDES GRÀCIES A ARTISTES ESTIMATS ARRIBATS D'ARREU DEL MÓN.

TEXT Marc Busquets Figuerola

GREGOR HOFENBERG

Castell de Peralada

EN RECORD DE CARME MATEU

FESTIVAL CASTELL DE PERALADA 2018

DEL 5 DE JULIOL AL 17 D'AGOST

WWW.FESTIVALPERALADA.COM

El Festival de Peralada referma el seu segell d'identitat, l'aposta per la lírica i la dansa, en l'edició més emotiva de la seva història, la primera sense l'*alma mater*, Carme Mateu. El Festival se celebrarà del 5 de juliol al 17 d'agost amb un total de 22 espectacles. El director teatral **Oriol Broggi** debutarà en el camp de l'òpera dirigint un nou muntatge de *La flauta màgica* de Mozart (del qual parlarem en el proper número de la Revista), en una edició amb gran contingut operístic en què, a més de quatre títols d'òpera, els cantants **Javier Camarena, Jonas Kaufmann i Plácido Domingo** seran els protagonistes d'un cap de setmana líric excepcional. A

més, el contratenor **Xavier Sabata** serà l'artista resident d'una edició en la qual el Barroc es converteix en un dels leitmotiv, amb la interpretació de *Rinaldo* i d'*Acis i Galatea* de Händel com a plats forts. **Josep Bros** celebrarà les seves noces d'argent amb un recital a l'església del Carme.

El Festival s'inaugurarà amb el *Requiem* de Verdi amb l'OBC, sota la batuta de **Giampaolo Bisanti**, en memòria de Carme Mateu. Els tenors **Javier Camarena, Jonas Kaufmann i Plácido Domingo** seran protagonistes d'un cap de setmana excepcional, com dèiem. El mexicà oferirà un recital amb piano, mentre que l'espanyol interpretarà l'òpera *Thaïs* de Massenet en versió de concert amb **Ermonela Jaho** en el paper protagonista. Jonas Kaufmann, que va triomfar al seu debut escènic al Gran Teatre del Liceu amb *Andrea Chénier* el mes de març passat, torna a Peralada amb orquestra i un programa operístic que de ben segur presentarà àries d'òpera francesa aparegudes al seu darrer i excel·lent treball discogràfic *L'Opéra*. El cantant, que a Barcelona va expressar que creu que el secret del seu èxit radica en el fet de no haver-se mai encasellat i d'expressar emocions honestes damunt l'escenari, té previstos en un futur nous rols, com el wagnerià Tristany en què acaba de debutar en versió de concert i que està previst que ofereixi escènicament el 2021, però també ressonen al seu cap títols com *Tannhäuser, Siegfried, Samson et Dalila* i *Fedora*. ¿Tornarà al Liceu amb algun d'aquests rols?

NO ET PERDIS...

1 La dansa tindrà també molta presència enguany a Peralada, amb el **Ballet du Capitole de Tolosa de Llenguadoc**; amb el nou espectacle de **María Pagés**, *Una oda al tiempo*, reflexió sobre la contemporaneïtat i el pas del temps; amb **Svetlana Zakharova** amb el Ballet del Bolxoi, i *Folia* de Mourad Merzouki.

2 La presència de grans veus és una senya

d'identitat del Festival Castell de Peralada. A més dels tenors **Jonas Kaufmann, Javier Camarena, Plácido Domingo i Josep Bros**, cal destacar el contratenor **Xavier Sabata**, artista resident, i la soprano **Ermonela Jaho**.

3 *Thaïs* de Massenet, *La flauta màgica* de Mozart, *Rinaldo* i *Acis i Galatea* de Händel són les quatre obres operístiques d'una edició

XXV SCHUBERTÍADA A VILABERTRAN: EL LIED CONSOLIDAT

DEL 17 D'AGOST AL 2 DE SETEMBRE
WWW.SCHUBERTIADA.CAT

La cita liederística de l'Alt Empordà torna aquest estiu després d'arribar l'any passat al quart de segle. Noms freqüents del festival, com el fidel **Matthias Goerne**, la *mezzo* **Sarah Connolly**, el **Quartet Casals** o el tenor **Christoph Prégardien** – presents a l'edició passada – es combinen amb d'altres més innovadors. Alguns d'aquests noms són la soprano **Katharina Konradi**, que junt amb **Wolfram Rieger** inauguraran l'edició d'enguany el 17 d'agost; l'exquisida *mezzo* **Bernarda Fink** junt amb **Roger Vignoles** participaran el dia 22 i just l'endemà hi haurà l'oportunitat d'escoltar la soprano **Lise Davidsen** amb **James Baillieu**, així com la soprano **Mojca Erdmann** acompanyada per **Gerold Huber** el dia 25. Destaca la presència de la jove soprano **Anna Lucia Richter**, acompanyada per **Gerold Huber** el dia 26, i del baríton **Andrè Schuen** que cantarà l'endemà.

La soprano **Natalia Labourdette**, un nom ja sentit a la temporada de Barcelona, inaugura un nou espai de recitals, el Dormitori de la Canònica de Vilabertran, el 24 d'agost. A aquesta nova sala s'hi sumen d'altres, com Sant Andreu de Sureda (Departament dels Pirineus Orientals, França), Sant Quirze de Colera i Castelló d'Empúries. Dos joves noms catalans i un d'argentiní que sonen amb força en el camp de la cançó també hi seran presents: la soprano **Mireia Tarragó** (18 d'agost) i **Josep-Ramon Olivé** (l'endemà, dia 19), el primer cantant de l'Estat a guanyar la medalla de la prestigiosa Guildhall School de Londres, així com també l'argentina **Mercedes Gancedo**, guanyadora del Premi

El Primer Palau 2017, junt amb el guitarrista **Bernando Rambeau** (10 d'agost) interpretant cançons de la seva terra. Tot això sense oblidar-nos de pianistes de primer nivell, com **Malcolm Martineau**, **Julius Drake** o **Igor Levit**, aquest darrer en un recital en solitari el dia 1 de setembre.

NO ET PERDIS...

1 Matthias Goerne, junt amb el pianista **Alexander Schmalcz**, interpretarà els magnès *Wesendonck Lieder* de Richard Wagner, que rarament es poden sentir en la corda de baríton. Canònica, 21 d'agost (21 h).

2 Una dama del lied, la mezzosoprano **Sarah Connolly**, torna a Vilabertran per segon any consecutiu després del bon gust musical deixat l'edició passada. L'acompanyarà

l'exquisit **Malcolm Martineau** al piano i **Jonathan Brown** a la viola, tot interpretant Brahms, Mahler i cançons tradicionals angleses. Brindarà la màgia d'escoltar cantants interpretant la música de la seva terra. Canònica, 18 d'agost (21 h).

3 Bernarda Fink, amb el pianista **Roger Vignoles**, interpretarà obres de Haydn, Schubert, Wolf i Ginastera. Canònica, 22 d'agost (21 h).

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

EL GREC I 6a EDICIÓ DEL FESTIVAL JARDINS DE PEDRALBES: FESTIVALS DE BARCELONA AMB POCA MÚSICA CLÀSSICA

DE L'1 DE JULIOL AL 31 D'AGOST
LAMEVA.BARCELONA.CAT/GREC/CA
DEL 6 DE JUNY AL 13 DE JULIOL
WWW.FESTIVALPEDRALBES.COM

Tant el principal festival d'estiu de Barcelona, el Grec, com el Festival Jardins de Pedralbes –d'iniciativa privada– deixen la música clàssica i la lírica en un molt evident segon pla. La soprano **Ainhoa Arteta** i l'històric **Josep Carreras** actuaran a l'escenari del Festival Jardins de Pedralbes el 6 de juny com a inauguració. Una aposta segura pel que fa a la venda d'entrades, els beneficis de la qual van destinats a una obra benèfica. Tot i així, l'escenari planteja no pocs problemes acústics, amb la conseqüent –i sovint poc acurada– amplificació. Per la seva banda, al festival Grec, la música hi apareix anecdòticament en una programació àmplia, però hi destaquen la col·laboració amb el Sónar, amb l'actuació d'**Alva Noto** i **Ryuichi Sakamoto**; la companyia de dansa **Rocío Molina** amb **Sílvia Pérez Cruz**; *El monstre al laberint* de **Jonathan Dove**, creació contemporània que aquí serà interpretada per l'**Orfeó Català**, els cors de l'**Escola Coral de l'Orfeó Català** i la JONC, sota la direcció musical de **Simon Halsey**, i la represa del *Tocatico -Tocatà* com a homenatge a Carles Santos amb el Cor de Cambra del Palau de la Música.

Bernarda Fink

RICARDO RÍOS

NO ET PERDIS...

1 L'espectacle inaugural al Teatre Grec, coincideix amb el de clausura del Sónar, que enguany celebra la seva vint-i-cinquena edició. Hi actuaran **Alva Noto** i **Ryuichi Sakamoto** en un entorn idíl·lic per a les nits d'estiu.

2 *El monstre al laberint* de **Jonathan Dove** és un projecte encàrrec de

l'LSO, la Berliner Philharmoniker i el Festival d'Ais de Provença, que li van demanar una creació contemporània que pogués ser representada per un repartiment mixt, amb cantants professionals i aficionats, i que deixés espai també a joves intèrprets dels diferents països on es representés.

NITS D'ESTIU A LA PEDRERA: JAZZ SOTA LES ESTRELLES

DEL 8 DE JUNY AL 15 DE SETEMBRE

WWW.LAPEDRERA.COM

Un dels espais més agradables de la ciutat de Barcelona, el terrat de La Pedrera, s'omple de jazz cada divendres i dissabte entre els mesos de juny i setembre per iniciativa de la Fundació Catalunya-La Pedrera. Així, el Festival s'iniciarà el 8 i 9 de juny amb la **Liceu Big Band**, agrupació que dona l'oportunitat als estudiants del Conservatori del Liceu d'aprofundir en el gènere del jazz. De Mallorca arribarà el **Pere Bujosa Group**, el líder del qual i contrabaixista oferirà composicions pròpies el cap de setmana del 15 i 16 de juny. Completaran aquest mes l'octet barceloní **The Bop Collective** i l'**Ernesto Aurignac Quartet**, amb un dels saxofonistes més destacats del jazz europeu, que actuaran dins la nit de Barcelona els dos caps de setmana següents. **Trempera!** és el nom d'aquest grup de caràcter català que nasqué a Amsterdam el 2014, i hi presentarà el seu nou disc, *Saturnalia*, els dies 6 i 7 de juliol. El cap de setmana següent, la cantant **Mariola Membrives** es presentarà amb el barceloní **Jordi Bonell** i el nord-americà **Bill McHenry**.

Un altre trio, el del percussionista **Oriol Roca**, farà les delícies de la improvisació els 20 i 21, mentre que el cap de setmana següent el **Felix Rossy Quintet** portarà l'energia d'aquest trompetista al terrat. Després del pas de l'**Alternilla Jazz Band**, agost prendrà força en les dues nits consecutives Underpool, en honor del segell discogràfic, amb el **Chivas Quartet** (dia 10) i el **Quartet Tronik** (l'endemà 11). El trompetista **Guillermo Calliero** portarà el seu mestissatge el 17 i el 18 d'agost, mentre que el pianista **Lluís Capdevila** presenta-

rà el seu treball *Diàspora*, centrat en les vivències d'expatriació de la seva generació. Com a pont entre agost i setembre (dies 31 i 1), l'**Alba Careta Group** presentarà el seu darrer disc, *Orígens*. Clausuraran el festival el **Gabriel Amargant Trio** (7 i 8 setembre) i **Shakin' All** (14 i 15 de setembre). L'entrada a preu únic de 35 euros inclou una copa i visita lliure a l'Espai Gaudí, les golfes de la casa.

NO ET PERDIS...

1 **Ernesto Aurignac Quartet**, el compositor i saxofonista està considerat un dels més desta-

cats a nivell europeu, entre la tradició i l'avantguarda del jazz. Terrat de La Pedrera, 28 i 29 de juny (20.45 h).

The Bop Collective

The Gospel Viu Choir

7a EDICIÓ NITS MUSICALS DE LA BRUFAGANYA: QUATRE NITS DE MÚSICA DIVERSA

DEL 9 DE JUNY AL 8 DE SETEMBRE
WWW.BRUFAGANYA.CAT

Quatre nits de bon atractiu musical a l'espai del santuari de Sant Magí (Pontils, Conca de Barberà) són les que presenta aquest festival en la setena edició. El Festival començarà el 9 de juny amb una proposta interessant, les **Vespres d'Arnadí** interpretant Bach sota la direcció de **Dani Espasa** i amb la participació de l'oboè **Pere**

Saragossa. Abordaran un programa format pel *Concert en clave en Re menor*, el *Concert per a oboè i violí en Do menor* i el *Concert de Brandenburg núm 5*. El 14 de juliol serà el torn de la soprano **Elena Copons**, que junt amb l'agrupació **Lieder Càmera** interpretaran les *Vespres i antífones de la Mare de Déu* de Joan Cererols, en el seu 400 aniversari del naixement. A ple agost,

el dia 11, el gòspel arribarà al santuari amb les veus de **The Gospel Viu Choir**. Per clausurar el festival, el 8 de setembre el **Duo DeLis**, format per la violoncel·lista **Irma Bau Rubinat** i **Irina Veselova** al piano, interpretarà duets de Beethoven, Xostakóvitx i Prokófiev.

NO ET PERDIS...

1 La soprano **Elena Copons**, gran liederista, en un repertori diferent: cantant la música del compositor de Martorell **Joan Cererols** amb l'acom-

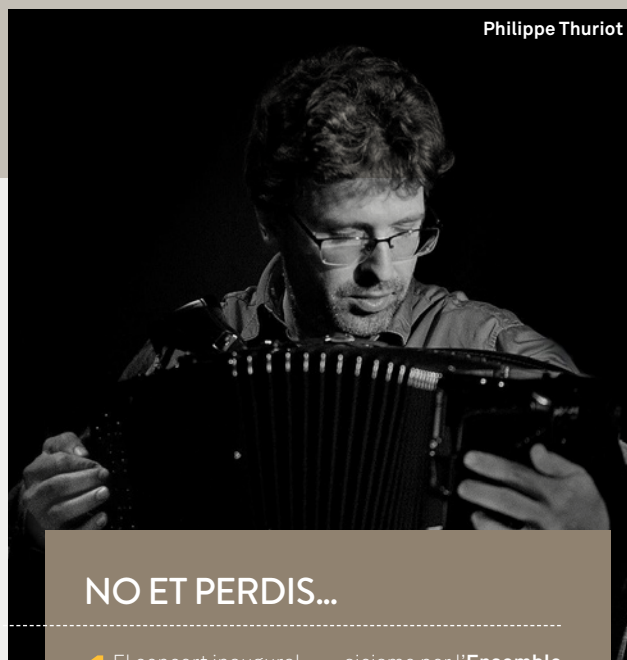
panyament de l'agrupació coral **Lieder Càmera**. Santuari de Sant Magí. 14 de juliol (21.30 h).

2 **The Gospel Viu Choir** Sant Magí. 11 d'agost (21.30h).

6è BACHCELONA: BACH A BARCELONA

DEL 19 AL 24 DE JULIOL
WWW.BACHCELONA.COM

Per sisè any consecutiu el Bachcelona omple Barcelona de Bach. Aquest any del 19 al 24 de juliol amb propostes molt interessants i innovadores que acosten el geni d'aquest compositor a tots els públics. El festival s'inaugurarà al Petit Palau del Palau de la Música Catalana el 19 de juliol amb la interpretació de les *Cantates BWV 52, 174 i 207*, de les més brillants de Bach. **Daniel Tarrida**, director artístic del Bachcelona, tocarà el clavicèmbal, mentre que **Pau Jorquera** dirigirà els **BZM Cor i Ensemble**, junt amb els solistes de la Beca Bach. L'endemà dues propostes interessants: a les 17 h, Flash Bach amb la projecció de la pel·lícula *The crowd* (1928) de King Vidor a la Filmoteca de Catalunya i amb l'acompanyament en directe de **D. J. Köthen**; i a les 19 h, Bach dialogarà amb Mozart gràcies a l'**Ensemble Baroque de Tolosa de Llenguadoc** a la Sala Pau Gil del Recinte Modernista de Sant Pau. La quitxalla podrà gaudir de l'espectacle sobre Bach per a nens ideat per **Ton Koopman** a Sant Pau el dia 22. L'endemà serà el torn de **Shunske Sato**, concertino del Concerto Köln, que oferirà un recital en solitari a la Sala Domènech i Montaner de Sant Pau. *All you need is Bach!* és el títol suggeridor de la clausura en què l'acordionista **Philippe Thuriot** interpretarà Bach des del prisma del tango, els ritmes balcànics i fins i tot The Beatles! Propostes d'interès amb Bach de teló de fons. Back to Bach.

Philippe Thuriot

NO ET PERDIS...

1 El concert inaugural del Bachcelona és una ocasió perfecta per gaudir de Bach al màxim. Amb els **BZM Cor i Ensemble** junt amb els solistes de la Beca Bach dirigits per **Pau Jorquera**, amb **Daniel Tarrida** al clave. Petit Palau del Palau de la Música Catalana. 19 de juliol (20 h).

2 Mozart vs. Bach, diàlegs amb el clas-

sicisme per l'**Ensemble Baroque de Tolosa de Llenguadoc**. Sala Pau Gil del Sant Pau Recinte Modernista, 20 de juliol (19 h)

3 *All you need is Bach!* La música del compositor modernitzada a través de ritmes moderns per l'acordió del músic belga **Philippe Thuriot**. Fundació Enric Miralles, 24 de juliol (22 h).

Simfònics al Palau

2018|2019

23a Temporada

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orquestra
simfònica
del Vallès

**Una galàxia
de músiques**
17.11.18

**La Novena
de Beethoven**
22.09.18

**Festival de
valsos
i danses**
22.12.18

**Papà Mozart
amb Joan Pera**
09.03.19

**Chopin, Polònia
i Dràcula**
06.10.18

West Side Story
01.12.18

**Carnaval dels animals
amb Brodas Bros**
EXTRAORDINARI FAMILIAR *
30.03.19 (17 h i 19 h)

**Txaikovski
contra Napoleó**
19.01.19

**El piano de
Rachmàninov**
02.02.19

**Rèquiem
de Fauré**
13.04.19

**La bohème de Puccini
en concert**
18.05.19

**Simfonia Fantàstica
de Berlioz**
25.05.19

**La Setena
de Beethoven**
08.06.19

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTRUMENTOS DE ARMONIA

Els concerts Simfònics al Palau se celebren els dissabte a les 18.30h *

Entrades individuals, packs a mida i abonaments ja a la venda
a partir de 150€

Més informació:

Telèfon: 93 295 72 07 · taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat · www.osvalles.com

Patrocinadors i col·laboradors principals de l'OSV

Mitjà oficial

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
de Barcelona

Ajuntament
de Sabadell

Sabadell
Fundació

FLUIDRA

moventia

ARMOLTEC

MMARESME, SLU
Desenvolupament i Solucions Operatives

BENVIC

UNB
Universitat Nacional
de Barcelona

Bardet
Sustainable Mobility Solutions

LAVANGUARDIA

9è FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA DELS PIRINEUS: 52 CONCERTS PLENS D'ATRACTIU

DEL 29 DE JUNY AL 26 D'AGOST

WWW.FEMAP.CAT

Per novè any consecutiu, la música antiga envaeix els Pirineus catalans gràcies al Festival de Música Antiga, que presenta enguany un cartell molt atractiu. El Festival segueix així una etapa de consolidació del model: oferir el mateix concert a diferents espais del territori amb interès arquitectònic. Aquesta edició donarà el tret de sortida el 29 de juny a la Seu d'Urgell amb l'Escolania i la Capella de

Música de Montserrat, un concert que es repetirà també a Puigcerdà (30 de juny) i a Riner (1 de juliol). Les **Vespres d'Arnadí**, junt amb el **Cor de Noies de l'Orfeó Català** oferiran dos concerts a Tremp i Berga els dies 5 i 6 de juliol, respectivament, a la recerca dels sons de l'antiga Europa.

El mateix programa que ofereix la soprano **Elena Copons** a la Brufaganya és el que interpretarà junt amb **Lieder Càmera** amb motiu del 400 aniversari del naixement del compositor **Joan Cererols**; serà el 12 de juliol a la Seu d'Urgell i l'endemà a Bagà. El mateix dia, el 13 de juliol, el quartet **The Illyria Consort** explorarà la música vienesa del segle XVII, programa que repetirà l'endemà, dia 14, a Berga. Un altre quartet, el **Quartet Teixidor**, interpretarà música de Mozart i Haydn a l'Estany Gento (14 de juliol) i a Avià (15 de juliol). Una proposta diferent serà el que faran **Artemandoline** amb **Il Viaggio Musicale**, en què l'agrupació de mandolines i guitarres barroques interpretarà obres d'Scarlati i Vivaldi, entre d'altres, a la Seu d'Urgell (19 de juliol) i a Massaners l'endemà. Completen el programa noms com el **Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados** interpretant cançons populars antigues dels Pirineus,

l'Ensemble Pyrenaëus amb *Les quatre estacions* de Vivaldi, i **Arianna Savall** i **María Hinojosa** explorant la música de cambra de la cort de Lisboa. Els concerts i els llocs són tan variats que el millor és consultar el seu web per comprovar l'oferta.

NO ET PERDIS...

1 Concert inaugural amb l'**Escolania de Montserrat** i la **Capella de Música de Montserrat**.

Catedral de la Seu d'Urgell, 29 de juny (21 h) / Església de Sant Domènec de Puigcerdà, 30 de juny (21.30 h) i santuari del Miracle de Riner, 1 de juliol (19 h).

2 L'agrupació musical **Vespres d'Arnadí**, sota la direcció de **Dani Espasa**, junt amb el **Cor de Noies de l'Orfeó Català**. Espai

Cultural La Lira de Tremp, 5 de juliol (20 h) i església de Sant Joan de Berga, 6 de juliol (20.30 h).

3 Aproximació fresca a la música del Barroc amb **Artemandoline** i obres d'E. Felice dall'Abacco, D. Scarlati, N. Matteis, A. Vivaldi i L. Ruiz de Ribayaz. Al l'Hotel El Castell, Castellciutat (la Seu d'Urgell), 19 de juliol (21 h) i església de Sant Sadurn de Massaners (Saldes), 20 de juliol (20 h).

POBLET: REIVINDICACIÓ DELS REFUGIATS A TRAVÉS DE LA MÚSICA

DEL 10 AL 12 D'AGOST

WWW.POBLET.CAT

Amb l'**Orquestra Orpheus XXI**, creada i dirigida pel mestre **Jordi Savall** pel seu projecte per als refugiats i immigrants a Europa, s'inaugurarà el Festival d'enguany a la plaça del monestir, el 10 d'agost. Un concert que tindrà la conferència prèvia de Josep M. Bricall, exrector de la Universitat de Barcelona, que connectarà aspectes de l'actualitat europea amb el concert que oferirà després **Orpheus XXI**. L'endemà, 11 d'agost, serà el torn de **Le Concert des Nations**, dirigits per Savall, i el dia 12 la **Jove Capella Reial de Catalunya** oferirà un programa format per *Ensalades* compostes per **Mateu Fletxa**, compositor que acabà els seus dies a Poblet, com a monjo. Un programa cent per cent Savall.

Artemandoline

LA DAURADA ESCENA FESTIVAL LÍRIC INTER- NACIONAL: UN NOU FESTIVAL A LA COSTA DAURADA

DEL 14 DE JUNY AL
12 DE JULIOL

WWW.DAURADAESCENA.COM

Amb una edició zero l'any passat, el Daurada Escena Festival Líric Internacional inicia aquest estiu camí per diversos espais de la Costa Daurada: l'Orangerie de les Bodegues Clos Barenys, el Teatre Auditori de l'Hospitalet de l'Infant i el Teatre Metropol de Tarragona. Amb clara vocació de combinació turística i cultural, el Festival ofereix en aquesta primera edició quatre recitals. L'inauguraran el 14 de juny el jove baríton **Carles Pachón** –tercer premi del Concurs Viñas 2017–, acompanyat per **Anna Crexells**. Els seguiran l'1 de juliol la mezzosoprano **Marina Viotti** amb acompanyament de **Todd Camburn** al piano i **Gerry López** al saxo. El format Òpera Express vist al Teatre de Sarrià viatjarà al Metropol de Tarragona amb **Roberto Devereux** el 7 de juliol. Clausurarà el Festival la mezzosoprano **Gemma Coma-Alabert**, junt amb **Anna Crexells** al piano el dia 12 de juliol. Amb apadrinament del baríton **Carlos Álvarez**, el Festival comença a omplir un buit a la Costa Daurada. Èxits!

Gemma Coma-Alabert

Joaquín Achúcarro

38è FESTIVAL DE TORROELLA DE MONTGRÍ: LA MÚSICA ANTIGA COM A CENTRE

DE L'1 AL 19 D'AGOST

WWW.FESTIVALDETORROELLA.CAT

Amb una quinzena de concerts de l'1 al 19 d'agost, aquest festival arriba enguany a la 38a edició. Abans, el tenor **David Alegret** celebrarà la Festa de les Joventuts Musicals de Torroella debutant-hi amb un recital el 14 de juliol acompanyat de **Rubén Fernández Aguirre** i en què interpretaran una selecció operística de Mozart, Leoncavallo i Rossini i de cançons catalanes de Morera, Guinovart i Toldrà. La música antiga serà l'encarregada d'inaugurar oficialment el Festival el primer d'agost amb peces de Vivaldi, Caldara i Porpora, interpretada per la contralt **Delphine Galou** i l'**Accademia Bizantina**, sota la direcció d'**Ottavio Dantone**. L'endemà els violinistes **Lina Tur** i **Enrico Onofri** oferiran una exquisidesa a la Fundació Vila Casas de Torroella amb la interpretació dels *44 duos per a violí* que Bela Bartók escriví amb finalitats didàctiques. Un dels plats forts arribarà el dia 7 amb **The Brahms Project** interpretant *La Truita* de Schubert, així com el *Quartet núm. 1* de Brahms. Més música antiga el dia 4 amb el **Dunedin Consort**, sota la direcció de **Jonathan Butt** i un programa dedicat a Bach, igual que el 8, aleshores amb **Tenebrae**, sota la direcció de **Nigel Short**, interpretant la *Missa de requiem* de Tomás Luis de Victoria i la *Missa de batalla* de **Joan Cererols**, el compositor de Martorell del qual es commemoren quatre-cents anys del naixement aquest 2018. L'emergent grup de música antiga **L'Aphotéose** oferirà un concert el dia 9 dedicat a la música que escoltava Maria Lluïsa Gabriela de Savoia, reina consort d'Espanya i esposa de Felip V. El 12 d'agost **Gli Incogniti** darrere el suggeridor títol *BWV...or not? The inauthentic Bach... with authentic instruments* explorarà obres atribuïdes a Bach i música d'altres autors parafrasejada per Bach en una època en què els drets d'autor no tenien la importància d'avui. Una proposta que fusiona antiga amb flamenc és la de **Rocío Márquez** i l'**Accademia del Piacere**. El dia 11: el guitarrista **Pepe Romero** amb la Simfònica del Vallès, sota la direcció de **Rubén Gimeno**. Tanquen el cartell d'enguany, el mític pianista **Joaquín Achúcarro** el dia 14 i la **Prague Philharmonia** amb una programa tot Beethoven el dia 19.

NO ET PERDIS...

1 Joaquín Achúcarro, un dels pianistes espanyols més destacats ofereix un recital a l'Espai Ter el 14 d'agost. Hi interpretarà, els *Preludis* de Chopin per passar a homenatjar Clau-de Debussy en el centenari de la seva mort, amb peces per a piano i l'*Hommage a*

Debussy de Falla. Espai Ter, 14 d'agost (22 h).

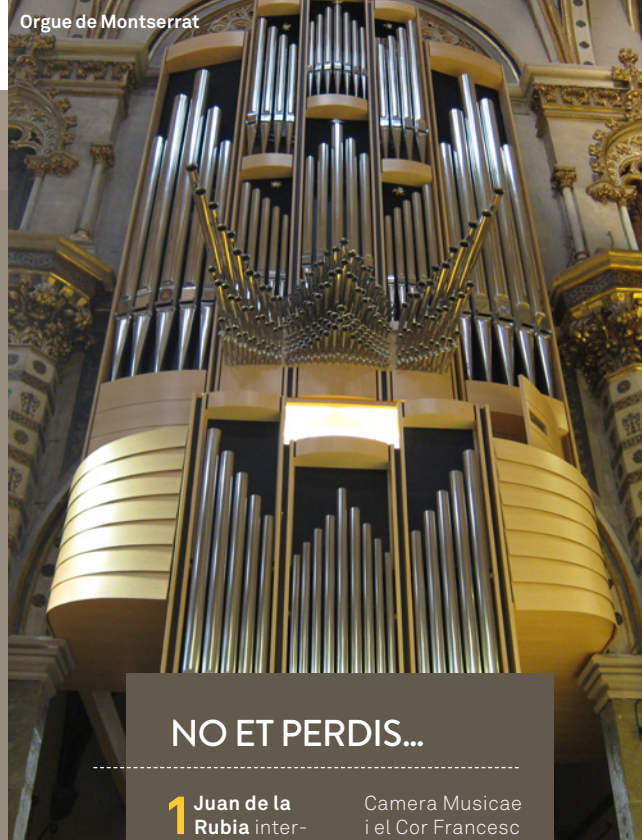
2 The Brahms Project interpretant *La Truita* serà una visió fresca d'aquest romàntic *Quintet* de Schubert. No hi podia faltar Brahms, amb el *Quartet núm. 1* del compositor. Espai Ter, 7 d'agost (22 h).

VIII FESTIVAL INTERNACIONAL D'ORGUE DE MONTSERRAT: GAUDIR DELS ORGANISTES DEL MÓN

DEL 16 DE JUNY AL 25 D'AGOST

WWW.ABADIAMONTSERRAT.NET

Amb el reputat **Juan de la Rubia**, acompanyat per l'Orquestra **Camera Musicae** dirigida per **Salvador Mas** i el **Cor Francesc Valls** es donarà el tret de sortida el 16 de juny del Festival Internacional d'Orgue de Montserrat. Un proposta molt interessant en la qual dialogaran Mozart i Poulenc; del primer es podrà escoltar *Vesperae solennes de confessore, KV 339* i del segon el *Concert per a orgue, timbales i corda en Sol menor*. El 21 de juliol **Eberhard Lauer**, organista i director de música sacra a la catedral de Santa Maria d'Hamburg, interpretarà peces de Buxtehude, Bach, Franck, Dupré i Vierne. L'organista de l'església de la Trinité de París i compositor **Kaji Hakim**, interpretarà peces de la seva pròpia composició sobre la Mare de Déu el dia 11 d'agost. Mentre que **Katelyn Emerson**, organista de l'Advent Church de Boston, hi interpretarà música del Nou Món el 25 d'agost.

NO ET PERDIS...

1 **Juan de la Rubia** interpretant Mozart i Poulenc junt amb l'Orquestra

Camera Musicae i el Cor Francesc Valls. Basílica de Montserrat. 16 de juny (21 h).

NO ET PERDIS...

1 **Javier Perianes** s'acosta a l'univers pianístic de Claude Debussy i Manuel de Falla oferint un diàleg entre ambdós compositors. Auditori Pau Casals (el Vendrell), 20 de juliol (20.30 h).

2 Amb només 27 anys, el violoncel·lista

Pablo Ferrández ja és uns dels solistes més destacats de la seva generació. Becat per la Fundació Pau Casals, interpretarà el *Concert per a violoncel núm. 1* de Saint-Saëns com a clausura del Festival. Auditori Pau Casals (el Vendrell), 24 de juliol (20.30 h).

38è FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA PAU CASALS: CASALS CONTRA LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

DEL 13 AL 24 DE JULIOL

WWW.AUDITORIPAUCASALS.CAT

El mateix pacifisme que inspira el Festival Pau Casals de Prada de Conflent és el que amara el Festival Casals del Vendrell centrat concretament en la seva oposició total a la Primera Guerra Mundial, que marcà el seu inici de lluita per la pau i la democràcia. Molt adequadament, el Festival s'iniciarà el 14 de juliol –dia de la Revolució Francesa– amb un programa centrat en Beethoven i els seus successors –Schubert, Schumann i Brahms–, a càrrec de **Bruno Philippe** (violoncel), **Jérôme Ducros** (piano), **Bertrand Laude** (clarinet) i **Nazan Fikret** (soprano). L'Orquestra **Camera Musicae**, junt amb el violoncel·lista **Steven Isserlis** aprofundiran en el nacionalisme i la música amb peces de Mozart, Haydn, Vaughan-Williams i Wagner (16 de juliol). L'agrupació musical **Gli Incogniti** s'endinsarà en la música de la Il·lustració de Couperin, Marais i Rameau el 17 de juliol, mentre que el duet format pel violoncel·lista **Steven Isserlis** i la pianista **Connie** oferiran un programa sobre el violoncel en temps de guerra amb peces de Bach, Schumann, Debussy i Franck. Dos plats forts clausuraran el Festival: Perianes i Ferrández. El pianista **Javier Perianes** amb un atractiu programa anomenat "Debussy i el seu amic Falla" on interpretarà els *Preludis* de Debussy i *El amor brujo* i *Fantasia baetica* de Falla, el 20 de juliol. Mentre que el 24 de juliol, l'antic becat de la Fundació Pau Casals i virtuós del violoncel, **Pablo Ferrández**, interpretarà junt amb **Camera Musicae** el *Concert per a violoncel núm. 1* de Saint-Saëns.

Gli Incogniti

NITS DE JAZZ / PLATJA D'ARO

ARTISTES

| Pablo Martín 4tet · 29/06 *

| Myriam Swanson & Magnolia · 6/07

| Ivó Oller · 13/07

| Dream Big Funk Band & Alex Delgado & Alba Pérez · 20/07

| The Gramophone Allstars Big Band · 27/07

| Janine Johnson Ensemble · 3/08

| Albert Sanz Trio · 10/08

| Gunhild Carling & Shakin' All · 17/08

| La màgia de la veu & Jazz Ensemble · 24/08

| Big Band Jazz Maresme & Txell Sust · 31/08

DIVENDRES 23 h · Gratuït
Platja Gran (Cavall Bernat)

* 20,30 h · Masia Bas · Platja d'Aro

www.nitsdejazz.com
www.estereofonics.com

365®

PATROCINA

MITJANS OFICIALS

MITJANS COL·LABORADORS

COL·LABORA

AMB EL SUPORT DE:

NITS DE CLÀSSICA A GIRONA: VETLLADES MUSICALS EXQUISIDES

DEL 27 DE JUNY AL 23 DE JULIOL

WWW.AUDITORIGIRONA.ORG/NITSDECLASSICA

"Girona és un lloc únic que tothom hauria de conèixer", diu Leonard Bernstein al llibre *Dinner with Lenny* de Jonathan Cott. El compositor i director d'orquestra visità dos cops Girona i li causà una gran impressió la sardana i el call jueu de la ciutat. Aquesta és la raó per la qual la programació d'enguany –signada per Víctor García de Gomar, que també és el director artístic adjunt del Palau de la Música Catalana– se centra en el centenari d'aquest compositor i també ret homenatge a Debussy i Couperin. La música de Bernstein serà present a les escales de la catedral amb la projecció de *West Side story* (14 de juliol), amb la **Jove Orquestra Nacional de Catalunya** dirigida per **Manel Valdivieso** (Auditori, 8 de juliol) i amb el **Kabel**

Quartet (Parc del Migdia, 14 de juliol). La violinista **Isabelle Faust**, de so delicat i deliciós, serà l'artista resident d'enguany amb la interpretació d'una selecció de les *Sonates per a violí i piano* de Mozart junt amb **Alexander Melnikov** (el 30 de juny i l'1 de juliol al Museu d'Art), per tornar el 12 de juliol a l'Auditori de La Mercè amb un *ensemble* de luxe i obres de Webern i Schubert. La soprano **Carolyn Sampson** combinarà la seva veu cristal·lina i dúctil amb el so de **Juan de la Rubia** a l'orgue i al clave per interpretar música de Bach, mentre que el baríton **Stéphane Degout** oferirà un recital de *mélodie* acompanyat per **Alain Planès** en homenatge a Debussy. El jove contratenor polonès **Jakub Józef Orlinski** oferirà un recital amb **Sophia Muñoz** abans del seu debut a Barcelona gràcies al LIFE Victoria. Les **Talens Lyriques** interpretaran Charpentier i Couperin el 9 de juliol a la catedral, amb **Christophe Rousset** al clavecí. Mentre que **Alexei Lubimov** interpretarà Chopin i Debussy al piano el 4 de juliol.

NO ET PERDIS...

1 Isabelle Faust i Alexander Melnikov amb les *Sonates per a violí i piano* de Mozart. Museu d'Art de Girona, 30 de juny i 1 de juliol (21 h).

2 La soprano britànica Carolyn Sampson fa tàndem amb Juan de la Rubia. Interpretaran el *Quadern d'Anna Magdalena* Bach de J. S. Bach. Museu d'Art de Girona, 6 de juliol (21 h).

3 El baríton Stéphane Degout interpretarà Poulenc, Debussy, Fauré i Ravel acompanyat per Alain Planès. Claustre de la Catedral, 22 de juliol (20 h).

4 El contratenor Jakub Józef Orlinski és un talent que val la pena descobrir; a Girona en recital junt amb Sophia Muñoz. Claustre de la Catedral, 29 de juliol (21 h).

Stéphane Degout

JULIEN BENHAMOU

Trio Marvin

66è FESTIVAL PAU CASALS DE PRADA: UN ARC PER LA PAU

DEL 26 DE JULIOL AL 13 D'AGOST

WWW.PRADES-FESTIVAL-CASALS.COM

El que fou el camp base de Pau Casals –musicalment parlant– i escenari de glorioses vetllades musicals que han quedat plasmades en gravacions mítiques, el monestir de Sant Miquel de Cuixà, reviu ple de música cada estiu amb el Festival Pau Casals. Enguany arriba a la 66a edició i se centra en la faceta pacifista del músic i compositor amb diversos concerts de cambra. S'iniciarà el 26 de juliol amb una conferència-concert sobre "El planeta en pau", a càrrec del violoncel·lista **Hubert Reeves**, el **Trio Marvin** i el **Simply Quartet** interpretant Schubert i Beethoven; ambdues formacions interpretaran concerts a diversos espais de la població. Altres quartets que passaran pel Festival són l'**Artis Quartet** i el **Talich Quartet**, entre d'altres, a més a més de la **Sinfonietta de Cracòvia**.

NO ET PERDIS...

1 Amb el nom de "Talents de demain" (Talents de demà), el Festival ofereix tres jornades, del 10 al 13 d'agost, amb concerts d'estudiants al matí (11 h) i a la tarda (16 h).

CLÀSSICA JOVE

LES NOVES GENERACIONS DE LA MÚSICA CLÀSSICA

Participa al concurs
Divertimento Mozart

Dv 25.05.18 - 20 h

Concert simfònic i coral
Producció EMVIC
5 €

DII 28.05.18 - 19.30 h

**Xerrada:
Mozart, èxit i frustració**
A càrrec de Lorenzo Coppola
Gratuït

Ds 16.06.18 - 18 h

Mozart al carrer
Piano al carrer perquè tothom
el pugui tocar. Música i animació per
a tots els públics a la plaça del Pes
Gratuït

Dg 17.06.18 - 18 h

Orquestra de Cambra de Vic
Obres de Mozart, Bach, Pastor i Suk
Eudald Buch, piano
14 €

Dm 26.06.18 - 20 h

Charlotte Coulaud, piano
Premi Internacional
de Piano 2017 de la BPA
7 €

Dc 27.06.18 - 21.30 h

Amadeus a la fresca
Projecció de la pel·lícula
Gratuït

Dj 28.06.18 - 20 h

Concert d'alumnes EMVIC
Premi Aula de Música Puig-Porret
Gratuït

Ds 30.06.18 - 20 h

Joan Rochet, violoncel
Premi Beca Vivace 2017
7 €

Dm 03.07.18 - 20 h

**Anna Urpina, violí
i Dani Espasa, clavicèmbal**
Joventuts Musicals de Catalunya
7 €

Dv 06.07.18 - 19.30 h

**Xerrada:
La primera de Mahler**
A càrrec d'Albert Gumí
Gratuït

Dv 06.07.18 - 20.30 h

La primera de Mahler
Celebrem el 25è Aniversari
de la JONC
12 €

Dm 10.07.18
matí i tarda

Mozart en família:
Tallers per a totes les edats
coNEIX Mozart
(nadons fins a 3 anys)
Mozart en moviment
(de 4 a 9 anys)
A la recerca de Mozart
(de 10 a 14 anys)
Inscripcions:
www.latlantidavic.cat
Gratuït

Dj 12.07.18 - 20.30 h

Dv 13.07.18 - 20.30 h

**Beethoven
amb el Quartet Casals,
el Quartet Gerhard**
i alumnes de l'Acadèmia
Internacional de Quartet
15 €

Més informació: www.latlantidavic.cat

Organitza

L'Atlàntida
Centre
d'Arts
Escèniques
d'Osona

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Amb el suport de

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

**Diputació
Barcelona**

Col·labora

eivívic

escola de música i conservatori de vic

Amb la complicitat:

Antics alumnes de l'EMVIC,
Cineclub Vic,
Flowers By Bornay,
Atlàntida Bar Restaurant,
Kiwe Studio,
JONC i Vic Jove,
Vic Comerç

NITS DE JAZZ PLATJA D'ARO: 21 ANYS DE JAZZ

DEL 29 DE JUNY AL 31 D'AGOST

WWW.NITSDEJAZZ.COM

El que començà com una aventura el 1998 amb dos concerts a l'estiu, és ara, després de 21 anys, una oferta jazzística ja consolidada a la Costa Brava. L'edició d'enguany començarà amb la intimitat del **Pablo Martín 4tet** a la Masia Bas el 29 de juny, que seguirà a la Platja Gran Cavall Bernat amb **Miriam Swanson and Magnolia** (6 de juliol), **Ivo Oller & Trumpet Attitude** (13 de juliol), **Dream Big Funk Band** (20 de juliol), **The Gramophone All Stars Big Band** (27 de juliol), el **Janine Johnson Ensemble** (3 d'agost), **Albert Sanz Trio** (10 d'agost), **Gunhild Carling & Shaking All** (17 d'agost), **Joan Chamorro** junt amb **Andrea Motis** i **Rita Payés** (24 d'agost) i, com a clausura, la **Big Band Jazz Maresme & Txell Sust** en homenatge a Prince. Bon jazz amb els peus a la sorra!

Pablo Martín

MIQUEL CAROL

NO ET PERDIS...

1 El 3 de juny, **Vespres d'Arnadí i Marta Infante** actuaran a l'església de Sant Pere de Matamargó, coneguda com "la catedral dels pagesos" (17.30 h). Al matí (11.30 h), una visita a la casa-museu de Les Cases de Matamargó, amb tast de vins, dinar pagès i cafè-tertúlia amb els músics.

2 El 9 de juny (19 h) el conjunt **Dichos Diabols**, a Sant Miquel de Castelltallat. En acabar, es

podrà gaudir d'un refrigeri barroc (ideat pel xef de la Fundació Alícia, Jaume Biarnès) mentre es pon el sol per Montserrat i se sent l'orgue de fons.

3 El 16 de juny, **Xavier Puertas i Roger Azcona** presentaran instruments gegants al "quarto dels gegants" de la ciutat de Solsona (17 h), i a les 18.30 h, un concert de violes, violons i contrabaixos a la capella de la Mercè de la catedral.

FESTIVAL ESPURNES BARROQUES: MÚSICA BARROCA EN EL MILLOR ENTORN

DEL 26 DE MAIG AL 17 DE JUNY

WWW.ESPURNESBARROQUES.CAT

Música i experiències barroques en enclavaments barrocs. Aquesta és la divisa del Festival Espurnes Barroques, que enguany engega la seva primera edició en allò que es coneixerà com el Territori Barroc, i que té el seu epicentre a l'extraordinari santuari del Miracle de Riner, al Solsonès, on hi ha el retaule barroc més gran i espectacular de Catalunya.

Amb una primavera i un entorn exuberants, els caps de setmana del 26-27 de maig al 16-17 de juny, nou municipis del Solsonès, l'Alta Anoia, el nord del Bages i l'est de la Segarra (una taca contínua en el mapa amb significatius vestigis barrocs) seran la seu d'aquest festival, on actuaran formacions com el **Conjunt Atria** (26 de maig al santuari del Miracle), l'**Euskal Barrokensemble** (27 de maig a Estaràs), **La Sonorosa**, que oferirà un taller de dansa barroca amb **Jaime Puente** (2 de juny a la Molsosa), la companyia **Teatre de les Comèdies** amb la seva versió de *La seva padrona* de G. B. Pergolesi (10 de juny a Súria), el **Cor de Cambra Francesc Valls** (17 de juny al santuari del Miracle), i així fins a un total de 12 actuacions amb formacions consolidades o acabades de sortir de l'ESMUC, amb la qual el Festival Espurnes Barroques ha establert línies de col·laboració.

El Festival no sols ofereix música barroca davant d'altars, esglésies i patis barrocs, sinó que presenta una experiència completa de cap de setmana, amb

una programació que inclou la dansa, les visites dinamitzades, la gastronomia i altres vivències que encendran espurnes al cor d'aquell que s'hi acosti.

Cor Francesc Valls

MÚSICA ANTIGA

2018_2019

**Abonaments a la venda a
partir del 15 de maig**

Juditha Triumphans,
de Vivaldi amb **Jordi Savall**

Marc'Antonio e Cleopatra,
de Hasse amb **Accademia Bizantina**

Nadal amb Bach,
amb l'**Ensemble Pygmalion** i **Raphaël Pichon**

Stabat Mater,
de Pergolesi amb **Jonathan Cohen** i **Arcangelo**

Rèquiems de Victoria & Vivancos
amb **RIAS Kammerchor**

Passió segons sant Mateu,
de Bach amb **Jordi Savall**

Simfonies 1, 2 i 4,
de Beethoven, amb **Jordi Savall**

**I no et perdis el nou Festival Llums d'Antiga,
concerts únics en entorns màgics.**

L'AUDITORI

www.auditori.cat

L'Auditori de Barcelona
Lepant 150
08013
Barcelona

info@auditori.cat

L'Auditori és un consorci de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Mitjans patrocinadors

LA VANGUARDIA

CATALUNYA
RÀDIO

ENTREVISTA

LA PASSIÓ NO S'ATURA

MARTA MATHÉU

ARA FA DEU ANYS, DES D'AQUESTES MATEIXES PÀGINES, DEFINÍEM LA SOPRANO TARRAGONINA D'APASSIONADA PEL CANT. UNA DÈCADA DESPRÉS, HI TORNEM A CONVERSAR PER COMPROVAR SI LES PREVISIONS S'HAN ACOMPLERT I CONÈIXER-NE ELS PROJECTES.

TEXT Albert Torrens • FOTOGRAFIES Michal Novak

ALBERT TORRENS: Poc abans d'aquella última entrevista, havies guanyat el segon premi al Concurs Francesc Viñas i esperaves seguir cantant professionalment i gaudint de la música. És obvi que el somni s'ha fet realitat.

MARTA MATHÉU: I tant! Jo tenia una llista de concursos on volia participar i vaig començar pel Viñas perquè les dates m'encaixaven, però sense cap més intenció que veure com funcionava. Després de guanyar-lo, però, va deixar de tenir sentit fer els altres. Pel que fa a la resta, l'única cosa que no havia previst és que estaria donant classes i que m'agradaria tant.

AT: Des del curs passat ets professora del Conservatori del Liceu. Com va sorgir aquesta possibilitat?

MM: Ja abans que m'ho oferissin, hi havia col·legues que em demanaven que els escoltés i aconsellés tècnicament. El Conservatori del Liceu vol que els seus professors siguin músics en actiu, de manera que, quan m'ho van proposar, em vaig donar una oportunitat i he arribat fins aquí. Ara tinc llista d'espera,

però ja no puc incrementar més el nombre d'alumnes per falta de temps. Poder alimentar-se un mateix amb el que estàs ensenyant i que ells et retornin el fruit d'allò que els dius és fantàstic!

AT: Parlem de repertori: de fa deu anys ençà, t'has consolidat en els àmbits de l'oratori i el lied i és a punt d'arribar el salt definitiu a l'òpera. A què ho atribueixes?

MM: Estic recollint allò que vaig sembrar i madurant tot el que recullo. Per a mi, Beethoven i Wagner van ser un punt d'inflexió tècnic quan estava acabant d'estudiar al conservatori, on em deien la "Cantus Firmus" perquè només cantava oratori. Ja llavors vaig trobar gent que em va ajudar a debutar en papers que després he tingut interioritzats, que puc fer del dret i del revés. Una persona que va confiar en mi va ser Pep Prats, amb qui vaig cantar el *Magnificat* de Bach, *El Messies* de Händel o la *Passió segons sant Joan*. Però també cal saber cantar cada cosa al moment adequat: jo amb vint anys cantava *Carmina Burana*, però aviat vaig haver de dir que no. Vaig començar com a lírica lleugera, però la meua professora, Ana Luisa Chova, ja deia que evolucionaria cap a lírica pura, i aquí és on soc ara.

AT: ¿Has deixat de fer alguna cosa perquè la carrera no t'ho hagi permès?

MM: No. La meua idea era treure'm la diplomatura de magisteri, però vaig entrar molt jove al Cor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona –perquè necessitaven veus– i allà em van dir que tenia talent. ➤

Marta Mathéu a la sessió de fotos feta a la Llibreria Nollegiu de Barcelona amb vestuari de Freddy Gaviria.

9 DE JUNY
INTEGRAL
DE LES CANTATES
DE BACH
A L'AUDITORI

11 DE JUNY CANÇÓ
D'AMOR I DE GUERRA
SIMFÒNICA DE
COBLA I CORDA AL
PALAU DE MÚSICA
CATALANA.

I com que soc molt tossuda, quan se'm posa una cosa entre cella i cella, hi vaig. Sempre de manera respectuosa, això sí, perquè hi ha gent en aquest món que si t'ha d'aixafar, t'aixafa. Soc conscient que tinc l'handicap del perfil, perquè si han d'escollir entre una persona prima i una amb quatre talles més, agafaran la primera. Però jo havia de seguir treballant i vivint i he buscat altres coses. I ara, tot i haver-me aprimat, tampoc no hi ha hagut un canvi radical en aquest sentit. També és possible que m'hagin encasellat pel que fa al repertori, però com deia, aquest últim any he fet canvis vocals i he fet audicions en llocs on abans no em volien escoltar. I els mateixos que deien que ja sabien com cantava però que feia deu anys que no em sentien, ara queden sorpresos del meu registre central i dels meus aguts.

"Cantar la Novena de Beethoven a Santiago de Compostel·la amb Dudamel va ser una oportunitat d'or", diu Mathéu.

AT: Més enllà de les conseqüències en la manera de cantar, el canvi d'imatge també és notori...

MM: La idea de la meua nova imatge és que sigui trencadora: soc jo mateixa però en un altre registre en què no em coneixen.

"L'ÚNICA COSA QUE NO HAVIA PREVIST ÉS QUE M'AGRADARIA TANT DONAR CLASSES"

Jo sempre soc riallera i en les últimes fotos que m'han fet estic més seriosa, per separar la Marta del personatge: no soc diva les vint-i-quatre hores del dia. Tot plegat ha estat fruit d'un canvi d'agent, d'haver trobat una persona que creu en mi, aposta i no espera que els altres truquin per demanar per mi. Per això, a més de les noves fotos, he tornat a fer audicions a tants llocs. És clar que, d'altra banda, això és intrínsec a la nostra feina: cada vegada que canvia un director artístic, cal audicionar, i jo sempre hi estic disposada.

AT: Els últims mesos, has actuat a les ordres de nous directors, com Dudamel, i has participat d'estrenes com el *Requiem* d'Albert Guinovart. Amb què et quedes de tot això?

MM: Cantar la *Novena* de Beethoven a Santiago de Compostel·la amb Dudamel va ser una oportunitat d'or, molt intensa tot i la brevetat. A més de ser una

persona mediàtica, és un músic que té les idees molt clares i em va agradar molt la seva capacitat d'emocionar a través de la música. Va transformar el so de la Simfònica de Galícia mitjançant les indicacions que va fer als instrumentistes i que són les mateixes que després va aplicar al quartet vocal. Pel que fa al *Requiem* de Guinovart, m'ho vaig passar molt bé, ja que tenim una gran amistat i hem connectat molt. Quan afronto una obra nova, sempre hi ha

UNA NOVA FACETA

Sense que hagi perdut gens l'alegria que la caracteritza, és evident que aquests deu anys han canviat Marta Mathéu, que s'ha renovat per fora i per dins. Des d'aquella jove-neta que s'havia sorprès

a si mateixa en guanyar un dels concursos de cant més prestigiosos i que no podia contenir les ganes de menjar-se el món, ha evolucionat cap a una posició més serena, potser més assenyada i, sobretot, més

segura. No ha deixat mai de ser present als nostres escenaris i ha començat a visitar els de fora, però aquests últims mesos n'hem pogut gaudir més sovint i en noves facetes que fins ara no li coneixíem.

un moment de dubte, però després penso que, si tinc una solvència cantant altres compositors, tan sols es tracta de portar aquella música al meu terreny. I no m'agradaria deixar d'esmentar tots els projectes de Jordi Savall en què he col·laborat: d'ell he après l'agilitat a l'hora de fer música i la

necessitat d'estar oberta a qualsevol canvi, a més del renom que m'aporta. D'altra banda, també he recuperat *La demoiselle élue* de Debussy, que he cantat recentment a Pamplona i que ja havia treballat quan encara era al conservatori.

AT: Finalment, acabem amb el mateix exercici que fèiem l'última vegada: com et veus d'aquí a deu anys?

MM: Crec que entre els 35 i els 45 anys es produeix el moment de màxima plenitud vocal. La joventut t'aporta frescor però gens d'experiència tècnica. Cal que passi el temps i que l'instrument maduri. D'aquí a deu anys em veig dalt dels escenaris i també donant classes. És veritat que tinc molta feina i a vegades he de fer equilibris, però és un tàndem que a mi m'ha anat bé. Però també podria ser que em demanés una excedència per centrar-me en algun projecte que m'interessés i que em suposés, per exemple, un gran salt internacional, perquè m'agrada molt l'aventura. El que tinc clar és que la carrera m'omple molt: ara tinc una estabilitat i vull seguir per aquí. ➤

UNA AGENDA DIVERSA

Aquest mes de juny obligarà Marta Mathéu a fer autèntiques giragonses vocals, ja que ha d'afrontar en pocs dies músiques ben diferents: en primer lloc, una obra nova, el *Requiem* de Dvořák a la temporada de l'OBC. El dia 9, també a l'Auditori, cantates de Bach, i el dia 11, al Palau de la Música, *Cançó d'amor i de guerra* en una

producció de la Simfònica de Còbra i Corda de Catalunya que va enregistrar l'any passat i que ha estat Premi Enderrock per votació popular al millor disc de clàssica 2017. "Aquesta coincidència posa a prova la versatilitat de la meua veu, la meua capacitat de planificar el treball preparatori i el meu domini de la tècnica", confirma la soprano.

Palau de la Música Catalana Temporada 2017-18 *Estiu al Palau*

Entrades individuals per 20 euros.
Preus especials per a menors de 35 anys

Més informació
Telèfon: 93 295 72 07
taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat

**JONC & Manuel
Valdivieso**

DILLUNS 09.07.18 — 20.00 h

**Noelia Rodiles,
piano**

DILLUNS 06.08.18 — 20.00 h

**Levon Avagyan,
piano**

DILLUNS 13.08.18 — 20.00 h

Alba Ventura, piano

DILLUNS 20.08.18 — 20.00 h

Daniel Ligorio, piano

DILLUNS 27.08.18 — 20.00 h

Amb la
col·laboració de:

LES TEMPORADES 2018-19

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA: MÉS ENLLÀ DE LA MÚSICA

La nova temporada del Palau aplegarà 116 concerts, més de 50 activitats complementàries i Philip Glass, Miquel Barceló, Josep Maria Guix, Antoni Llena i Màrius Sampere com a artistes convidats. L'Origen, el leimotiv de la temporada, impregna la tria d'alguns concerts i activitats, així com les figures de compositor, artistes plàstics i poeta convidats.

D'acord amb el leimotiv d'Origen, la temporada presenta obres mestres que van suposar el naixement d'un nou gènere musical, com les tres darreres *Sonates* de Beethoven que oferirà Josep Colom al piano; les *Variacions Goldberg* de Bach, amb Sir Andrés Schiff, o la *Missa en Si menor* de Bach, amb Philippe Herreweghe i el Collegium Vocale de Gant, o bé aquelles que inclouen l'origen entès com a canvi d'estadi o transformació, com *La consagració de la primavera*, interpretada per l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu, sota la batuta del seu titular, Josep Pons, o la versió per a dos pianos a càrrec dels pianistes Lucas i Arthur Jussen.

Els compositors convidats

Philip Glass és convidat al Palau en la seva doble faceta, com a compositor i intèrpret. Es presentarà en versió de concert la seva òpera icònica *Einstein on the beach* i hi

actuarà com a pianista revisitant el seu catàleg de piano en un concert que s'obrirà amb l'obra *Vessels*, peça per a cor i piano del compositor, que interpretarà l'Orfeó Català. L'univers concís, auster i quasi màgic de l'obra de Josep Maria Guix serà present en 10 concerts, entre els quals destaquen la presentació de la seva obra orquestral més ambiciosa: *Imatges d'un món efímer*, a càrrec de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu.

Els cors del Palau de la Música Catalana

Els cors de l'Orfeó Català i el Cor de Cambra del Palau, sota el lideratge de Simon Halsey, proposen una temporada molt completa en tots els nivells. Hi destaquen una col·laboració amb Miquel Barceló, l'estrena d'una obra de Pascal Dusapin i de David Lang i la interpretació d'obres de Philip Glass. L'Orfeó Català actuarà a la Xina a l'octubre, en el marc del vintè aniversari del Shanghai International

Arts Festival. Junt amb el Cor de Cambra, l'Orfeó Català sortirà de gira amb la Münchner Philharmoniker, sota la batuta de **Gustavo Dudamel**, amb la *Segona* de Mahler al Palau de la Música Catalana, Madrid i a Munic. Junt amb el Cor Jove, l'Orfeó actuarà amb Valery Gergiev al costat de l'Orquestra del Teatre Mariïnski en la interpretació d'*Aleksandr Nevski* de Prokófiev al Palau i a Girona, i el Cor Infantil i el Cor de Noies col·laboraran amb Jonathan Nott en la *Tercera* de Mahler. També col·laboraran amb Daniel Hope, amb *El Messies* de Händel a Palau 100 i a l'Atlàntida de Vic.

Retrats

Continuant amb la voluntat d'aprofundir en el discurs artístic propi, el Palau fomenta relacions estables i projectes ambiciosos amb artistes, formacions i intèrprets. Enguany destaquen Gustavo Dudamel, Matthias Goerne i Josep Colom. Sir John Eliot Gardiner i les seves formacions, Monteverdi Choir i English Baroque Soloists, oferiran al Palau i per primera vegada la versió de concert íntegra de *Se-mele* de Händel. Dins el cicle Grans Veus, la mezzosoprano Cecilia Bartoli protagonitzarà l'òpera *La Cenerentola*, un dels seus rols icònics; la soprano **Renée Fleming** tornarà al Palau després de quinze anys, i Magdalena Kožená i Mitsuko Uchida,

DECCA ANDREW WECCLES

i Diana Damrau i Xavier De Maistre oferiran recitals a l'escenari modernista. També hi actuarà Simon Keenlyside en la primera col·laboració entre el Palau i el Lied Festival Victoria de los Ángeles (LIFE Victoria).

El Palau manté el seu suport als joves talents i aquest any posa en valor artistes amb futur que ja tenen una incipient carrera internacional. Hi destaquen el baríton Josep-Ramon Olivé, com a artista de l'ECHO Rising Stars, a proposta del Palau i L'Auditori, que actuarà en gira als auditoris europeus de referència i hi estrenarà un cicle de cançons de la compositora Raquel Garcia-Tomás; el Quartet Gerhard, en el projecte a tres anys amb el Palau, i Mercedes Gancedo, que actuarà com a guanyadora del Premi El Primer Palau 2017.

GRAN TEATRE DEL LICEU: ESPERANCES DE FUTUR I DESEQUILIBRI D'ESTILS

La propera temporada del Gran Teatre del Liceu presenta molta òpera italiana i francesa, en detriment del repertori alemany i eslau: hi brillen per la seva absència

ANTONI BOFIL

Mozart, Wagner, Strauss. En el repertori italià, tres reposicions –*Tosca*, *Madama Butterfly* i *La Gioconda*– tenen com a atractiu essencial les veus protagonistes: Liudmyla Monastyrskya a *Tosca*, Lianna Haroutounian i Ainhoa Arteta a *Madama Butterfly* i el debut en el rol titular de *La Gioconda* de Ponchielli de la soprano sueca Iréne Theorin. La temporada s'inaugurarà amb una nova coproducció del Liceu amb la Welsh National Opera i la Danish National Opera d'*I puritani* de Bellini amb dues parelles vocals de primera categoria: Javier Camarena-Pretty

Yende i Celso Albello-María José Moreno. També s'hi escoltarà després de 36 anys d'absència *L'italiana in Algeri* de Rossini i *Les pêcheurs de perles*, després de 55 anys, en una producció del Theater an der Wien amb direcció escènica de Lotte de Beer i direcció musical d'Yves Abel.

L'enigma di Lea de Benet Casablanques, òpera prima del compositor sabadellenc, amb llibret de Rafael Argullol i direcció escènica de Carme Portaceli, comptarà amb les veus d'Allison Cook, José Antonio López, Sara Blanch, Anaïs Masllorens, Marta Infante, Xavier Sabata i David ➤

38^è

Festival internacional de música Pau Casals

Del 13 al 24 de juliol

Casals i la Primera Guerra Mundial:

L'inici de la lluita per la Pau i la Democràcia

Programació:

13 de juliol: Pau Casals en imatges

14 de juliol: Beethoven i els seus successors!

Bruno Philippe, violoncel; Jérôme Ducros, piano; Bertrand Laude, clarinet; Nazan Fikret, soprano

16 de juliol: Nacionalisme i música

Steven Isserlis, violoncel, Orquestra Simfònica Camera Musicae, Tomàs Grau, director

17 de juliol: La fascinació per la música de l'era de la Il·lustració

Amandine Beyer and Gli Incogniti

18 de juliol: El violoncel en temps de guerra

Steven Isserlis, violoncel i Connie Shih, piano

19 de juliol: La grandesa i serenitat de Bach. Concert d'orgue a l'Església Parroquial del Vendrell

Gerhard Weinberger, orgue

20 de juliol: Debussy i el seu amic Falla

Javier Perianes, piano

21 de juliol: Que passa quan venen la vostra ànima al diable

Ensemble Murtra; Jaume Comas, narrador. Coreografia de Maxime Thomas, realitzada per Antonin Monié, Ida Viikinoski i Maxime Thomas

23 de juliol: Pau Casals en imatges

24 de juliol: Davant la guerra, els músics es dirigeixen al passat

Pablo Ferrández, violoncel; Orquestra Simfònica Camera Musicae, Tomàs Grau, director

JAVIER DEL REAL

➤ Alegret, entre d'altres, sota la direcció del titular de l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu, Josep Pons, que també dirigirà un dels títols més atractius de la temporada: *Kàtia Kabànova* de Janáček, amb Patricia Racette com a protagonista.

• **Rodelinda** de Händel s'estrenarà al Gran Teatre del Liceu pràcticament 300 anys després de la seva estrena absoluta. En coproducció del Liceu, Teatro Real de Madrid, Opéra de Lió i Oper Frankfurt, amb direcció escènica de Claus Guth, Josep Pons dirigirà aquest títol, que compta amb veus de primer nivell: Lisette Oropesa, Bejun Mehta i Joel Prieto. Tancarà la temporada *Luisa Miller* de Verdi amb les veus de Piotr Beczala, Sondra Radvanovsky, Luca Salsi, J'Nai Bridges i Gemma Coma-Alabert.

Tres títols en versió de concert completen la programació: *Candide* de Leonard Bernstein, que s'estrenarà al Liceu en el centenari del compositor i director nord-americà; *Hamlet* d'Ambroise Thomas, que protagonitzaran Carlos Álvarez, Diana Damrau i Celso Albelo, sota la direcció experta de Daniel Oren, i *Agrippina* de Händel, amb Joyce DiDonato com a protagonista, i les veus de Luca Pisaroni, Franco Fagioli i Marie-Nicole Lemieux.

En l'apartat de dansa, hi actuaran la Compañía Nacional de Danza, el Ballet de l'Opéra de Lió amb tres espectacles amb coreografia de Jiří Kylián, IT Dansa, jove companyia de l'Institut del Teatre que dirigeix Catherine Allard, i el Ballet Nacional de España, que dirigeix Antonio Najarro.

L'OBC: ESTRENES, PRIMERES AUDICIONS I GIRA ASIÀTICA AMB KAZUSHI ONO

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) presenta 24 programes diferents la propera temporada, que permetran escoltar fins a 12 primeres audicions d'obres del repertori per a orquestra simfònica i ser testimoni de 5 estrenes mundials d'autors catalans. En la seva quarta temporada com a director titular, Kazushi Ono hi dirigirà 8 programes, que inclouen 6 obres que l'orquestra no ha interpretat mai abans i grans obres, com la *Cinquena* de Mahler, la *Simfonia núm. 6*, "Patètica" de Txaiikovski, la *Simfonia núm. 10* de Xostakóvitx, la *Tercera* de Brahms, *Romeu i Julieta* de Prokófiev, la *Novena* de Beethoven i la versió en concert de *Turandot* de Puccini per tancar la temporada.

Gustav Mahler serà una figura bàsica a partir de la qual es vertebrarà la temporada, que se centrarà en els repertoris romàntic i postromàntic, però sense oblidar els autors clàssics i les obres de nova creació. Així doncs, l'OBC interpretarà obres dels seus antecedents romàntics, com Beethoven, Brahms, Schumann, Dvořák i Txaiikovski, i dels seus coetanis i continuadors, com Xostakóvitx, Sibelius, Bartók i Prokófiev. La formació interpretarà per primera vegada obres de Clara Schumann, Sofia Gubaidulina, Oliver Messiaen, Enric Granados, Robert Gerhard, Peter Eötvös, Tan Dun, Jimmy López i William Walton. A més, celebrarà el centenari de Bernstein amb la seva *Missa*, *West Side story* i l'estrena d'una obra encarregada de Marcos Fernández, en homenatge al músic americà. També s'hi estrenaran obres de Manuel Rodríguez Valenzuela, compositor convidat de la temporada, de Fabià Santcovsky i Mari-ona Vila.

Entre els directors convidats la propera temporada, hi destaquen les batutes de Kent Nagano, Sylvain Cambreling, Harmut Haenchen, Xian Zhang i Pinchas Steinberg. Jan Willem de Vriend, principal director convidat, portarà l'OBC a Amsterdam, on oferirà un concert a la mítica sala del Concertgebouw el 29 de juliol. En l'àmbit solista, la temporada 2018-19 l'OBC comptarà amb alguns dels millors solistes internacionals: Piotr Anderszewski, Jean-Yves Thibaudet, Joshua Bell, Ray Chen, Gautier Capuçon, Juan Manuel Cañizares i Veronika Eberle. Durant tot el mes de juliol del 2019, l'OBC actuarà dins l'Olimpíada Cultural Tòquio 2020 oferint concerts simfònics i representacions de l'òpera *Turandot* de Giacomo Puccini, en un muntatge també d'arrel catalana a càrrec d'Alex Ollé (La Fura dels Baus), amb Jennifer Wilson, Simon O'Neill i un nodrit grup de cantants catalans com a solistes. ➤

8è

Festival de Música Antiga dels Pirineus

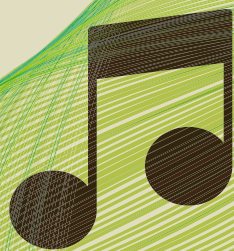
del 29 de juny al 26 d'agost

FëMAP

Associació Festival de Música Antiga dels Pirineus

ESCAPADES MUSICALS

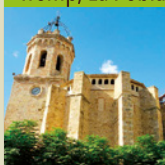
VINE, VIU I ESCOLTA
ELS PIRINEUS

ESCAPADA PALLARS 5 I 6 JULIOL

Tremp, La Pobla de Segur, Sort i Salàs de Pallars

137,80€

COR DE NOIES ORFEÓ CATALÀ

RADIO ANTICUA

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Presó-Museu
- Casa Mauri
- Botigues-Museu
- Fàbrica Licors Portet

ESCAPADA BERGUEDA 13, 14 I 15 JULIOL

Berga, Saldes, Bagà i Avià

207,44€

THE ILLYRIA CONSORT • COR LIEDER CÀMERA

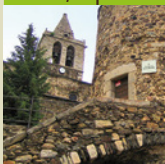
QUARTET TEIXIDOR

- 3 nits d'hotel
- 3 concerts
- Nuclis de Bagà i Berga
- Sant Vicenç d'Obiols
- Explotacions artesanals
- Canoa a la Baells

ESCAPADA LLÍVIA 21 I 22 JULIOL

Llívia, Alp i la Molina

162,05€

COR DE CAMBRA ENRIC GRANADOS

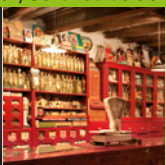
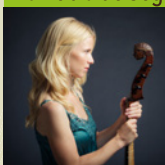
EMILIO MORENO

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Telefèric de la Molina
- Niu de l'Àliga
- Mercat setmanal
- Museu i Farmàcia

ESCAPADA PALLARS 13 I 14 AGOST

La Pobla de Segur, Sort i Salàs de Pallars

150,63€

JOHANNA ROSE I JM MARTÍ DURAN

MARÍA HINOJOSA I LUDOVICE ENSEMBLE

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Fàbrica Licors Portet
- Casa Mauri
- Botigues-Museu
- Presó-Museu

ESCAPADA CADÍ 17 I 18 AGOST

Bellver de Cerdanya, Fontanals de Cerdanya, la Molina, la Seu d'Urgell i Estamariu

146,16€

LOCUS DESPERATUS

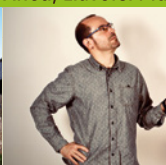
JOAN BOSCH I ISABEL FÉLIX

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Mercat a la Seu d'Urgell
- Sant Vicenç d'Estamariu
- Passejada romànica
- La Seu medieval

ESCAPADA PALLARS SOBIRÀ 17, 18 I 19 AGOST

Escaló, Esterri d'Àneu, Llavorsí i Tavascan

230,50€

JOAN BOSCH I ISABEL FÉLIX

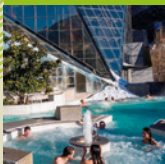
LOCUS DESPERATUS

- 3 nits d'hotel
- 2 concerts
- Dinar corder xisqueta
- Concurs gossos d'atura
- Nuclis de Llavorsí i Escaló
- Casa Gassia

ESCAPADA ANDORRA-LA SEU D'URGELL 23 I 24 AGOST

Andorra i la Seu d'Urgell

198,41€

ARIANNA SAVALL, PETTER JOHANSEN. HIRUNDO MARIS

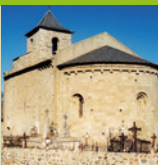
ACADÈMIA FëMAP

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Caldea
- Catedral de la Seu d'Urgell
- La Seu medieval
- Celler Auvinyà

ESCAPADA Cerdanya 24 I 25 AGOST

Alp, la Molina i Bourg Madame

147,55€

ARIANNA SAVALL, PETTER JOHANSEN. HIRUNDO MARIS

PANIAGUA-GIBRIL-BURRUEZO

- 2 nits d'hotel
- 2 concerts
- Telefèric de la Molina
- Niu de l'Àliga
- Mercat setmanal d'Alp
- Sant Martí d'Ix

RESERVA LA TEVA ESCAPADA MUSICAL A www.packsturisticsfemap.cat

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

2018_2019

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

GRANS OBRES SIMFÒNIQUES COM:

La Cinquena de **Mahler**
La Patètica de **Txaikovski**
La Missa de **Bernstein**
El Concert per a piano núm.4 de **Beethoven**
La Pastoral de **Beethoven**
El sombrero de tres picos de **Falla**
Simfonia Tràgica de **Mahler**
La Renana de **Schumann**
El Tercer de **Rakhmàninov**
Vida d'heroi d'**Strauss**
Shéhérazade de **Rimski-Kórsakov**
La Consagració de la primavera d'**Stravinski**
La Novena de **Beethoven**
La Tercera de **Brahms**
Romeu i Julieta de **Prokófiev**
Turandot de **Puccini**

AMB ELS MILLORS ARTISTES:

**Kent Nagano, Joshua Bell, Pinchas Steinberg,
Gautier Capuçon, Sylvain Cambreling,
Christian Zacharias, Veronika Eberle,
Piotr Anderszewski, Ray Chen, Xian Zhang,
Jennifer Wilson, Barry Douglas... i molts més!**

L'AUDITORI

www.auditori.cat

www.obc.cat

L'Auditori de Barcelona
Lepant 150
08013
Barcelona

info@auditori.cat

L'Auditori és un consorci de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Mitjans patrocinadors

Batutem!

Núm. 3

Els museus són llocs ideals per veure quadres i escultures perquè tenen cura que la il·luminació hi sigui perfecta, que hi hagi la temperatura adequada i que la gent pugui apropar-se còmodament a veure les obres d'art. La música també té els seus llocs perfectes per ser escoltada: els auditoris. Són llocs espaiosos pensats perquè tot allò que *batuta* a l'escenari es pugui sentir perfectament des de qualsevol lloc de la sala.

Tot el que hi ha en una sala de concerts està pensat perquè el so viatgi lliurement per aquell

espai: parets llises, butaques alineades, sostre alt i molta fusta, que és un material que transmet molt bé les ones sonores.

Un auditori és un lloc ideal per escoltar música, però de concerts se'n *batuten* a tot arreu: esglésies, palaus, jardins, biblioteques, castells, places, bars o platges. I a cadascun d'aquests llocs, la música sona diferent: unes vegades amb menys volum, d'altres amb més ressonància, d'altres ben clara i ben neta... La música sonant en directe, sigui on sigui, és un món ple de sorpreses.

LES CIUTATS MUSICALS:

VIENA I PARÍS

¿Batutareu l'estiu en un poble o una ciutat llunyana? Doncs obriu bé les orelles: segur que en aquell indret es fa una música meravellosa! Prepareu-vos per descobrir sorpreses perquè a tot arreu es *batuta* música: a vegades hi ha teatres magnífics i a vegades la sorpresa la trobareu en una petita plaça amb un músic tocant al carrer.

Viena està al bell mig d'Europa i és considerada la capital de la música clàssica. Des de fa 500 anys hi han viscut emperadors, reis i prínceps i per fer veure a tothom que eren molt poderosos construïen palaus enormes i *batutaven* grans festes on mai no faltava la música. Un dels símbols de poder, d'elegància i de cultura era tenir una bona orquestra per tocar concerts, òperes, música de ball o música religiosa. Com que a Viena hi havia feina, molts músics hi anaven a *batutar*: Vivaldi, Mozart, Haydn, Beethoven, Schubert, Strauss, Mahler, Schönberg... Si voleu veure com era la Viena musical a l'època de Mozart, no us perdeu la pel·lícula *Amadeus*.

L'altra gran capital de la música clàssica és París, on els reis i emperadors que hi van viure s'envoltaven d'orquestres i de teatres. A París va estar molt de moda la dansa i fins i tot el rei Lluís XIV era un bon ballarí. L'Acadèmia de Dansa que va *batutar* fa 350 anys encara existeix. La llista de compositors que hi han viscut no s'acaba mai: Lully, Rameau, Mozart (hi va viure uns mesos), Chopin, Fauré, Debussy, Stravinsky... Molts turistes hi van a veure espectacles de cabaret i els músics que *batuten* pels carrers.

NOVA YORK

La ciutat dels gratacels també és una gran capital musical. Allà va néixer el *hip-hop* i també s'hi *batuta* música clàssica, jazz i, sobretot, molts musicals. Hi ha un barri anomenat Broadway amb 40 teatres especialitzats en musicals i cada dia pots anar a veure-hi obres, com *El rei lleó*, *West Side story*, *Cats*, *La bella i la bèstia*, *El fantasma de l'òpera*, *Grease* o *Mamma mia*. Fa 100 anys, el compositor català Enric Granados va estrenar a Nova York la seva òpera *Goyescas*. L'èxit va ser total! Un dels compositors més famosos que va *batutar* a Nova York va ser George Gershwin, anomenat "el rei del jazz simfònic" perquè va fusionar meravellosament la clàssica i el jazz. A la pel·lícula de Walt Disney *Fantasia 2000* hi ha un capítol amb la música de l'obra *Rhapsody in blue* de Gershwin: una joia musical i visual amb Nova York com a protagonista.

BARCELONA

No cal anar gaire lluny per *batutar* una gran ciutat musical. Barcelona té molts teatres on es fa música: els més importants són el Palau de la Música Catalana (inaugurat fa 110 anys), el Gran Teatre del Liceu (170 anys) i L'Auditori (acaba de complir 18 anys). També hi ha festivals de tots els gèneres musicals imaginables: clàssica, electrònica, jazz, flamenc, tradicional... I els carrers també s'omplen de música amb ballades de sardanes, cantades d'havaneres, trobades de corals i festes majors farcides de música tradicional.

CONCERTS QUE NO ET POTS PERDRE!

PALAU DE LA MÚSICA

DATA: 2 de juny
HORA: 11, 12.30 i 17 h
OBRA: *Colors i més colors*, dirigit per Dani Espasa, un concert per a tots els públics, a partir de 6 anys, sobre l'obra arquitectònica de Domènech i Montaner.

+INFO:
www.palaumusica.cat

AUDITORI PAU CASALS DEL VENDRELL

DATA: 21 de juliol
HORA: 20 h
OBRA: *La història d'un soldat* d'Igor Stravinsky, amb orquestra, dansa i narrador, per a nois i noies de totes les edats. A càrrec del Murtra Ensemble.

+INFO:
www.auditoripaucasals.cat

I UN LLIBRE

L'estaca (Símbol Editors), un llibre il·lustrat per Jordi Vila Delclòs sobre la cançó de Lluís Llach *L'estaca*, un himne que ha traspassat fronteres i que ja fa 50 anys que tomba per tot el món.

+INFO:
www.simboleditors.com

L'INSTRUMENT

D'instruments de percussió, n'hi ha de dos tipus: els que sonen perquè en vibra una membrana, com els tambors, i els que sonen perquè vibra el cos del propi instrument, com el triangle, les castanyoles o els xilòfons.

LA CAIXA

La **caixa** és el tambor més habitual en tots els tipus de música. Quan la membrana vibra, fa rebotar uns cordills o filaments que produeixen el característic so de "redoblament".

La caixa es toca amb dues baquetes i el bombo amb una massa.

ELS PLATS

A les orquestres i bandes s'acostumen a *batutar* els plats entrecocats, mentre que la bateria dels grups de rock té diversos **plats** subjectats amb un suport: els plats suspesos.

El **bombo** és un tambor enorme: quan en colpeges la membrana fas que aquesta vibri i que es mogui una gran quantitat d'aire dintre seu i per això sona greu i profund.

EL BOMBO

EL DIAGON MUSICAL

Baquetes que caldrien per tocar 1.000 caixes		0			2
En quin any som?			1		11
Plats que calen per poder-los entrecocar		0			2
Anys que fa que es va inaugurar el Palau de la Música Catalana			1		2
Xifra diagonal: número que hi ha al títol de la pel·li <i>Fantasia</i>	4	1	2	10	2

INSTRUCCIONS

Per resoldre el joc cal posar les xifres que es demanen a la graella. Teniu tres pistes: la suma de les xifres de cada fila és a la dreta, la suma de cada columna és a baix i també teniu la suma de la diagonal.

TENIU LA SOLUCIÓ A LA PÀGINA 63

OCM

ORQUESTRA
SIMFÒNICA
CAMERA MUSICAE

{ LA SIMFÒNICA MEDITERRÀNIA }

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

TEMPORADA 2018-2019

14.OCT.18

ALEX
ANDER
MELNI
KOV

25.NOV.18

LETICIA
MORENO

20.GEN.19

CARMINA
BURANA

10.FEB.19

SALVADOR
MAS

24.FEB.19

ESTHER
YOO

17.MAR.19

28.ABR.19

AINHOA
ARTETA

RINALDO
ALESSAN
DRINI

12.MAI.19

KIAN
SOLTANI

09.JUN.19

SEONG-JIN
CHO

ABONAMENTS JA A LA VENDA
WWW.ORQUESTRACAMERAMUSICAE.COM

COL-LABOREN:

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

REPSOL

SCHUTZ

sshotels

MITJÀ OFICIAL:

LA VANGUARDIA

MITJANS
COL-LABORADORS:

Cat música

TimeOut
BARCELONA

REVISTA
MUSICAL
CATALANA

L'ART DE DISPOSAR L'ESCENARI

DURANT DÈCADES ELS DIRECTORS D'ESCENA HAN ESTAT PECES TAN IMPORTANTS EN L'ENGRANATGE DE L'ÒPERA COM ELS CANTANTS, O ENCARA MÉS. FINS ON ARRIBA EL SEU PODER EN PLE SEGLE XXI? QUINES SÓN LES TENDÈNCIES EN L'ACTUALITAT?

TEXT Javier Blánquez

CAP A ON ES DIRIGEIX L'ESCENOGRAFIA CONTEMPORÀNIA?

Al·l'origen de l'òpera, al segle XVII, hi havia el desig de recuperar l'antic teatre grec –del qual es conservaven els textos, però no la naturalesa com a ritual, que els intel·lectuals del Renaixement suposaven que era acompanyat de música i cant–, i per tant l'escena forma part de la seva essència tant com la partitura. Això vol dir una cosa tan òbvia, però de vegades no prou posada en valor, com que l'òpera no pot ser òpera si no posa en valor les seves qualitats teatrals. L'òpera és un fet visual i sonor que desemboca en emocions i meravella, i l'art de disposar l'escenari sempre ha estat tan important com la perfecció de la melodia.

Peter Sellars i Gerard Mortier (pàgina anterior). *Un ballo in maschera* amb posada en escena de Vincent Lemaire.

A l'exposició "Opera: passion, power & politics", que fins al 25 de febrer es va poder veure al Victoria & Albert Museum de Londres, una de les seccions de la mostra, dedicada a Händel, incloïa un escenari on es veia com era l'art de l'escena al segle XVIII, un enginyós dispositiu de politges, peces rotatòries i efectes de so amb peces de metall i paper amb les quals es simulaven onades, moviments al mar i el so de la pluja i els trons. L'òpera havia de ser com un truc de màgia, era essencial crear una il·lusió.

Les últimes dècades del segle XX van ser, en gran mesura, un retorn a aquests orígens. Després de segles en què les veritables estrelles eren les veus –primer els castrats, després les sopranos espectaculars i els tenors heroics– i en què els compositors eren déus, l'òpera va necessitar reforçar la seva presentació visual. No era tan necessari al segle XIX –en què l'art de l'escenografia era bàsicament l'art del decorat–, però sí quan l'hegemonia de l'òpera havia estat escombrada pel cinema, la televisió i els esports en viu. Contra aquesta bacanal visual, com s'hi lluita? Si el desenvolupament de l'art total de Wagner havia desembocat en altres disciplines tecnològiques –hi ha molt de Wagner en el cinema–, l'òpera només es podia salvar rescatant-ne l'arrel, on es reunien filosofia, entreteniment, sorpresa i poesia.

"Un director d'escena ha d'establir una mescla meravellosa i totalment nova de la fantasia", indicava **Patrice Chéreau** en un text important per comprendre les aspiracions del seu ofici en l'últim quart del segle passat, *Lorsque cinq ans seront passés* (Cuando hayan pasado cinco años, Alba Editorial, 2011), i afegia que "cal plantejar-se de manera total el problema de la subtilsà psicològica de les relacions entre els éssers". Aquell assaig era una reflexió al voltant de la tetralogia de *L'Anell* de Wagner, i de com va afrontar la tasca de posar-la en escena per al centenari del teatre de Bayreuth, a petició de Pierre Boulez. Ambdós sabien que només amb la música i una perfecta execució tècnica, l'òpera no existeix –o, com a mínim, existeix en enregistrament o concert– i que només pren vida real quan traspasa les subtils barreres del seu món i es manifesta davant el públic com un miracle.

"UN DIRECTOR D'ESCENA HA D'ESTABLIR UNA MESCLA MERAVELLOSA", DEIA PATRICE CHÉREAU

Hi ha una escola de direcció d'escena, la més influent potser, que necessita que hi hagi penetració psicològica; l'òpera és una manifestació de la intel·ligència i de l'esperit exaltat, i les obres han de ser equivalents a la seva perfecció sonora quan travessen l'ull de l'espectador, que és molt més que un melòman, ja que passa a ser un ens pensant. En aquest sentit, **Gerard Mortier** va ser un dels grans defensors dels directors d'escena "abstractes" quan va exercir de director artístic de teatres com La Monnaie (Brussel·les) o el Festival de Salzburg, i acostumava a treballar amb autèntics perfeccionistes conceptuals com **Peter Sellars**, **Claus Guth** o **Nikolaus Lehnhoff**. Aquests tres no representen el mateix tipus de director –Sellars és un modernista, Lehnhoff un simbolista i Guth un freudià–, però s'adapten a la idea que tenia Mortier de l'òpera com un recipient de significat i pensament. Quan va dir la seva famosa frase, "odio Puccini", no es referia a la música de Puccini –que sempre va admirar–, sinó a la simplicitat o manca de subtilsà de les seves trames. "Com fas La bohème?", es preguntava Mortier. "Només hi ha neu, gent que passa fred... I no puc amb Tosca, el segon acte és l'equivalent a les pel·lícules de sang i fetge. No és el mateix Puccini que Verdi", tot atorgant a Verdi una dimensió teatral molt més complexa.

Evidentment, es pot fer *La bohème*, però cal buscar la manera atractiva de mostrar-la, bo i trencant si cal la tradició que arrosseguem. Diu **Joan Matabosch**, director artístic del Teatro Real, que "cal atrevir-se a convidar el públic a plantejar-se les obres: a descobrir-les, a sentir el que expressen, incloses les que ja hem vist moltes vegades i creiem conèixer. Aquesta actitud activa ha d'imposar-se

a l'habitual tendència d'alguns a recordar aquestes mateixes obres". Així, el que ha fet que molts directors d'escena siguin tan o més importants que les sopranos i els tenors és la seva capacitat per connectar les òperes amb les preocupacions del present, i actualitzar-les i fer-les part del nostre temps. Quan Peter Sellars va traslladar la trilogia de Mo-

zart-Da Ponte als barris negres de Nova York, aconseguia, sense desvirtuar Mozart i la seva riquesa d'emocions, transportar-lo al present per tal d'explicar els conflictes socials de la nostra època, de la mateixa manera que els llibrets originals eren un reflex de la tensió prerevolucionària i preromàntica del segle XVIII. ➤

CONTRA LA FRIVOLITAT

♦ L'òpera no pot ser un art jeràrquic, sinó col·laborador. Així doncs, no hi ha una figura central: ni els directors d'orquestra, ni els cantants, ni tan sols l'empresari. I per això cal també desmitificar el director d'escena que es creu déu o que no es pren la seva part de manera seriosa. "M'irrita la frivolitat d'alguns, que redueixen les seves aportacions a pulsions esteticistes, provocadores, megalòmanes, al marge de

l'obra", diu Matabosch. "Però no em refereixo a la literalitat de l'obra, sinó al que aquesta literalitat expressa". Per tant, segons el director artístic del Teatro Real, el director d'escena no ha de respectar el text –i per tant la tradició–, sinó el que vol dir el text. "És per això que necessitem que un artista interpreti l'obra, i la cosa rellevant no és la naturalesa del canvi, sinó la pertinença d'aquest canvi per descobrir-ne el sentit".

“La tasca del director d’escena –continua Matabosch– és servir el sentit d’aquestes obres amb la mateixa força i contundència amb què foren creades. És probable que si la força expressiva que assoleix l’espectacle és equiparable a la que va tenir l’obra al seu dia, es pugui generar un escàndol, però no perquè aquest escàndol sigui l’objectiu, sinó perquè el teatre ha tingut la valentia de proposar l’obra amb tota la seva cruesa i capacitat d’interrogar-nos”.

Això té equivalència en el teatre clàssic amb el que proposaven directors d’escena com **Peter Brooks**, que va aconseguir que Shakespeare –com Mozart en el cas de Peter Sellars–, tal com diria l’assagista **Jan Kott**, es convertís en el nostre contemporani: desvinculat de les convencions d’època i esmolant la connexió psicològica –de vegades fent proselitisme de l’escenari buit i fosc, com va defensar Brooks per escrit–, les idees ressorgien amb nova força. L’òpera necessita nodrir-se d’aquesta complexitat. En les produccions de **Christoph Loy** acostuma a haver-hi tant d’espai que aquest l’ha d’omplir l’espectador amb la seva ment, i Lehnhoff i Guth sempre han treballat l’escenari afegint-hi una quarta dimensió psíquica, per on sobrevoles metàfores, símbols i idees arquetípiques com les que defensava C. G. Jung.

L’òpera necessitava ser molt més que un art i un espectacle, i passar a ser un esdeveniment intel·lectual per sobreviure al segle XX. Aquesta necessitat de vegades topava de cara amb la idea central de Mortier –història i psicologia– per quedar-se en una superfície molt més brutal, però que també feia la seva feina. Hi ha directors que han destacat per la seva visceralitat o capacitat de provocació –**Calixto Bieito**, **Dmitri Tcherniakov**, **Damiano Michieletto**, **David McVicar**–, però sempre partint de la idea que el terror, la incomoditat i la confrontació de models morals és una forma d’incidir en les idees originals de l’obra. Hi ha una producció de la *Salome* de Richard Strauss dirigida per **McVicar** per al Covent Garden que és un bany de sang i una grolleria escatològica, que va molt més enllà del que diu el llibret. “Però no tenia cap altre remei”, m’explicava el propi McVicar durant una entrevista, “perquè el tema de l’òpera és la luxúria, representada en la figura d’Herodes. El seu món està malalt, tan malalt que contagia a Salome l’obsessió pel pecat”.

Aquest discurs és, després, l’excusa

A l’esquerra, Claus Guth, un director d’escena “freudià”. Al costat, Jordi Matabosch, director artístic del Teatro Real.

CONTRA ELS CANTANTS

♦ Un dels canvis profunds de l’òpera les últimes dècades és que els cantants estan obligats a ser també actors. Això implica que no poden estar per sobre de ningú, i sí en perfecte equilibri amb la resta de l’equip. “Qui no vulgui moure’s, ni gesticular, ni comprendre que l’òpera també és teatre, el millor que pot fer és

dedicar-se a donar concerts, que també és una activitat molt respectable. No hi ha res que em resulti més hilarant que les suposades «representacions» d’òperes que no són més que concerts amb cantants disfressats, incapaces d’establir entre ells la més mínima tensió teatral”, diu Joan Matabosch.

per buscar la confrontació amb l’espectador i crear situacions incòmodes –on apareixen drogues, violència excessiva, cossos nus o complexes associacions d’idees–, però per a l’òpera ha estat un camí beneficiós, perquè així lluita amb les mateixes armes del cinema i les gires de les grans estrelles del pop –que

moltes vegades semblen muntatges d’òpera– sense contaminar excessivament la seva riquesa estètica. Tot i així, la capacitat de provocar s’esgota, i buscar un *shock* acostuma a ser contraproduent quan el públic s’ha

acostumat a massa sorpreses –una tendència que els americans anomenen *eurothrash*, les produccions europees massa capricioses i allunyades de la lletra del llibret.

Cap a on va l’òpera en aquests moments? El que és evident és que les produccions massa literals o basades només en recursos tècnics no porten enlloc. La riquesa d’idees és fonamental, i més encara renovar-les per mantenir vigent aquesta intenció de l’òpera de ser sempre contemporània i explicar el nostre present des del passat. Això significa que els directors d’escena seran encara fonamentals, però que el geni individual que dissenya un concepte ja no pot dependre del seu talent per salvar una òpera. Cal sumar esforços, i com bé deia la mezzosoprano Joyce DiDonato, “si estem al nostre millor nivell, fem un art insuperable”. Però cal que es connectin les línies del cant, el desplegament orquestral, els conceptes intel·lectuals i els prodigis tècnics perquè l’òpera entri a la seva

nova etapa, en la qual el seu valor afegit sigui tan gran que hi hagi públic disposat a preferir-la a una sèrie de televisió, o simplement a quedar-se mirant el mòbil al llit. ✎

Schubertiada
26a edició

Matthias Goerne
Sarah Connolly
Bernarda Fink
Lise Davidsen
Mojca Erdmann
Anna Lucia Richter
Andrè Schuen
Cosmos Quartet
Christoph Prégardien
Igor Levit
Quartet Casals

Vilabertran

Figueres
Saint-André de Sorède
Sant Quirze de Colera
Castelló d'Empúries

www.schubertiada.cat

Patrocinador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

L'ART DE DISPOSAR L'ESCENARI

CONSAGRATS, PERÒ TAMBÉ REFUSATS PER LES SEVES PROPOSTES DE VEGADES TRANSGRESSORES I CONFLICTIVES, ELS DIRECTORS D'ESCENA HAN ESTAT ELS GRANS PROTAGONISTES DEL MÓN OPERÍSTIC LES ÚLTIMES DÈCADES. ¿ESTEM ARRIBANT, PERÒ, AL FINAL DEL SEU REGNAT?

TEXT Ana María Dávila

“**E**l director d'escena ha matat l'òpera”, deia **Richard Bonyng**e, en una entrevista a un mitjà espanyol l'any 2000. “*Prego totes les nits perquè acabi la dictadura dels directors d'escena. Només desitjo que tornin aquells temps en els quals el més important era el director musical i es donava importància a la veu i no al fet que els cantants fossin joves i guapos*”, confessava Edita Gruberova, amb motiu del seu debut operístic al Teatro Real el 2001.

Des que a mitjan segle XX la direcció d'escena va passar a ocupar un rol protagonista en la forma de veure i entendre l'òpera, la polèmica ha estat servida. Actualitzacions, transgressions i lectures

Quartett (pàgina anterior) i escenes de *Tristany i Isolda*, òperes dirigides escènicaament per Àlex Ollé.

ANTONI BOFILL

més o menys provocadores dels clàssics del repertori han encès tots els sectors d'aquest món, des dels que el fan possible fins als milions d'aficionats que sucumbeixen a la seva màgia.

Amb estupefacció o entusiasme –tot depèn de qui s'ho miri–, el món de l'òpera ha vist com els grans drames del repertori es rellituaven en espais i temps sorprenents, amb lectures agosarades i carregades de sexe i violència, que han fet aixecar del seu seient més d'un espectador. Des dels excusats d'un parlament fins als baixos fons de qualsevol ciutat

moderna, els nous muntatges han destil·lat, sovint, el perfum agre de les passions més baixes de l'individu.

“Sempre s'ha dit que el segle XVIII va ser el segle de les veus; el XIX, el dels directors d'orquestra, i el XX, el dels directors d'escena. I això ho hem vist i ho hem viscut. Però jo crec que, com tot, aquesta és una qüestió d'equilibri en què l'important és la personalitat del creador. Potser hem vist coses que no han agradat tant, però també hem vist personatges com Patrice Chéreau, un enfant terrible al seu moment, que amb la seva Tetralogia va canviar la visió de la direcció d'escena i amb una Elektra moderníssima i perfecta va convèncer a tothom”, reflexiona el director musical del Gran Teatre del Liceu, **Josep Pons**.

Per la seva banda, la directora artística de la mateixa institució, **Christina Scheppelmann**, ho té claríssim. *“No es poden representar les òperes avui com es feia en el passat. I en aquest sentit, l'experimentació ha estat necessària per despertar la gent i poder caminar en una nova direcció. Tot necessita extrems per tornar a equilibrar-se, i, en aquest sentit, les produccions provocadores han estat útils. Però ara, que ja ho hem vist tot, la provocació per la provocació no té sentit”.*

Tot i això, la pau no ha arribat als escenaris lírics, on encara hi ha qui es sent agredit per propostes que, al seu judici, perjudiquen l'òpera, perduda enmig d'un desplegament escènic no sempre justificat i que s'emporta la seva veritable essència: música i veus. On està la frontera? Per què alguns muntatges connecten amb l'ànima dels aficionats i d'altres no? Quins haurien de ser els límits –si és que n'hi ha d'haver– per a la creativitat escènica?

Per a **Xavier Albertí**, director d'escena i responsable del Teatre Nacional de Catalunya, institució que aposta clarament per

portar el gènere líric al seu escenari, el problema sorgeix quan *“directors sense una formació musical profunda han tractat la música en l'òpera com si fos la música al cinema, com un subratllat dramàtic del discurs visual. Afortunadament, això s'està corregint. Els teatres contemporanis estan tornant a la idea que l'espectador vol veritat escènica. I això ha desenvolupat un camí preciós en el qual els directors han anat a connectar les històries, els arguments, les mirades dramàtiques amb les pulsions de la nostra contemporaneïtat”.*

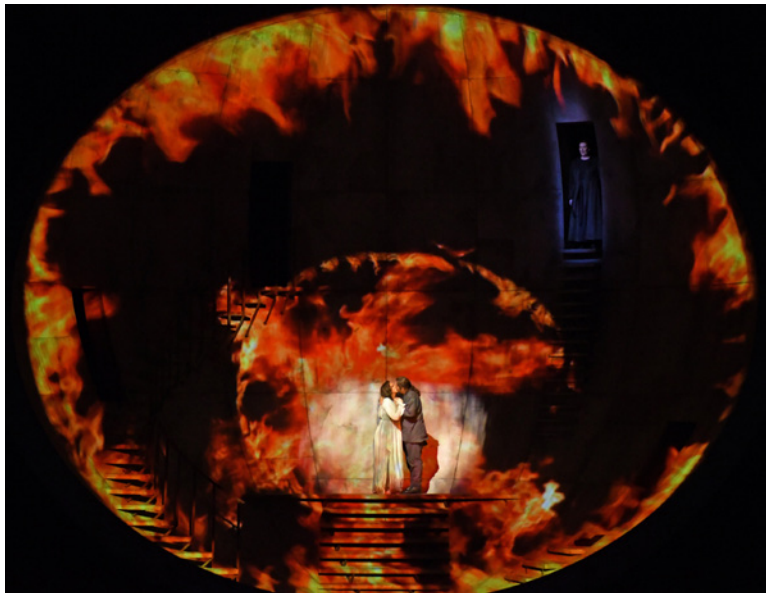
Aquesta connexió amb el món actual es troba, sens dubte, en el rerefons a l'hora d'entendre i interpretar en ple segle XXI un gènere amb quatre-cents anys d'història. Fa poc, amb motiu del seu debut operístic a Barcelona amb *Andrea Chénier*, el tenor Jonas Kaufmann no amagava que *“situar les òperes a l'època actual ajuda el públic a identificar-s'hi”.*

Àlex Ollé, un dels directors de La Fura dels Baus i responsable de nombrosos muntatges lírics, és rotund a l'hora d'explicar el seu treball. *“És evident que jo llegiré qualsevol llibret d'òpera des de la mentalitat d'un home d'avui. És una qüestió que està al meu ADN artístic, perquè vinc d'un món, el de La Fura, on sempre vam voler arriscar per donar una lectura contemporània de les coses”,* reivindica Ollé, que admet que aquesta aposta per l'actualització té sempre, com a punt de partida, *“el punt de vista de l'autor. Però hem de pensar –matisa– que si Puccini fes avui La bohème no situaria els personatges en unes golfes de Montmartre, on ja no viu ningú que no tingui diners. Per això, a la versió que vaig fer jo a Torí, els personatges viuen en un barri perifèric, on hi ha cases okupes i mestissatge, i Mimì no es mor de tisi sinó de càncer. I si tot això ho fas bé, la gent s'abstreu de les paraules i es queda amb la música i les emocions”.*

A Xavier Albertí, per la seva banda, li sembla que *“els canvis d'època no són més que un modisme, perquè les obres no parlen ni d'un estil de vestir ni d'un estil escenogràfic; del que parlen és de pulsions humanes i de principis ideològics”,* diu el director del TNC, que, en canvi, refusa clarament els canvis argumentals. *“El que no podem fer és canviar el final de Carmen perquè estigui parlant d'un feminicidi, perquè si vols fer una reflexió sobre aquest tema, doncs agafa una òpera nova que parli d'això”,* argumenta, amb referència al muntatge de Leo Muscato que es va estrenar a Florència el gener passat.

El tenor **Antoni Comas**, veu molt vinculada a l'òpera contemporània, va una mica més enllà i considera que, precisament, ➤

ANTONI BOFILL

DES DE LA BUTACA

“els problemes sorgeixen quan els directors d'escena es veuen obligats a crear un món actual amb una eina clàssica, antiga, i això comporta una mena d'esquizofrènia perquè es tracta d'una contradicció flagrant. El problema de fons no és un altre que la inexistència d'una òpera contemporània, que sí pot admetre qualsevol nova proposta escènica, perquè ja ha estat creada amb paràmetres nous”.

Segui com sigui, hi ha un punt en què totes les veus convergeixen: “Quan un director té sensibilitat musical, rarament falla”, conclou Scheppelmann. “El director d'escena ha de posar el focus en la música, que sempre parla per si sola, descriu i t'inunda d'uns certs colors. I això el director ho ha de saber veure: no només què diu el llibret, sinó què li diu el compositor. I els que hi són sensibles, deixen de banda els egos i posen l'obra al centre de la taula, són els que troben bones solucions, perquè una posada en escena no és només explicar el que passa, sinó reproduir emocions”, reivindica Josep Pons.

La mateixa demanda fa el tenor **Josep Bros**. “Un director d'escena ha de tenir sensibilitat envers el món de l'òpera i de la música. Així, encara que no tingui formació musical, veurà fins on es pot arribar. Crec que qualsevol muntatge pot ser revisat i renovat, però el missatge cap al públic ha de ser clar i transparent”, assenyala el cantant, que assegura no haver sofert mai imposicions dels

directors d'escena. “Sempre tens l'opció de dir que no a un projecte, però un cop hi entres, hi has d'anar a totes; has de confiar i t'has d'entregar a aquella creació, perquè si no

“L'EXPERIMENTACIÓ HA ESTAT NECESSÀRIA PER DESPERTAR LA GENT”

és absurd anar a contracorrent”, diu Bros, que no dubta que aquest és un camí pel qual es continuarà avançant en el futur. “Cantar és un esforç molt gran i, per tant, tot el que ho simplifiqui, millor. Però, com a artista, tu necessites representar un personatge; demanes aquesta acció i que es vegi que l'espectacle està viu. En aquest sentit, la interpretació dramàtica ha crescut molt; ara és molt més completa i nosaltres, els cantants, som els primers interessats i apassionats per tenir una interpretació creïble”.

Xavier Albertí coincideix en aquest punt. “Actualment els cantants saben perfectament que han de ser actors també. I això obre possibilitats meravelloses sobre el que és dirigir òpera basant-se en el treball actoral, que faran que la tria d'un espai més o menys grandiloqüent sigui secundària. I això, per a mi, és la gran reforma de l'òpera en aquest moment”.

Christina Scheppelmann també està convençuda que “la gent vol bon teatre

A l'esquerra, Josep Pons, director musical del Gran Teatre del Liceu. I Xavier Albertí, responsable del Teatre Nacional de Catalunya.

♦ “No detesto cap òpera. Detesto alguns muntatges que he sofert anant a l'òpera”. “Diria que la importància del director d'escena és... «que no molesti»”. “El director d'escena és com un entrenador de futbol, que difícilment pot fer guanyar partits, però fàcilment pot perdre'ls”. “Si la posada en escena és dolenta, prefereixo la versió de concert”. Aquests són alguns comentaris trets d'una enquesta feta pel blog operístic *In fernem land* entre els seus usuaris. Entre altres qüestions, es demanava valorar la importància del director d'escena: en una escala de l'1 al 10, la mitjana va ser de poc més de 6.

“El públic ha arribat a afartar-se de muntatges lamentables i ara els considera un mal menor. Però es continua pensant que els muntatges provocadors atreuen públic jove a l'òpera, i no és cert. Atreuen públic, sí, però no d'òpera”, opina Joaquim Hernández, creador d'*In fernem land*. Per al bloguer, “el problema és que estem davant un espectacle antic al qual s'intenta posar un embolcall actual. I això és difícil sense traïr l'obra. Es fan

coses brillants i espectaculars, com el Parsifal d'Stefan Herheim a Bayreuth. Però això, que és genial, no està fet per a un públic nou, perquè no entendrà res de res”.

Al problema de la comprensió que pot suscitar un nou muntatge es refereix Juan Molina-Martell, president de la Lliga Jove del Cercle del Liceu i entusiasta de l'òpera. “Als 18 anys, m'enutjava molt no trobar a escena allò que m'havia estudiat a casa, perquè no podia ser que no comprengués res. Amb el temps, la meua percepció ha canviat i ara no tinc cap problema a acceptar qualsevol proposta si està feta amb respecte, i això no està renyit amb el fet que sigui actual”, diu.

La conclusió de Joaquim Hernández és que “hem intentat apropar-nos a una creació nova a través de la innovació escènica. I en això hem forçat tant la mà que ens hem passat de rosca. Perquè ja pots anar posant muntatges que provoquin, el gran problema és que el gènere com a tal és mort, perquè no hem aconseguit consolidar un repertori operístic contemporani”.

i no ximpleries que xoquin per xocar. El teatre modern, i més el que es veu ara a través del cinema i la televisió, té exigències molt superiors a les de temps passats”. Josep Pons no s'atreveix a assenyalar un camí en concret, perquè “les evolucions mai són lineals i potser tornarem a explicar les històries o hi haurà un recolliment”, però sí que està segur que “els anys vinents veurem posades en escena fascïnants, perquè acceptem estètiques molt diverses”.

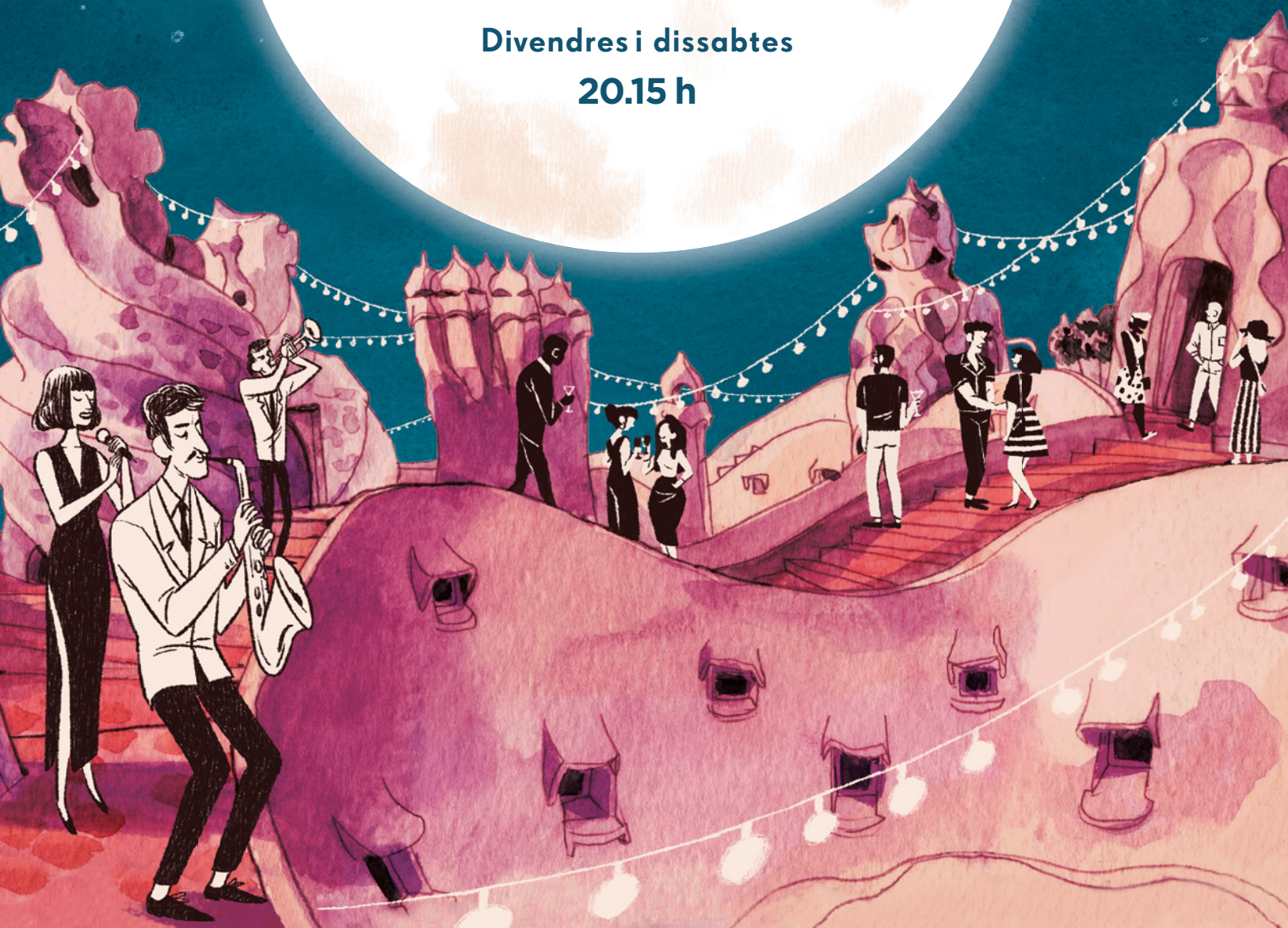
Més crític, Antoni Comas creu que “no es pot tirar enrere perquè s'ha creat una inèrcia de cada cop produccions més grans i espectaculars, i de la qual els grans teatres, els que assumeixen el monopoli de l'òpera, no poden sostreure's perquè han d'omplir un escenari i uns seients”. Per a Alex Ollé, la cosa fonamental segueix sent “la capacitat de risc. I potser si a l'òpera se li retiressin totes les subvencions, seria el moment que començaria a tenir nous públics, perquè amb pocs mitjans s'inventarien nous espais i noves maneres”, diu el director, convençut també que les produccions modernes “no atreuen públic jove a l'òpera. Això només s'aconsegueix a través de l'educació”. ➤

08 JUN – 15 SET

NITS DE JAZZ

AL TERRAT DE LA PEDRERA

Divendres i dissabtes
20.15 h

col·labora:
RAMÓN RAVENTÓS
TITIANA

www.lapedrera.cat
35 € | Passeig de Gràcia, 92
Barcelona

La Pedrera

Fundació
Catalunya
La Pedrera

ELS SIGNIFICATS DE LA MÚSICA

MÚSICA, PARAULA I CULTURA

ELS ÉSSERS HUMANS HEM ESTAT CAPAÇOS DE CONVERTIR LA MÚSICA EN UN ARTEFACTE CULTURAL AMB UN GRAN PODER DE SIGNIFICACIÓ I REPRESENTACIÓ. EN AQUEST PRIMER ARTICLE, QUE FORMA PART D'UNA SÈRIE, I ESTUDIA AQUEST FENOMEN ANTROPOLÒGIC, VEIEM DE QUINA MANERA ES CREA I QUINES SÓN LES CONSEQÜÈNCIES D'AQUESTS PROCESSOS.

TEXT Miquel Gené

SO HUMANAMENT ORGANITZAT

El significat de la música és una qüestió que ha ocupat el pensament de la humanitat des de l'antiga Grècia fins als nostres dies. Filòsofs, poetes, teòrics, neuròlegs, semiòlegs, pedagogs, físics, psicòlegs, sociòlegs, antropòlegs, musicòlegs, compositors i intèrprets de totes les èpoques han abordat aquesta qüestió des de punts de vista diferents i han arribat a conclusions diverses.

Des d'una perspectiva àmplia, la música és tot el que ens han explicat aquestes persones i moltes altres coses, és a dir, tot allò que pot arribar a ser per a la persona o societat que la viu. Tot i això, aquesta afirmació només és vàlida si prenem l'experiència humana com a centre del fenomen musical.

D'això ens en parla l'antropòleg John Blacking al seu llibre *Fins a quin punt l'home és músic* (1973), en el qual afirma que la música només té sentit en un entorn de significats compartits. Segons Blacking, la música és un acte comunicatiu basat en una sèrie de codis que cal conèixer perquè pengui sentit.

LA IMPORTÀNCIA DELS CODIS MUSICALS

L'aprenentatge dels codis musicals es dona mitjançant el procés d'enculturació al qual totes les persones estem sotmeses. Així, i tal com explica Blacking, els membres d'una mateixa cultura musical comparteixen una sèrie de codis que els permeten entendre's entre ells.

A la nostra societat, l'aprenentatge musical es produeix des del moment en què naixem per mitjà de les cançons que ens canten al bressol, d'allò que escoltem per la ràdio, la televisió i internet, de les actituds que observem, les valoracions que llegim, als concerts de festa major, als auditoris o a l'església. D'aquí sorgeixen oients competents que saben discernir, encara que no necessàriament d'una manera tècnica, entre un interval consonant i un dissonant, una cadència conclusiva i una de suspensiva o una melodia pastoral i una de marcial.

Gràcies a aquestes competències adquirides, compositors i intèrprets poden expressar idees mitjançant sons. Així, quan Bernard Hermann va voler crear la tensió necessària per a l'escena de la dutxa de la pel·lícula *Psicosi*, hi utilitzà la dissonància que genera una segona menor en un registre agut extrem de les cordes d'una orquestra. El resultat, tal com pretenia el compositor, ens sembla terrorífic.

La música, doncs, queda embolcallada per una sèrie de significats, valors i creences que van molt més enllà del seu valor sonor intrínsec i que varien en el temps, tal com podem entendre si pensem què representa escoltar una *Missa* de Bach avui dia i què representava fer-ho al segle XVIII. El procés de construcció d'aquests significats respon a complexos processos psicològics i als usos socials que hem atorgat a la música, i implica elements com la manera de vestir, de moure's i de parlar. Entre tots aquests elements, però, en destaca un per la seva potència significadora: la paraula.

EL SO FET PARAULES

El llenguatge parlat i escrit és una de les eines més poderoses que tenim les persones per construir la realitat. És a través de les paraules com, en gran mesura, conceptualitzem la música, en transmetem els significats i valors i, tal com fa aquest article, expremem allò que en pensem.

Un dels recursos que més utilitzem a l'hora de significar la música és la metàfora. Parlem de sons forts i febles, dolços, lluminosos, suaus o punxants, tristos, alegres, agitats o vellutats, amb la qual cosa donem al so una sèrie d'atributs provinents d'altres sentits i li conferim sentiments humans. Tot i això, la relació entre so i idea no és natural, sinó que està socialment construïda. Tal com ens explicava la teòrica musical Naomi Cummings, *“les metàfores són una projecció dins del so d'aspectes de la nostra mentalitat”*.

Aquests significats, a més a més, queden determinats per l'entramat de relacions socials i culturals en el qual està immersa la música. Un entramat que el sociòleg i filòsof Michel Foucault anomenà *discursos*, fent referència al sistema d'afirmacions a través del qual el món, la societat i un mateix som coneguts, compresos i situats en un context de relació.

Traduït al camp musical, els *discursos* serien aquell conjunt d'afirmacions i creences que rodegen les pràctiques musicals i que donen forma i influeixen en les

QUÈ ÉS LA MÚSICA?

La música, lluny de ser un element neutre, està carregada d'idees, valors i significats dels quals no sempre som conscients. Al llarg de la història, la lluita per determinar què és la música no ha estat, ni molt menys, una qüestió secundària.

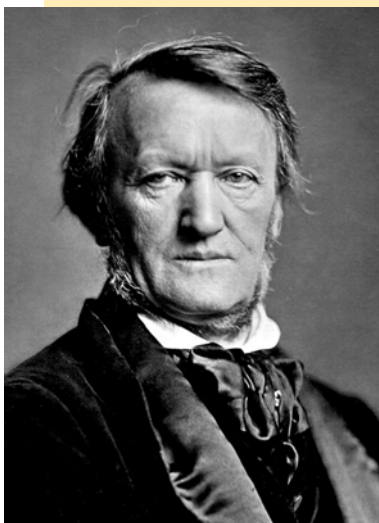
Així ho han entès els règims totalitaris de tots els temps i colors. Compositors com Dmitri Xostakóvitx o Serguei Prokófiev van patir en primera persona les tensions que els suposà conciliar la seva tasca com a artistes d'avantguarda amb la necessitat d'acon-
tejar la Teoria del realis-

me socialista. Els músics de l'Alemanya del Tercer Reich, per la seva banda, van haver de negociar la producció artística amb les demandes oficials d'una música amena, amb sentit comunitari i allunyada de qualsevol tipus d'innovació en el llenguatge.

En el camp musicològic també s'han produït tensions entorn del significat de la música. Des dels tractats d'interpretació fins a la crítica musical i la reflexió estètica, les lluites per imposar les idees pròpies sovint han estat ferotges. Per posar només un exemple, podem remuntar-nos a la polèmica del segle XIX entre la música del futur de Wagner-Liszt i el suposat conservadorisme de Hanslick-Brahms.

Avui en dia seguim immersos en aquestes lluites, tal com podem veure en la polèmica que generen intèrprets com James Rhodes o Lang Lang al món clàssic o el rebuig institucional que els poders establerts fan de músiques marginals com el reggaeton o el trap. Les paraules amb les quals lloem, rebutgem, defensem, ataquem i expliqüem la música ens donen moltes pistes sobre qui som com a individus i com a societat.

Franz Liszt i Richard Wagner, dos compositors claus en el desenvolupament de nous criteris estètics en la música de la primera meitat del segle XX.

Josep Molina

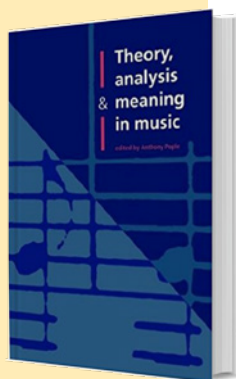
perspectives dels actors que hi estan implicats: intèrprets, compositors, acadèmics i oients. Així doncs, cada cultura musical, ja sigui la de la música clàssica, el metal, l'indie-rock, la música electrònica, la salsa, el reggaeton o el trap, està marcada per una sèrie de discursos que contenen uns valors, unes tradicions i uns llenguatges que les configuren i les separen de les altres.

EN EL PROPER EPISODI

La manera com en parlem determina no només què és la música, sinó qui som nosaltres i quines relacions hi establim. En el segon capítol d'aquesta sèrie seguirem els camins que ens marquen les paraules per explicar, de bracet dels seus protagonistes, què és i com es construeix el conglomerat de músiques i músics que formen l'àmbit de la música contemporània o noves músiques i com es veu el món a través de les seves múltiples mirades. ▶

PER SABER-NE MÉS

Dels llibres referenciats a l'article, resulta especialment interessant la lectura de *Fins a quin punt l'home és músic* (Eumo, 1994), en el qual John Blacking traça les bases de l'antropologia musical i ens convida a entendre la música com un element inseparable de la cultura en la qual es dona i construeix. Els altres textos esmentats són *La arqueologia del saber* (Siglo XXI, 2009) de Michel Foucault i *Metaphor in Roger Scruton's Aesthetics of Music* (a *Theory, analysis and meaning in music*, Cambridge University Press, 1994) de Naomi Cumming.

ÒPERA

I PURITANI

VINCENZO BELLINI

OCTUBRE 2018. 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 19 i 21

KÀTIA KABÀNOVA

LEOŠ JANÁČEK

NOVEMBRE 2018. 8, 11, 15, 18, 20 i 22

L'ITALIANA IN ALGERI

GIOACHINO ROSSINI

DESEMBRE 2018. 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22 i 23

MADAMA BUTTERFLY

GIACOMO PUCCINI

GENER 2019. 12, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 28 i 29

L'ENIGMA DI LEA

BENET CASABLANCAS

FEBRER 2019. 9, 10, 12 i 13

RODELINDA

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

MARÇ 2019. 2, 5, 8, 11, 13 i 15

LA GIOCONDA

AMILCARE PONCHIELLI

ABRIL 2019. 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14 i 15

LES PÊCHEURS DE PERLES

GEORGES BIZET

MAIG 2019. 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24 i 25

TOSCA

GIACOMO PUCCINI

JUNY 2019. 9, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27 i 28

LUISA MILLER

GIUSEPPE VERDI

JULIOL 2019. 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26 i 27

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

ÒPERA VERSIÓ CONCERT

CANDIDE

LEONARD BERNSTEIN

18 i 20 OCTUBRE 2018

HAMLET

AMBROISE THOMAS

7 i 10 MARÇ 2019

AGRIPPINA

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

18 MAIG 2019

CONCERTS I RECITALS

D'ASHUR A SEVILLA

4 NOVEMBRE 2018

INFLUÈNCIA WAGNER

MEMORIAL PAU CASALS

17 NOVEMBRE 2018

PIOTR BECZALA

24 NOVEMBRE 2018

CONTE DE NADAL

ALBERT GUINOVART

22 DESEMBRE 2018

CONCURS TENOR VIÑAS

25 i 27 GENER 2019

IRÈNE THEORIN

14 MARÇ 2019

DESPERATE LOVERS

6 ABRIL 2019

L'ANELL SENSE PARAULES

25 JULIOL 2019

ACTIVITATS AL FOYER

OFF LICEU

DIÀLEGS MUSICALS

15 FEBRER 2019

22 MARÇ 2019

3 MAIG 2019

LA CAMBRA DEL LICEU

AL FOYER DEL LICEU

23 NOVEMBRE 2018

18 GENER 2019

22 FEBRER 2019

31 MAIG 2019

DANSA

DON QUIXOT

COMPANÍA NACIONAL

DE DANZA

14, 15, 16 i 17 SETEMBRE 2018

BALLET DE L'OPÉRA DE LYON

BELLA FIGURA

PETITE MORT

WINGS OF WAX

25, 26, 27 i 28 ABRIL 2019

IT DANSA

KAASH

LA FIESTA

WHIM

19 i 25 MAIG 2019

ZAGUÁN & ALENTO

BALLET NACIONAL

DE ESPAÑA

31 JULIOL 2019

1, 2 i 3 AGOST 2019

EL PETIT LICEU

MANS A L'OPERA!

20 i 21 OCTUBRE 2018

GUILLEM TELL

27 OCTUBRE 2018

ALLEGRO VIVACE

18 NOVEMBRE 2018

LA PETITA FLAUTA MÀGICA

15 i 23 DESEMBRE 2018

20 GENER 2019

EL JOVE BARBER

DE SEVILLA

16 FEBRER 2019

ELS MÚSICS DE BREMEN

7, 13 i 14 ABRIL 2019

ACRÒBATA I ARLEQUÍ

4 MAIG 2019

VENDA DE LOCALITATS

LICEUBARCELONA.CAT
TAQUILLA. LA RAMBLA 51-59

EL COMPOSITOR

Leonard BERNSTEIN

COMPOSITOR, DIRECTOR I PEDAGOG

POLIFACÈTIC COM A ARTISTA, VA SER UN MÚSIC APASSIONAT I ANALÍTIC, DE PERSONALITAT AMIGABLE I OBERTA FINS A EXTREMS ALESHORES DESCONEGUTS. EN EL CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT, ¿COM HEM DE RECORDAR-LO I, PER TANT, CELEBRAR-LO?

TEXT Jacobo Zabalo • IL·LUSTRACIÓ Roger Pibernat

S'ha destacat Bernstein per la seva vessant com a compositor, que li va permetre arribar al gran públic a través d'obres del calat emocional de *West Side story*, la seva coneguda recreació de *Romeu i Julieta*. Una obra que incorpora l'espontaneïtat melòdica de les composicions clàssiques, la coneguda quota de dramatisme tòpicament romàntic i intuïcions de l'abisme mahlerian, que amenaça amb regurgitar el malestar *fin-de-siècle*. Tot això, amanit per l'animositat creativa de ritmes ballables que provenen del jazz. Animositat que trobem així mateix en composicions com la *Sonata per a clarinet*, en la seva *Brass music* o a l'opereta *Candide*, basada en la hilarant narració de Voltaire. Una mena de broma en episodis que el pensador francès va engiponar en ple Segle de les Llums per mostrar la cara absurda del positivisme filosòfic, encarnada en el savi Pangloss (que, de fet, busca parodiar la persona de Leibniz, una autoritat científica i filosòfica del segle anterior).

En el terreny que delimita la tragèdia i la comèdia, entre les ínfulas de grandesa i la comicitat irremeiable que acompanya –com a ombra impenitent– la per altra banda noble pretensió de transcendència, en aquest terreny inestable i gloriós Bernstein es belluga com un peix a l'aigua. També, per descomptat, en l'exercici d'interpretació de compositors clàssics, amb episodis destacables: la seva visió fogosa i no exempta de rigor del simfonisme schumannian; el seu agredolç i imponent enregistrament del *Faust* de Liszt; la seva extraordinàriament empàtica lectura de la producció mahleriana; o, molt més íntima, la seva afeció per la música de Mozart. Per això potser resulta més oportú reconèixer la seva tasca com a director d'orquestra, aquella que Norman Lebrecht ha relatat a *The maestro myth* de forma afilada i puntualment sarcàstica, tot destacant-ne la genuïna proximitat amb els músics, als quals demanava que l'anomenessin pel seu diminutiu, "Lenny" –qualcom impropri d'un gran *maestro*– i als quals al mateix temps no dubtava a burxar amb fins motivacionals per tal, en definitiva, de contagiar la seva pròpia passió musical. "La simbiosi d'inseminació intel·lectual i emocional definia la seva relació amb els músics, pocs dels quals acabaven incòlumes després dels assajos".

Després d'una etapa formativa en la qual va dirigir conjunts com la New York City Symphony o la Israel Philharmonic, i havent conegut de primera mà l'estricta *modus operandi* de directors com Serge Koussevitzky o Fritz Reiner, Bernstein va accedir al lloc de director d'una New York Philharmonic que en aquell temps –estem parlant del 1957– no tenia la reputació d'altres èpoques. Bernstein va aconseguir recuperar l'ascendència del conjunt al panorama musical. Són memorables les seves actuacions i enregistraments, dotats d'una frescor i espectacularitat que alguns van criticar, però que es van guanyar el favor del gran públic. Amb el temps sabia mantenir aquella espectacularitat i traslladar la real complexitat de les partitures celebrant les seves tensions inherents, alhora que, en el vessant personal, mostrant potser una cara menys afable al món. Als anys seixanta es dona a conèixer el Bern-

stein més exultant, el que es multiplica en actes de difusió de la música clàssica per fer-la comprensible i gaudible més enllà del cercle d'experts.

Per això, a més de la seva vessant creativa, i les inoblidables vetllades que va propiciar, cal ressaltar-ne la dimensió de pedagog,

"SÓN MEMORABLES LES SEVES ACTUACIONS I ENREGISTRAMENTS, DOTATS D'UNA FRESCOR I ESPECTACULARITAT QUE ALGUNS VAN CRITICAR, PERÒ QUE ES VAN GUANYAR EL FAVOR DEL GRAN PÚBLIC"

i preguntar-se si no és per aquesta tercera faceteta que mereixeria ser recordat. Quelcom que hauria complagut segurament el propi Bernstein, al tenor del que planteja en alguns dels seus vídeos, en què parla de la professió de mestre com la professió cabdal, gràcies a la qual és qui és. Es conserven enregistraments en què adequa el seu llenguatge a l'orquestra de joves excel·lentment formats amb qui prepara *La consagració de la primavera*, en què

26, 27 i 28
D'OCTUBRE
DE 2018
MISSA DE
BERNSTEIN
TEMPORADA
OBC

alguns dels passatges el remeten a una mena de jazz prehistòric. En un moment donat, els demana que es “desfermin” per donar curs a la veritat de la música..., ja que li resulten *trop bien eduqués*. Pretén potenciar el talent des de la implicació emocional, la passió que porta a la realització d'allò impensable. Sorpren la seva loquacitat, que ja havia fet pa-

lesa en les lliçons de Harvard titulades *The unanswered question*, lliçons que es detenen en l'ambigüitat inherent a la música, sense sentit verbalitzable però promotora d'emocions molt concretes i reals. Una “pregunta sense resposta” a la qual ell mateix va consagrar tota la seva vida i que retrobem en un llibre tan imprescindible com *The joy of music*.

RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

♦ **Franz-Liszt: *Eine Faust-Symphonie*.** Boston Symphony Orchestra. Tanglewood Festival Chorus. (1976).

Un enregistrament memorable, per la capacitat de materialitzar el dramatisme de la història de Faust amb una passió i intel·ligència que la partitura sembla invocar a través d'una alquímia misteriosa. El desplegament orquestral hi és superb, hi conviuen episòdicament la fúria dels atacs, implícits en la set de coneixement, i l'extatisme d'un amor esdevingut impossible. Les prestacions del cor ajuden a quadrar el cercle d'un enregistrament de referència.

♦ **Gustav Mahler: *Cicle simfònic i cançons*** (diverses orquestres i intèrprets, 1974-1990).

D'aparença heterogènia per la varietat d'orquestres emprades al seu segon enregistrament de la integral de *Simfonies* de Mahler (l'Orquestra de Viena, la del Concertgebouw i la mateixa Filharmònica de Nova York), trasllada, amb una riquesa de matisos sensacional, la personalitat del compositor. Bernstein va afirmar que Mahler va ensenyar com interpretar vuit de les seves *Simfonies*, mentre que la *No·vena* “no va arribar a dirigir-la en vida, perquè aquesta la va compondre per a mi”.

♦ **Wolfgang A. Mozart: *Concerts per a piano núm. 15 i 17*.** Columbia Symphony Orchestra (1957).

Encara que no es pugui considerar com una interpretació afi als criteris historicistes, tenint present l'època en què van ser enregistrats aquests *Concerts* mozartians, s'hi respira *quelcom* molt genuí. L'orquestra adopta una disposició gairebé cambrística entorn del piano de Bernstein, que congrega les sinergies i es prodiga en diàlegs de gran bellesa i sense cap bri d'afectació. Són especialment lluits en el *Concert en Sol major*, una de les joies menys interpretades del catàleg concertant de Mozart.

DEL 22 DE JUNY AL
13 DE JULIOL *LUCIA
DI LAMMERMOOR*
AMB JAVIER
CAMARENA

30 DE JUNY
*ANGELA GHEORGHIU
I TEODOR ILINCAI*
CANTEN VERDI,
PUCCINI I CILEA

ESCENARIS DEL MÓN

LA HISTÒRIA DE LA PLAÇA LÍRICA DE MADRID

EL TEATRO REAL FA 200 ANYS

DAVANT EL MAJESTUÓS PALAU REIAL, AQUEST COLISEU CELEBRA EL SEU ANIVERSARI EN UNA FELIÇ ETAPA DE CONSOLIDACIÓ ARTÍSTICA I UNA PROGRAMACIÓ IDEADA PER SITUAR-LO ENTRE ELS MILLORS D'EUROPA.

TEXT Javier Pérez Senz • FOTOGRAFIES Javier del Real

El seu origen convé situar-lo al 1816, amb l'enderrocament del teatre dels Caños del Peral. L'encàrrec de la construcció va ser confiat a Antonio López Aguado i el rei Ferran VII va posar-ne la primera pedra el 1818; però la construcció va ser llarga i difícil, amb diverses interrupcions en un període de 32 anys de lluites polítiques, retallades i no pocs entrebancs burocràtics; aquest ha estat el fatal destí del teatre en el curs de la seva història, incloent-hi la moderna reinauguració l'any 1997.

Va ser Custodio Moreno qui en va enllestir l'edificació, que va ser inaugurada solemnement el 19 de novembre de 1850 amb *La favorita* de Gaetano Donizetti, en presència de la reina Isabel II, gran aficionada al gènere líric. El coliseu madrileny va tenir una trajectòria operística brillant en el transcurs dels primers 75 anys, amb una programació centrada principalment en el repertori italià, així com algunes es-

trenes d'òperes espanyoles, com *Marina* d'Emiliano Arrieta o *La Dolores* de Tomás Bretón. En aquella gloriosa etapa va assolir una gran notorietat per la desfilada de cantants llegendaris que en van trepitjar l'escenari, com els tenors Enrico Tamberlinck, Julián Gayarre, Giuseppe Anselmi, Miguel Fleta, les sopranos Adelina Patti o Geneviève Vix, o els barítons Mattia Battistini i Titta Ruffo.

La vida artística del Teatro Real, també vinculada a la dansa –l'any 1917 el llegendari ballarí i coreògraf rus Vàtslav Nijinski va oferir-hi una de les seves darreres actuacions– va quedar segada amb un primer tancament temporal, l'any 1925, a conseqüència de l'estat ruïnós de l'estructura, amb un perillós afebliment dels ciments a causa de les filtracions subterrànies d'aigua del veí carrer de l'Arenal.

Madrid va viure moltes dècades sense el seu principal coliseu líric en actiu. Després de diversos projectes de reforma escapçats, va ser habilitat com a sala de concerts entre el 1966 i el 1988. El govern franquista va

donar així llum verda a una anomalia històrica que els afeccionats madrilenys van patir durant més de dues dècades. La intervenció arquitectònica que va ocultar l'escenari darrere un mur esperant temps millors, va deixar l'edifici dividit en dos, ja que a l'altra meitat es van instal·lar el Conservatori i l'Escola d'Art Dramàtic. La sala simfònica va ser escenari de referència de les temporades de l'Orquesta Nacional de España i dels grans cicles simfònics. Després del darrer concert, ofert el 13 d'octubre de 1988, va començar tot un llarg procés de recuperació com a teatre d'òpera,

❶ La sala principal amb la forma de fer-radura a la italiana. Té aforament per a 1.750 persones.

❷ Una perspectiva de la façana del darrere del Teatro Real des de la plaça d'Isabel II, més coneguda com la plaça de l'òpera.

❸❹ La majestuosa façana principal de la

seu de l'òpera de Madrid contemplada des de la plaça d'Oriente.

❺ Una altra perspectiva de la sala principal amb la llotja reial al centre.

❻ Foto que recull una de les retransmissions en directe d'òperes a la pantalla del Teatro Real a la façana de la plaça d'Oriente.

que va finalitzar l'octubre del 1997, després d'onze anys de reformes, intrigues, fitxatges, cessaments i dimissions, contractes incomplets i un pressupost final que va arribar als 21.200 milions de pesetes (uns 127 milions d'euros).

L'equip d'arquitectes dirigit per José Manuel González Varcárcel –que va morir d'un infart l'any 1992, durant una visita pública a les obres del teatre, davant polítics i periodistes– i Francisco Rodríguez de Partearroyo va portar a terme amb èxit, malgrat el soroll polític, una complexa remodelació per adequar el vell edifici a les necessitats d'un teatre del segle XXI, tant pel que fa a les zones destinades al públic i la seva decoració, com al condicionament de l'escenari –un dels més grans d'Europa– i la seva excepcional maquinària escènica. La reobertura del Teatro Real va tenir lloc el 1997 amb un programa doble: *El sombrero de tres picos* i *La vida breve*

APOSTA PER LA CREACIÓ

Decidit a formar part del gran circuit operístic internacional, el Teatro Real aposta per la creació com a pilar sòlid de la temporada vinent, amb una programació espectacular, plena de grans veus i directores de primera que inclou deu noves produccions, set de les quals seran estrenades a Madrid.

❖ Entre els muntatges més ambiciosos destaquen *Faust* de Gounod, amb direcció escènica d'Àlex Ollé, de la Fura dels Baus, i Piotr Beczala en el paper titular; Bob Wilsson dirigit a *Turandot* (Puccini) i Laurent Pelly

donarà vida teatral al genial *Falstaff* de Verdi; Robert Carsen assumeix *Idomeneo* (Mozart) i *L'or del Rin*, inici de la tetralogia wagneriana que dirigirà durant quatre anys consecutius Pablo Heras-Casado.

❖ Atenció a l'òpera de Kaija Saariaho, *Only the sound remains*, amb la signatura escènica sempre personal de Peter Sellars i Philippe Jaroussky en el repartiment, i a l'estrena de *Je suis narcissiste* de Raquel García-Tomás. El mite d'Orfeu és un dels fils conductors d'una temporada amb joies barroques

com *La Calisto*, òpera genial de Cavalli inèdita al Real, que comptarà amb direcció escènica de David Alden i musical d'Ivor Bolton.

❖ Hi ha títols amb ganxo, com són *Il trovatore* verdia, plats tan refinats com *Capriccio* d'Strauss i obres tan extraordinàries, encara que poc conegudes, com l'oratori *La pesta* de Robert Gerhard, basat en la novel·la d'Albert Camus.

❖ I en el capítol de veus, destaca el debut al Real de Bryn Terfel, en un concert sota la batuta de Josep Caballé Domenech.

VERDI I ELS GUSTOS DEL PÚBLIC

El 10 de gener de 1863 va arribar al teatre madrileny Giuseppe Verdi per dirigir els assajos de l'estrena de *La forza del destino*, programat inicialment per al dia 21 d'aquell mes; finalment, després d'un ajornament, l'estrena va tenir lloc el 21 de febrer, però en aquella data Verdi ja havia tornat a Itàlia; les crítiques van ser dolentes, però l'èxit de públic va compensar els disgustos. De fet, en l'origen d'aquella mala recepció crítica es trobava un mal endèmic dels teatres espanyols de l'època, amb un públic, i no pocs polítics, que només volien veure representades òperes de Gaetano Donizetti, Vincenzo Bellini i Saverio Mercadante, autors aleshores en voga, defensats a més per les millors veus de l'època.

Cent cinquanta anys després, la polèmica sobre els gustos del públic segueix viva, com ho demostren, per exemple, les reaccions a propòsit del muntatge el 2016 d'una obra mestra del segle XX com *Moses und Aron* d'Arnold Schönberg, o les crítiques davant la política d'estrenes i el protagonisme dels clàssics del segle XX impulsada per Antonio Moral, Gérard Mortier i Joan Matabosch, successivament. Malgrat això, cal ressenyar que, en la seva etapa actual, amb un 60% de programació fora del repertori més fressat, s'ha doblat el nombre d'abonats –que ha passat d'11.000 a 21.000, fet que posa en entredit l'asseveració que el públic només vol veure títols clàssics.

de Manuel de Falla, al qual va seguir l'estrena de *Divinas palabras* d'Antón García-Abril.

Els espais que acull el Teatro Real als seus 65.000 metres quadrats el converteixen en un monument que convida a descobrir-ne molts tresors artístics. La sala principal, que conserva la forma de ferradura a la italiana, amb una uniformitat només truncada per la doble altura i triple amplada de la llotja reial, reproduïx l'original amb què es va inaugurar el teatre l'any 1850, tot mantenint l'estructura de les llotges i de la galeria superior. L'aforament de la sala principal és de 1.746 butaques (depenent de l'ampliació del fossat de l'orquestra), i darrere el sumptuós teló disposa d'una de les més avançades caixes escèniques dels teatres d'Europa. L'escenari té una superfície de 1.430 metres quadrats, essent la boca de 18 metres de llargària; la torre escènica arriba als 60 metres i una tecnologia innovadora permet treballar de forma simultània amb diverses escenografies i intercanviar-les en temps rècord, gràcies a un sistema de plataformes superposades.

La decoració de la sala, més aviat austera, i els seus passadissos contrasten amb el luxe de catifes i tapissos que el visitant troba als grans salons situats a la segona planta de l'edifici, que reproduïxen l'ambient de l'òpera al segle XIX i acullen a dins destacades obres d'art. La inversió en tecnologia, imatge i so ha permès impulsar una política de produccions filmades i editades en DVD i Blu-ray, transmissions en sales de cinema i espais públics i fins i tot una pionera emissió per Facebook de *La bohème* de Giacomo Puccini el Nadal passat. ➤

ACCENTS

CAMBRA

CECILIA & SOL

Dolce Duello

Cecilia Bartoli, mezzosoprano. Sol Gabetta, violoncel. Capella Gabetta.
Dir.: Andrés Gabetta. Obres de: Caldara, Albinoni, Gabrielli, Vivaldi, Händel, Porpora i Boccherini. Decca, 2017.

Cada època ha privilegiat diferents formes i al Barroc els duels tenien un caràcter força directe que en bona mesura intenta rescatar aquest

cedé en proposar un autèntic i fraternal duel entre dues deesses de les seves respectives i conciliables especialitats: la veu de la mezzosoprano Cecilia Bartoli i el violoncel de Sol Gabetta; les dues comparteixen trobar-se en fase zenital de llurs carreres i tenir una devoció molt sentida per la música barroca, devoció ben avalada pels seus historials.

Les condicions eren ideals i el resultat només podia ser combat nul en el tòpic llenguatge *boxístic*; o potser seria millor que la decisió estigui exclusivament a mans de cada gaudidor de la proposta. En tot cas sobre la base que aquest encontre haurà sadollat en gran manera qualsevol *tifosi* de cadascuna de les contendents.

La veu, en tenir la part més agraïda, juga amb clar avantatge; i Cecilia Bartoli ho sap aprofitar: el seu cant ha assolit un grau de maduresa, una capacitat per anar a l'essència de les composicions, de no deixar-se portar per temptacions exhibicionistes fàcils i fàcilment *èpatants*, que resulta molt agraïble. La mezzosoprano italiana en aquest enregistrament referma un elevat grau de maduresa i de condició de gran artista. **Jaume Comellas**

CD IMPRESCINDIBLE
PER A FANS DE LA
CECILIA BARTOLI MÉS TRANSCENDENT.

“EL PROGRAMA ÉS UNA
DECLARACIÓ DE PRINCIPIS
DE LA SEVA IDENTITAT MUSICAL”

CAMBRA

KEBYART ENSEMBLE

Accents

Obres de Debussy, Brotons, Webern, Parra, Bartók i Ligeti. *Columna Música, 2017.*

Els qui busquin un potent desplegament de recursos tècnics, en quedaran més que satisfets amb el virtuosisme que exhibeix el Kebyart Ensemble al seu primer disc. I això no és el millor: les millors qualitats d'aquest quartet de saxos integrat per Pere Méndez, Víctor Serra, Robert Seara i Daniel Miguel, guanyador d'importants premis, entre els quals El Primer Palau 2016, és la

musicalitat, el poder de comunicació i un sentit cambrístic de meravellosa frescor i riquesa expressiva. De la vitalitat rítmica de les *Danses transsilvanies* de Béla Bartók a la varietat de matisos desplegats en les *Six bagatelles* de György Ligeti, passant pel colorit de *La fille aux cheveux de lin* de Claude Debussy o el referencial *Langsamer Satz* d'Anton Webern, el programa és una declaració de principis de la seva identitat musical, sense etiquetes, oberta a un amplíssim repertori en el qual la creació actual té un pes determinant. Aquesta vocació de servei a la música d'avui queda reflectida amb eloqüència amb modèliques lectures de dues partitures de compositors catalans –*Planyiment*, op. 24 de Salvador Brotons i *Fragments striés* d'Hèctor Parra. Un disc revelador, per la varietat d'estètiques, el sentit cambrístic i el plaer de fer música junts que caracteritza el Kebyart Ensemble. **Javier Pérez Senz**

PER A QUI VULGUI DESCOBRIR L'AMPLI ESPECTRE
DE RECURSOS DEL SAXÒFON, MÉS ENLLÀ DE LA
REDUCCIONISTA ASSOCIACIÓ AL MÓN DEL JAZZ.

ÒPERA

WOLFGANG A. MOZART

Il sogno di Scipione

Stuart Jackson, Soraya Mafi, Klara Ek.
Choir & Orchestra of Classical Opera.
Dir.: Ian Paige. *Signum Records, 2017.*

A la llum d'obres com *Il sogno di Scipione* un pot fer-se una idea del veritable abast de l'evolució empresa per Mozart en la concepció ope-

rística. La sobreabundància, durant el Classicisme, de llibrets vinculats a l'antiguitat, molts dels quals obra de Pietro Metastasio, rebien un tractament lluit –a l'alçada dels dilemes morals de les divinitats i els aristòcrates caracteritzats–, però completament allunyat de les inquietuds vitals de l'ésser humà, que la producció tardana de Mozart sí abordarà aportant-ne innombrables matisos psicològics. El jove salzburguès compleix a *Il sogno* amb l'encàrrec al fil de l'estètica predominant, sense més pretensions que la de deixar satisfet el seu protector i tirà, el conegut arquebisbe Colloredo, que li agradaven els efectes teatrals i les partitures vistoses. En la versió que dirigeix Ian Page, al capdavant de l'Orchestra of Classical Opera, relleueixen, en efecte, les millors qualitats de l'art mozartià, sense que la creativitat trobi, però, possibilitat de fructificar, com ho farà en pocs anys a l'*Idomeneo* o –amb un tema més irreverent, i ja en alemany– a *El rapte del serrall*. L'elenc vocal és homogeni, demostra una qualitat inqüestionable. I de la mateixa manera que el director atén els *tempi* de l'època –vius, sense exageracions–, es mostren els cantants perfectament adequats a l'element clàssic. La interpretació d'Stuart Jackson com a Scipione és convincent, i les al·legòriques Fortuna i Constanza –les sopranos Soraya Mafi i Klara Ek, respectivament– aporten brillantor en àries com “Lieve son al par dal vento”.

Jacobo Zabalo

RECOMANAT ALS
MOZARTIANS I A QUIELS
AGRADA L'ÒPERA NEOCLÀSSICA.

“EL MILLOR DE FAGIOLI
ÉS QUE, PER SOBRE DEL
VIRTUOSISME I LA DESTRESA
TÈCNICA, ATRAPA L'OIENT
AMB UNA EXPRESSIVITAT
DESBORDANT”

ÒPERA

FRANCO FAGIOLI

Handel Arias

Il Pomo d'Oro. Zefira Valova, concertino. Àries d'Oreste, *Serse*, *Rinaldo*, *Imeneo*, *Il pastor fido*, *Rodelinda*, *Giulio Cesare*, *Ariodante* i *Partenope*.
Dir.: Franco Fagioli. *Deutsche Grammophon, 2017.*

El tercer treball del contratenor argentí establert a Madrid Franco Fagioli per al segell Deutsche Grammophon és, sens dubte, un dels discos de l'any: un recital amb les més conegudes i belles àries de Georg Friedrich Händel al costat del conjunt italià Il Pomo d'Oro. El propi Fagioli n'assumeix *de facto* la direcció musical, assistit en perfecta sintonia artística per la concertino

Xefira Valova en un repertori sense sorpreses que s'adapta al seu registre de mezzosopranista. La seva veu és d'una bellesa extraordinària, de colors foscos i aguts ben timbrats, i la tècnica, portentosa, ja que li permet desplegar un fraseig exquisit en les àries de majestuós lirisme i tendresa i superar els reptes d'una piròtècnia vocal feta a mida de cèlebres castrats com Senesino, Carestini, Caffarelli, Nicolini, Bernacchi i Andreoni. El millor de Fagioli és que, per sobre del virtuosisme i la destresa tècnica, atrapa l'oient amb una expressivitat desbordant i, en aquest sentit, encara que siguin àries arxiconegudes, la seva interpretació d'“Ombra mai fu” (*Serse*), “Cara sposa, amante cara” (*Rinaldo*) o la portentosa “Scherza, infida” (*Ariodante*) ens permet descobrir detalls d'una bellesa torbadora. Gran disc, produït per Maider Múgica, gravat a la Villa San Fermo de Lonigo (Itàlia) i acompanyat per un magnífic treball audiovisual rodat a Casserras, al peu de la seva alzina mil·lenària, per un equip liderat per Igor Cortadellas. **Javier Pérez Senz**

IDEAL PER ALS AMANTS DE L'ENIGMÀTIC UNIVERS DE LA
VEU DE FALSET.

CAMBRA

MAZIKDUO

Jewish Life. Portraits of the past

Tolo Genestar, clarinet; Marc Sumsi, piano. Obres de Kovács, Schoenfield, Weinberg, Bloch, Messiaen i Saurer. *Temps Records, 2017.*

La inconfusible aroma de la música jueva és el fil conductor escollit pels integrants de MazikDuo per al seu primer treball discogràfic conjunt i projecte personal. L'àlbum és dedicat monogràficament a músiques d'aquesta tradició que comparteixen el fet d'haver estat escrites en un lapse de temps inferior al segle –entre el 1924 i el 2011– i que dos terços dels compositors van ser víctimes de guerres i situacions de conflicte.

Potser per això pot sorprendre com aquests dos joves músics saben extreure tota la riquesa continguda en aquestes partitures i recrear les vivències, tant positives com negatives, que recullen. I és que la història de la comunitat jueva contemporània està feta de tot tipus d'esdeveniments, de moments durs i distesos o, com agrada dir als mateixos artistes, de rialles i de plors.

En termes musicals, la tradició culta i el klezmer serien els equivalents a aquests dos extrems oposats: la primera, per englobar les obres de Messiaen –el moviment per a clarinet sol del *Quartet per a la fi del temps*– i la *Sonata* de Weinberg, escrites en plena Segona Guerra Mundial i postguerra, respectivament; la segona, com a gènere festiu més popular en què s'inscriuen Schoenfeld, Béla Kovács –el cèlebre “Sholem Aleckhem, rov Feidman!”–, Bloch i Saurer.

Tolo Genestar va quedar seduït per aquesta música durant els seus anys d'estudiant a Niça amb Michel Lethiec. Benvinguda, doncs, aquella llavor que el jove clarinetista, amb l'ajut del seu amic Marc Sumsi –la complicitat es tradueix en art–, ha cuidat i fet créixer fins a convertir-la en un disc que és, més enllà d'això, un producte cultural d'elevat valor musicològic i interès històric i social. **Albert Torrens**

UN DISC ESPECIAL PER ALS AMANTS DEL REPERTORI DE CLARINET EN GENERAL I PER ALS ESPECIALISTES I CONEIXEDORS DE LA TRADICIÓ MUSICAL JUEVA.

ANTIGA

CARLES MAGRANER

Quattrocento

La Capella de Ministrers. *Dir.: Carles Magraner. CdM, 2017.*

Al capdavant de la Capella de Ministrers, Carles Magraner amplia la seva vasta discografia amb aquest

Quattrocento, que porta per subtítol “Música i dansa de la Corona d'Aragó a Nàpols” (la qual cosa no impedirà, per tant, que el Govern aragonès el retiri del mercat, malgrat que al llibret la musicòloga Cecilia Nocilli parli també de la “corona catalanoaragonesa”). Gravat al final del 2015 però editat el 2017, el CD presenta música de ball que, en època d'Alfons el Magnànim, sonava als dominis napolitans, on el monarca va acabar establint residència.

El viatge per terres napolitanes és traçat a partir de diversos manuscrits, principalment el de Montecassino 871 i el de París 972, dels quals s'ha extret un bon nombre de peces instrumentals per a viola, guitarra, *vihuela*, flautes, xeremies, sacabutxos, percussió i exaquier (una mena de protoclave que se sap que el rei tenia a palau amb altres instruments).

Malgrat l'alternança de tipus de ritmes, caràcters i modes, el resultat conjunt no acaba de ser del tot convincent. Sobretot perquè en la joia que s'intueix en la majoria de peces, els sovintejats esquemes de pregunta-resposta sonen més formularis que no pas teatrals, amb frasejos poc atractius i balanços no sempre ajustats. I això fa que, tot i la solvència dels músics del conjunt de Magraner, la interpretació soni faltada d'espurna. Com si la música que s'utilitzava en la dansa del segle XV –que els erudits comentaris del llibret situen a cavall d'allò popular i culte– fos poc vivaç i d'esperit esmorteït. Un enfocament fruit d'una legítima decisió estètica, sens dubte, però que fa que la música que sona sembli més una música de fons de palau que no pas una interpretació festiva de música per ballar. **Josep Barcons Palau**

MÚSIQUES DE DANSA QUE SONAVEN AL NÀPOLS CATALANOARAGONÈS AL SEGLE XV.

SIMFÒNICA

YANNICK NÉZET-SÉGUIN

Mendelssohn

Simfonies. Karina Gauvin, Regula Mühlemann, Daniel Behle. RIAS Kammerkor. Chamber Orchestra of Europe. Dir.: Yannick Nézet-Séguin. *Deutsche Grammophon*, 2017.

La carrera discogràfica del director d'orquestra francocanadenc Yannick Nézet-Séguin per al segell Deutsche

Grammophon encadena encerts i desencerts a un ritme preocupant. I la nova integral de les cinc *Simfonies* de Felix Mendelssohn es queda a mig camí per la irregularitat dels resultats. Compta amb una formació bona i flexible, la Chamber Orchestra of Europe, que aporta vitalitat, però també una excessiva contundència que en ocasions perjudica l'equilibri i l'elegància d'una escriptura simfònica magistral que sol demanar més transparència i finesa en els detalls. En línies generals, el director opta per *tempi* massa ràpids, tot accelerant un discurs que acaba atabalant una mica l'oient per manca d'una respiració més natural. La *Primera Simfonia*, la menys gravada, adquireix gran força i brillantor; també ofereix episodis de traç una mica gruixut i desequilibris en les seccions d'una formació que ha sonat amb més finesa i elegància sota la direcció de mestres com Claudio Abbado o Nikolaus Harnoncourt.

Els resultats milloren amb versions fortament contrastades de les *Simfonies* més conegudes, l'*Escocesa* i la lluminosa *Italiana* (tot i que els moviments finals resulten un pèl atropellats) i aconsegueix el seu millor nivell musical en la *Simfonia núm. 5*, "*de la Reforma*", amb un primer moviment extraordinari on impressiona descobrir *avant la lettre* el famós motiu del *Parsifal* de Wagner. La notable prestació del meravellós RIAS Kammerkor i un notable trio de veus solistes –les sopranos Karina Gauvin i Regula Mühlemann i el tenor Daniel Behle– disparen l'interès d'una lectura ben calibrada de la monumental *Segona* (una simfonia cantata), "*Lobgesang*", que és el millor de la nova integral. **Javier Pérez Senz**

PER ALS QUI VALORIN
COMPARAR VERSIONS
DIFERENTS D'UNA MATEIXA OBRA.

ESCOLA
D'ÒPERA
DE SABADELL

Fundació
Mirna Lacambra
Xavier Gondolbeu

Concurs MIRNA LACAMBRA per accedir al XXII CURS DE PROFESSIONALITZACIÓ

Dedicat a l'òpera

Falstaff

de G. Verdi

Tancament de la inscripció:

Dissabte 23 de juny de 2018, a les 24.00 h

Concurs els dies 27, 28 i 29 de juny de 2018

Inici del Curs: Dilluns 3 de setembre de 2018

Finalització del Curs: Dijous 25 d'octubre de 2018 amb la representació de *Falstaff* de G. Verdi al Teatre La Faràndula de Sabadell.

Segona representació Dissabte 27 d'octubre de 2018

Organitza

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ÒPERA DE SABADELL

Plaça Sant Roc, 22, 2n 1a – E-08201 Sabadell (Barcelona)

Tels. 93 725 67 34 - 93 726 46 17 – www.aaos.info

e-mail: fundacio.mlxg@gmail.com / aaos@aaos.info

Es poden consultar les Bases del concurs a la pàgina web de l'AAOS

Patrocinen

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Ajuntament
de Sabadell

FABRICA DE CREACIÓ DE LES ARTS EN YU

Amb el suport de

Sabadell
Fundació

Col·laboren

Obra Social "la Caixa"

òperacatalunya

"FUSTER CERCA EL COLOR MÉS ADIENT, LA PROJECCIÓ MÉS PROPORCIONADA I FA AFLORAR UN VIRTUOSISME QUE DENOTA LA SEVA RECONEGUDA VÀLUA"

CAMBRA

JOSEP FUSTER

Clarinet Solo

Obres de Von Koch, Brotons, Rodríguez Picó, Kovács, Stravinsky, Niblock, Olm, Arnold, Piazzolla, Meseguer, Miluccio, Osborne, Pascual, Sutermeister. *Columna Música*, 2017.

Catorze composicions i sis primers enregistraments mundials. Estètiques diferents i versàtils que ens ofereixen un repàs per les obres del segle XX i d'altres ja del segle XXI en què l'exploració sonora de l'instrument, la recerca de nous recursos i la versatilitat de les estructures

confegeixen un quadre sonor ple de varietat i d'atractiu per a l'oient. D'Stravinsky a Piazzolla, passant per Brotons, Pascual o Rodríguez Picó, Josep Fuster ens proposa en aquest enregistrament realitzat el mes de juny del 2012 i el novembre del 2016 un nou treball que s'afegeix a la quinzena d'enregistraments que ha efectuat fins al dia d'avui. En obres com les *Chansons innocentes* de Rodríguez Picó, per a dos clarinets, assumeix tot el treball construint minuciosament un discurs ple d'atractiu sonor. Refinadíssim en *Clar i net* de Brotons, eloqüent en les *Three pieces* d'Igor Stravinsky, suggeridor en el *Tango-estudio núm. 3* de Piazzolla, el clarinetista valencià s'emmotlla a les particularitats de les obres, a la singularitat que requereix cada fragment. Fuster cerca el color més adient, la projecció més proporcionada i fa aflorar un virtuosisme que denota la seva reconeguda vàlua. Vint-i cinc anys amb l'OBC, professor de l'ESMUC, cofundador de Diabolus in Música o BCN216, enregistraments dedicats a música de Mozart, Spohr o Weber, fins a músics de l'actualitat, aquesta versatilitat n'explica les minucioses interpretacions de música complexa i atractiva com és la dels *Colors* de Meseguer o el *Preludi, recitatiu i ària* de Josep Pascual. **Lluís Trullén**

ADIENT PER A TOTS ELS INTÈRPRETS DE CLARINET I, EN GENERAL, PER A TOTS ELS AMANTS DE LA MÚSICA D'AVANTGUARDA.

LLIBRE

SANTIAGO VELA

Ángeles Gulín

184 pàgines. Témenos Edicions.

Barcelona, 2017.

Aquest llibre d'antuvi té algunes virtuts remarcables. La primera i segurament la més transcendente: que és oportú, necessari i justicier, en el sentit que fa justícia a la seva protagonista.

A partir d'aquí, conté altres mèrits, com que ha estat fet des de l'afecte i des de la devoció més absoluta. Una altra virtut i mèrit és que l'autor mostra un coneixement profund i exhaustiu de la biografia; d'aquesta gran soprano que va ser Ángeles Gullín, una de les veus femenines més impactants de la lírica de la segona meitat del segle XX. I finalment una escriptura correcta i fluida que afavoreix una lectura còmoda.

Santiago Vela, un autèntic i conspicu *malalt d'òpera* en el sentit més tradicional del concepte, ha confegit un llibre en el qual mostra el tot Ángeles Gullín; molt més el tot cantant i carrera artística que el tot persona, encara que aquest tot també hi és ben present. Comença amb un resum biogràfic, potser massa sintètic, i avança en capítols de contingut diferenciat, com són: records de la respectiva relació personal, col·laboracions, o sigui peticions que l'autor ha fet a persones vinculades a la lírica que van conèixer la protagonista, opinions –de fet, crítiques de diferents actuacions arreu del món–, relació exhaustiva dels teatres on va actuar, cronologia de les actuacions, discografia oficial i, finalment, un ric recull gràfic.

La imatge resultant és molt unívocament del més afavoridor color possible, sense contrast, i alhora hi sobren reiteracions de fets, vivències, records, etcètera. Definitivament, un llibre necessari, honest i imprescindible per als dilectants de l'òpera. **Jaume Comellas**

RECOMANAT PER ALS FANS D'ÁNGELES

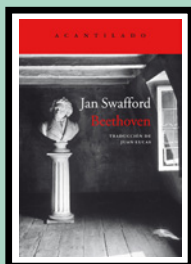
GULLÍN I LES ADMIRABLES VEUS OPERÍSTIQUES DEL PASSAT.

LLIBRE

JAN SWAFFORD

Beethoven

1.455 pàgines. Acanilado. Barcelona, 2017.

En la recerca d'un text únic sobre la vida del compositor que, per a molts, és el més transcendent de la història de la música, Ludwig van Beethoven, l'erudita obra de Jan Swafford es postula com a candidata. La profusió de detalls biogràfics, que defugen el to merament anecdotari, permet al lector fer-se una imatge completa de les seves circumstàncies vitals. Imatge que s'evidencia de gran utilitat per tal d'abordar la comprensió d'una producció difícil d'assumir per a molts dels seus contemporanis. No ens cansarem de recordar que la familiaritat amb què avui dia s'evocuen les seves melodies falseja la seva real complexitat, i el caràcter transgressor que el pas del temps ha aplanat, essent "reduït" a la condició de geni. La mirada de Swafford és la d'un músic –ell mateix compositor– que tracta d'evitar els tòpics, essent alhora generosa de testimonis de

l'època. El lector pot revisar en justa mesura el *novum* epocal que representà Beethoven. La insubornable personalitat de Beethoven com a creador és coneguda, però en aquesta biografia s'especifica el seu veritable abast aportant informació per a la comprensió de les grans obres, més populars, i també d'aquelles (últimes *Sonates* i *Quartets*, sobretot) que avui dia s'escolten encara amb perplexitat. **Jacobo Zabalo**

UNA OBRA MOLT RECOMANABLE PER ALS AMANTS DE BEETHOVEN I LECTORS INTERESSATS EN LA HISTÒRIA DE L'ART.

8è

Festival de Música Antiga dels Pirineus

del 29 de juny al 26 d'agost

FEMAP
Associació Festival de Música Antiga dels Pirineus

PACKS TURÍSTICS

RESERVA EL TEU PACK.
HOTEL + ENTRADA
www.packsturisticsfemap.cat

INFORMACIÓ I ENTRADES

www.femap.cat

29/06	La Seu d'Urgell	CEREROLS I ALTRES
30/06	Puigcerdà	COMPOSITORS MONTSERRATINS
01/07	Riner	Escolania de Montserrat i Capella de Música de Montserrat
05/07	Tremp	RESSONS DE L'ANTIGA EUROPA
06/07	Berga	Cor de Noies de l'Orfeó Català
06/07	Sort	TRESORS DEL BARROC ALEMANY
07/07	Organyà	Radio Antiqua
12/07	La Seu d'Urgell	VESPERÆ & ANTIPHONÆ.
13/07	Bagà	BEATÆ MARIAE VIRGINE
13/07	Escalzarre (la Guingueta d'Àneu)	Cor Lieder Càmera
14/07	Berga	TRESORS VIENESOS
14/07	Estany Gento (La Torre de Capdella)	The Illyria Consort
15/07	Avià	HAYDN I MOZART: L'EQUILIBRI PERFECTE
19/07	Castellciutat (La Seu d'Urgell)	Quartet Teixidor
20/07	Massaners (Saldes)	IL VIAGGIO MUSICALE
21/07	Ordino	Artemandoline
22/07	Llívia	MÚSICA BARROCA PER A VIOLÍ I VIOLA A SOLO
21/07	Llívia	Emilio Moreno
22/07	La Pobla de Segur	CANÇONS POPULARS ANTIGUES DEL PIRINEU
25/07	La Seu d'Urgell	Cor de Cambra Auditori Enric Granados
26/07	Organyà	FeMAP Gastrofilm
27/07	Ripoll	MARE NOSTRUM
28/07	Talló (Bellver de Cerdanya)	Michelle Brun i Stefan Haupt
29/07	Encamp (Andorra)	VIVALDI QUATRE ESTACIONS
28/07	Vilaller	Ensemble Pyrenaicus
29/07	Bossòst	LUCA MARENZIO: PRIMER LLIBRE DE MADRIGALS
31/07	Sort	Quinta Essència
01/08	Tremp	FeMAP Gastrofilm
02/08	La Pobla de Segur	MARE NOSTRUM
		Michelle Brun i Stefan Haupt

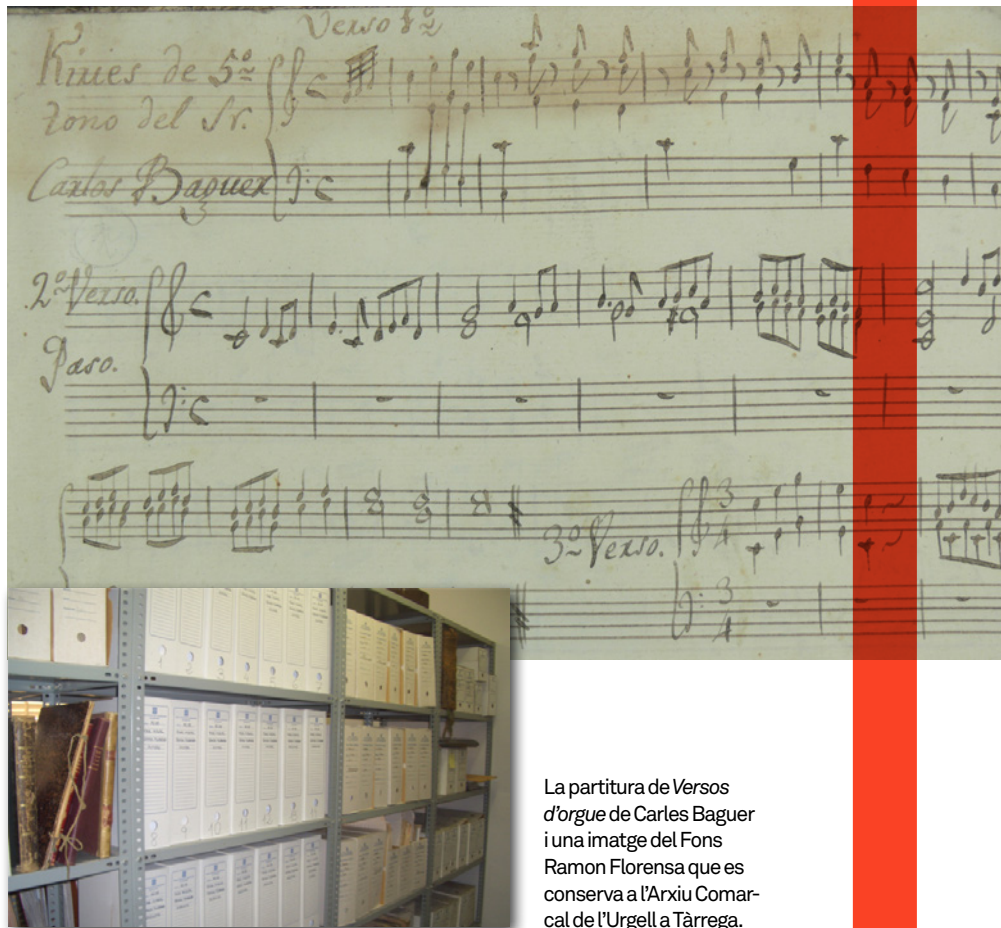
CONCERTS

03/80	Esterrí d'Àneu	EARLY MODERN
04/08	La Seu d'Urgell	ENGLISH MUSIC
05/08	Pesillà de la Ribera	Tasto Solo
04/08	Riner	FOLIES D'ESPAGNE
05/08	Berga	Sergey Malov
07/08	Puigcerdà	THE PLAIN OF ORPHEUS
08/08	La Seu d'Urgell	CantoLX
10/08	Pobellà (La Torre de Capdella)	LA BELLA ITÀLIA!
11/08	Sant Joan de les Abadesses	LUX FUNDACIÓ Bruno Forst i Santi Mirón
11/08	Ceuró (Castellar de la Ribera)	BACH X 3
12/08	Vilanova de Banat (Alàs i Cerc)	Amparo Lacruz i Mal Pelo
12/08	Niu de l'Àliga (Alp-Bagà)	HISTÒRIES D'UN ÀNGEL
13/08	Bernui (Sort)	Johanna Rose i Josep M Martí Duran
13/08	Vall de Boí	MÚSICA DE CAMBRA
14/08	Salàs de Pallars	PER A LA CORT DE LISBOA
15/08	Llanars	Maria Hinojosa i Ludovice Ensemble
17/08	Llavorsí	EL NAIXEMENT DEL PIANOFORTE
18/08	Estamariu	Joan Bosch i Isabel Félix
17/08	Estoll (Fontanals de Cerdanya)	LA MÚSICA A LA CAPELLA REIAL
18/08	Castell de Mur	DE MARTÍ L'HUMÀ
19/08	Tavascan (Lladorre)	Locus Desperatus
22/08	Tremp	LA ROSA DELS VENTS
23/08	Escaldes-Engordany	Arianna Savall, Petter U. Johansen, Hirundo Maris
24/08	Bourg Madame	CANTIGUES D'ALFONS X EL SAVI, SEGLE XIII
23/08	Berga	Acadèmia FeMAP
24/08	La Seu d'Urgell	TROBADORS DE LES TRES CULTURES
25/08	Alp	Eduardo Paniagua, Wafir Gibril i Pedro Burruero
26/08	Espot	

FONS RAMON FLORENSA DE L'ARXIU COMARCAL DE L'URGELL (TAGF)

Text **Olga Niubó i Sala** · Fotografies **IFMuC**

El Fons Ramon Florensa es conserva a l'Arxiu Comarcal de l'Urgell (ACUR), a Tàrrrega, fruit de la donació que en va fer Josep Maria Martí i Sanfeliu, descendent de la família Florensa, l'any 1987. El fons es conserva en 25 capses d'arxivador i el seu repertori musical comprèn un total de 208 obres d'autor, 172 anònimes, 19 impresos d'autor i 10 impresos anònims, repertori que en la seva major part pertany a l'època compresa entre la segona meitat del segle XIX i el primer terç del XX. El repertori compositiu d'obres d'autor ofereix aquest còmput: Miquel Florensa, 64 obres; Ramon Florensa, 17; Joan Pont, 16; Antoni Xaudiera i Celestí Vila de Forns, 15; Salvador Vidal, 12; Carles Baguer, 11; Ignasi Maymó, 10; Mateu Ferrer, 4; Salvador Furés, Eduardo López, Ramon Nicolau, Vicenç Paysà, Joan Riba i Francesc Salvat, 2 obres; i amb 1 sola obra, Josep Barba, Vincenzo Bellini, Tomás Bretón, Joan Bros, Bonaventura Bruguera, Manuel Camós, Federico Chueca, Rafael Domènech, G. Erandi, José Fernández, Josep Fornelio, Josep Gabaldà, Pere Gabriel, Joaquín Romualdo Gaztambide, Luis Gimeno Jordà, Jaume Joan Lleys, P. de Maldà, Feliu Monné, Ignasi Parella, J. Pou, Bernat Calbó Puig, A. Pujol, Pere Rigau, Josep Rodoreda, Mariano Sancho, Josep Saurí i Joan Vila. Pel que fa als gèneres musicals, hi predominen els del repertori eclesiàstic. Les obres més antigues de TagF són la *Salve Regina à Duo / y a 4º con Violes / 1777* i un volum relligat, copiat al principi del segle XIX, amb una col·lecció de música de teclat (*pianoforte* i orgue), que conté 9 *Sonates* de Carles Baguer i diverses obres de Manuel Camós, Mateu Ferrer i Antoni Xaudiera. Un altre manuscrit significatiu és un esborrany d'una col·lecció de vuit goigs originals de Joan Pont (1813-1885), que daten de l'època en què dirigia el magisteri de

La partitura de *Versos d'orgue* de Carles Baguer i una imatge del Fons Ramon Florensa que es conserva a l'Arxiu Comarcal de l'Urgell a Tàrrrega.

la Parroquial de Cervera. Pel que fa al repertori per a orquestra, hi pren un relleu destacat la *Sinfonia / con instrumentos de Ignacio Maymó compuesta a 1 de Agosto de 1864* del jove targarí Ignasi Maymó (1850-1881), format a l'Escolania de Montserrat, i amb Joan Baptista Pujol i Josep Barba a Barcelona, que sembla palesar la recepció dels nous aires romàntics. El fons conserva una notable presència de música per a ball, la qual devia configurar una bona part del repertori habitual de la banda-orquestra que dirigiren Miquel Florensa i Artigues (1833-1900) i el seu fill, Ramon Florensa i Candàlia

(1875-1912), mestres també de la parroquial targarina de Santa Maria d'Alba: americanes, contradanses, dianes, masurques, marxes, pasdobles, polques, popurris, sardanes, valsos i xotis. El fons conserva un tractat singular, del tercer terç del segle XVIII, amb un variat mostrari de resolució de problemes de contrapunt, extret d'obres de Guerrero, Picanyol, Rogier, Romero, Romanyà, Scarlatti i dels tractats de Cerone, Lorente, Nasserre i del cèlebre mestre de capella de la catedral de Barcelona, Francesc Valls.¹
<https://ifmuc.uab.cat/collection/TagF?ln=ca>

¹ NIUBÓ I SALA, Olga. *Inventaris dels fons musicals de Catalunya. Volum 5: Fons Ramon Florensa de l'Arxiu Comarcal de l'Urgell*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura – Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 [2011].

MÚSICA ENCRUADA

Horizontals

1. La *Patètica* de Beethoven ho és i la *Clar de Lluna* també. L'instrument que completa la *Sonata* de Debussy a més de la flauta i la viola. | **2.** Una batuta. Horner (James, compositor de cinema) completament desordenat. La major. | **3.** Compositor de l'obertura *Les Hèbrides*. | **4.** La música d'escena més famosa de Purcell (dues paraules separades per un quadrat negre). | **5.** Una timbala vista des de l'orgue. Limiten la Natalie. Els sostinguts que hi ha a la tonalitat de Mi major. | **6.** Piano desmuntat. La primera i la quarta de l'*Imagine*. La major. | **7.** Una part del violí. Mozart, Mompou o Morera. Plaent, afectuós, digne de ser amat. | **8.** Grup de *pop-rock* mallorquí, de cognom Font. Un pont de violí cap amunt. Ravel, Rachmàninov o Ruera. | **9.** Les quatre òperes de Wagner. | **10.** Aimi o proposi el valor del violí. Compositor de la *Simfonia Espanyola* (del revés). | **11.** Rimski-Kórsakov, Respighi o Rameau. Associació Simfònica de Linyola. O faré un trèmol o serà pel fred (puja per l'11 vertical).

Verticals

1. La *Patètica* de Txaikovski ho és i la *Petita Rússia* també. A un to de Do, cap amunt. | **2.** Una rodona a la partitura. Limiten l'estrella. En tenen el violí, la viola i els rius per creuar-los. | **3.** Piazzolla va escriure un tango en record del seu pare: "Adiós...". Pit, mamella. | **4.** Trompetista, saxofonista i cantant catalana (nom i cognom seguits). | **5.** Ells o elles en anglès. Una batuta. Normal avocàlicament. | **6.** Associació de Rapers de Linyola. Quantz, Querol o Quiroga. La mare de la mare (cap amunt). | **7.** Tradicionalment viu en un i glú. Un faristol desplegat. | **8.** Hi ha un txistulari amb aquest cognom, però el més famós és un paleògraf. El del "Riin" de Wagner. | **9.** Rigoletto, Roland o Rossini. En Teobald, per als amics, fent la vertical. Nom anglès genèric per als instruments de metall. | **10.** En Raphael completament despenat. Ni ahir, ni avui, ni demà (cap amunt). | **11.** La major. Nen desordenat (ve de l'11 horitzontal).

Núm. 363

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Solucions Núm.362

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	G	U	I	T	A	R	R	I	S	T	A
2	A	R	P	E	G	I	A	T	O	R	
3	I	P	N	I	M	A	P	A	C		
4	T	A	R	O	T	A	E	F	E		
5	A	O	R	A	T	O	R	I	A		
6	A	M	A	T	P	N	I	A			
7	R	T	A	O	P	E	R	A	D	A	
8	E	L	N	A	G	R	E	C	I	A	
9	M	E	T	A	S	T	A	S	I	O	
10	A	T	I	P	I	C	E	O	M	I	
11	R	A	C	I	S	M	E	S			

Solucions Batutem!
Núm. 3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	0	0	0	2						
2	2	0	1	8	11						
3	0	0	0	2	2						
4	0	1	1	0	2						
5	4	1	2	10	2						

per Eduard
V. Patsi

Palau de la
Música Catalana
2018-2019

ITINERARIS

Obertura

Per introduir-se a la música clàssica!

Els concerts bachians, el Romanticisme cambrístic amb els *Trios* de Schubert, l'època daurada del piano i la *Simfonia Fantàstica* de Berlioz a la sala modernista amb trobades explicatives a indrets singulars de la ciutat.

4 concerts amb 4 trobades prèvies
per 120 €

Lletraferits

Per als que estimen la literatura... i la música!

Els estranys de Raül Garrigasait, haikus orientals, la biografia de Philip Glass o *El Regne* d'Emmanuel Carrère amb sessions prèvies a llibreries i les *Sonates* de Beethoven o la *Passió segons sant Mateu* de Bach, entre d'altres concerts al Palau.

4 concerts amb 4 trobades prèvies
per 120 €

Cinemàtics

Per als incondicionals del cinema!

Deixa't hipnotitzar pels drames de l'Est, el ritme vibrant de l'Oest, les músiques Sci-Fi de les esferes i, per acabar, un viatge interior i introspectiu minimal a través de concerts al Palau i conferències preparatives.

4 concerts amb 4 trobades prèvies
per 150 €

Més informació a www.palaumusica.cat/itineraris

Amb la col·laboració de:

CATALUNYA MÚSICA

TRANSMISSIONS EN DIRECTE

JUNY

Diumenge 3 de juny

De les 11.00 a les 13.00 h (en directe)

Auditori de Barcelona

TEMPORADA DE L'OBC, 2017-18 "CONCERT DE CLOENDA"

Antonín Dvořák: *Requiem* per a solistes, cor i orquestra, en Si b m, op. 89. Marta Mathéu, soprano. Gemma Coma-Alabert, mezzosoprano. Roger Padullés, tenor. José Antonio López, baríton. Cor Lieder Càmera. Cor Madrigal. Cor Anton Bruckner. Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya.
Dir.: Kazushi Ono. (100m)

Divendres 8 de juny

De les 20.00 a les 22.00 h (en directe)

Elbphilharmonie d'Hamburg

TEMPORADA DE L'ORQUESTRA DE L'ELBPILHARMONIE NDR, 2017-18

Carl Nielsen: *Helios* (obertura), op. 17. Dmitri Xostakóvitx: *Concert per a violí i orquestra núm. 1*, en La m, op. 77. Jean Sibelius: *Simfonia núm. 5*, en Mi b, op. 82. Leonidas Kavakos, violí. Orquestra de l'Elbphilharmonie NDR.
Dir.: Jukka-Pekka Saraste. (80m)

Dimecres 13 de juny

De les 20.00 a les 23.00 h (en directe)

Gran Teatre del Liceu

TEMPORADA DEL GRAN TEATRE DEL LICEU, 2017-18

Giacomo Puccini: *Manon Lescaut*, *dramma lirico* en quatre actes. Liudmyla Monastyrska, David Bižić, Gregory Kunde, Carlos Chausson, Mikeldi Atxalandabaso, Marc Pujol, Carol García, José Manuel Zapata, Michael Borth, David Sánchez i Jordi Casanova. Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu.
Dir.: Emmanuele Villaume. (131m)

Dimarts 19 de juny

De les 20.03 a les 22.00 h (en directe)

Filharmonia de Berlín

TEMPORADA DE L'ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE BERLÍN, 2017-18

"Concert de comiat de Simon Rattle" Gustav Mahler: *Simfonia núm. 6*, en La m. Orquestra Filharmònica de Berlín. Dir.: Simon Rattle. (80m)

Divendres 22 de juny

De les 20.05 a les 22.00 h (en directe)

Herkulesaal de Múnic

TEMPORADA DE L'ORQUESTRA SIMFÒNICA DE LA RÀDIO DE

BAVIERA, 2017-18

Johann Sebastian Bach: *Suite per a orquestra núm. 1 en Do, BWV 1066*. Cantata BWV 135, "Ach Herr, mich armen Sünder" (Oh, Senyor, jo, pobre pecador). Carl Philipp Emanuel Bach: *Simfonia en Sol, Wq 182 núm. 1*, "Hamburg". Johann Sebastian Bach: *Cantata BWV 21*, "Ich hatte viel Bekümmernis" (I quan creix el neguit dintre meu). Christina Landshamer, soprano. Lawrence Zazzo, contratenor. Fabio Trümper, tenor. Krešimir Stražanac, baix-baríton. Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera. Dir.: Giovanni Antonini. (90m)

Dijous 28 de juny

De les 20.30 a les 22.30 h (en directe)

Royal Festival Hall de Londres

TEMPORADA DE CLÀSSICA AL SOUTHBANK CENTRE, 2017-18

Arnold Schönberg: *Gurrelieder* per a solistes, narrador, cor i orquestra. Alwyn Mellor, soprano. Michelle DeYoung, mezzosoprano. Robert Dean Smith, tenor. Wolfgang Ablinger-Sperrhake, tenor. David Soar, baix. Barbara Sukowa, narrador. Philharmonia Voices. Cor de la Royal Academy of Music. Cor del Royal College of Music. Cor de la Guildhall School of Music & Drama. Cor del Trinity Laban Conservatoire of Music & Dance. Philharmonia Orchestra.
Dir.: Esa-Pekka Salonen. (116m)

JULIOL

Dimecres 11 de juliol

De les 20.00 a les 23.10 h (en directe)

Gran Teatre del Liceu

TEMPORADA DEL GRAN TEATRE DEL LICEU, 2017-18

Gaetano Donizetti: *La favorite*, òpera en quatre actes. Clémentine Margaine, Michael Spyres, Markus Werba, Ante Jerkunica, Miren Urbietia i Roger Padullés. Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu.
Dir.: Patrick Summers. (160m)

SUBSCRIU-TE

I GAUDEIX DE
LA MILLOR INFOR-
MACIÓ MUSICAL
I DE DESCOMPTES
EN CONCERTS

20€
PER UN ANY
(PAPER)

10€
PER UN ANY
(DIGITAL)

25€
PER UN ANY
(PAPER + DIGITAL)

**REVISTA
MUSICAL
CATALANA**

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

Els abonats als cicles de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música gaudeixen d'un 30 % de descompte en el preu de subscripció a la «Revista Musical Catalana». D'altra banda, els subscriptors de la «Revista Musical Catalana» tenen dret a un 20 % de descompte en la compra de dues entrades per concert a les taquilles del Palau de la Música Catalana, per als següents cicles de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música de la temporada 2017-18: Palau Grans Veus, Bach, Piano, Cambra, Simfònics, Tardes, Cantates de Bach, Cicle Coral, Cicle Cor de Cambra del Palau, Concert de Sant Esteve, Intèrprets Catalans, Concerts Familiars, El Primer Palau, Orgue al Palau, Estiu al Palau, ECHO Rising Stars i ONCA.

Més informació: www.revistamusical.cat/subscripcions

ANTONIO LÓPEZ ~ PINTOR I ESCULTOR

“M’EMOCIONA TOTA LA MÚSICA”

**FINA AL
24 DE JUNY
EXPOSICIÓ
D'ANTONIO LÓPEZ
AL PALAU DE LA
MÚSICA CATALANA**

Parlem amb ell quan encara rumia quines obres porta a l'exposició que organitza al Palau de la Música Catalana, perquè harmonitzin bé amb l'espai. Aquest artista del moviment realista espanyol del segle XX explica que durant molts anys ha treballat al seu estudi acompanyat de la música.

TEXT Sílvia Díez

“Al llarg de la meua vida sempre he escoltat molta música i de gèneres molt diferents, perquè, a qui ens agrada la música, ens agrada tota la música, des de Beethoven, Bach a un fandango o una jota o qualsevol altra música popular. M'he emocionat, tant sentint Bach com escoltant un acordió mentre passejava per la ciutat! A aquells que ens emociona la música, ens emociona tota la música. Durant molts anys –i jo ja tinc molts anys, saps!– he treballat a l'estudi sense parar i de manera incansable amb música. Baixava a l'estudi i em posava discos. He escoltat moltíssim Bach, Purcell, Händel i molta òpera... En canvi, d'uns anys ençà prefereixo el silenci; això sí, el silenci que és possible trobar a la nostra època, una època plena de sons”, explica Antonio López.

SÍLVIA DÍEZ: ¿El seu amor per la música popular li ve del temps que passava amb la gent del camp a Tomelloso?

ANTONIO LÓPEZ: No, crec que té a veure amb la meua sensibilitat. Quan era a Tomelloso recordo que allà la gent sempre taral·lejava alguna cosa, tot i que la majoria no tenia encara ràdio. A casa meua la ràdio es va comprar quan jo ja era estudiant de Belles Arts, però igualment la gent taral·lejava les cançons de moda i a mi n'hi havia algunes que m'agradaven molt. Quan una música m'agrada encara ara la taral·lejo. De fet, quan estic content a mi m'agrada molt cantar per a mi!

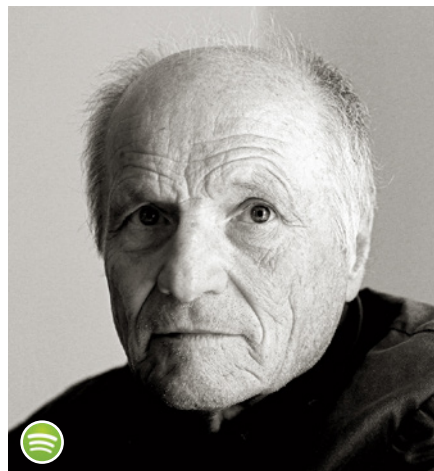
SD: ¿Li hauria agradat arribar a tocar algun instrument?

AL: A mi m'hauria agradat més haver après a ballar. A la pel·lícula *El sol del membrillo* hi ha una part que recull trossos de la nostra vida, de la vida de la meua dona, María Moreno, de les meues filles, i en aquesta

part surten alguns dels meus amics que em visitaven... En concret es veu Enrique Gran, un gran amic meu que ja va morir, i venia a casa quan jo el trucava per alguna cosa. De vegades s'hi quedava tot el dia i m'acompanyava mentre jo treballava i acostumàvem a cantar. A ell com a mi li agradava molt la música popular, moltíssim! I a la pel·lícula hi ha un moment en el qual jo canto una cançó amb ell i de vegades penso que hauria estat bé reunir-me amb alguns amics més per cantar i ballar junts. Ell i jo taral·lejàvem música sovint i vam decidir rodar aquesta escena cantant junts a *cappella*.

SD: Diu que no va a gaires concerts...

AL: No hi vaig, però en recordo un en particular al qual vaig anar l'any 1955, quan Igor Stravinsky va venir a Madrid i va fer dos concerts que van despertar una gran expectació. Jo hi vaig anar amb un amic meu a escoltar-lo. Ell va dirigir la *Sinfonia en tres moviments i L'ocell de foc*... I recordo molt bé la seva figura d'esquena mentre jo era a dalt a la sala més gran de concerts

que hi havia en aquell moment a Madrid. Ho recordo molt bé. Val molt la pena anar a un concert on pots veure una persona a qui admires tant! Però hi he anat a pocs perquè a Madrid tot el ritual de l'entrada als concerts em resulta pesat... I he preferit escoltar música a l'estudi. Allà tinc discos de pedra que he anat comprant de música popular, sobretot dels anys cinquanta que eren de 23 revolucions. Tinc la *Missa en Si menor* de Bach i és de les primeres peces que vaig comprar l'any 55 quan aleshores els discos eren molt cars. Per a mi la *Missa* de Bach és un gran tresor. La tinc en una versió fantàstica de Karajan amb Elisabeth Schwarzkopf, Marga Höffgen, Nicolai Gedda i la conservo com una autèntica joia. Ara es fan més quantitats d'enregistraments, però abans es feien versions més selectes, crec jo. També he escoltat molt *El clavicèmbal ben temperat* per Wanda Landowska.

SD: ¿Faria alguna recomanació?

AL: Em sembla que ja estem tots massa dirigits com perquè jo els digui què han d'escoltar, i més ara quan tot està a l'abast de tothom. Cadascú ha d'anar cap a allò que més l'atrau. La música és d'una varietat immensa. S'ha fet música des del coneixement i la cultura, i des de l'instint, que també resulta meravellosa. Per a mi la música popular és tan meravellosa com la música anomenada culta... La música popular l'ha feta el poble potser sense cultura, però que sent el món i ha d'expressar els seus sentiments, i per això per a mi aquesta és també una música molt important. Quan estàs al món de l'art com jo des de fa molts anys, sempre hi ha un moment que connectes amb altres llenguatges de l'art, com l'arquitectura, la literatura, el cinema... I veus que tots els llenguatges artístics conformen una unitat. Però per a mi la música és l'art que té la capacitat de provocar les emocions més intenses. A mi la música m'ha despertat emocions d'una gran intensitat com segurament cap altra art ha estat capaç.

SD: Què ha tingut més en compte en aquesta exposició del Palau?

AL: Sobretot volem que les obres s'integrin naturalment amb l'espai. El meu treball és molt autobiogràfic i crec que se centrarà en el tema de la família, dels menjars... Però encara hi estem donant voltes. A més, algunes obres no ens les cedeixen, perquè jo no tinc molta obra personal. Aquesta exposició em fa molta il·lusió i em desperta molt la curiositat veure com quedarà el meu treball en el marc del Palau de la Música Catalana.

Cat **M**úsica

Emociona't
amb Catalunya Música

amb la col·laboració

 Obra Social "la Caixa"

PALAU 100

DIMARTS 18.09.2018, 20 h
Gustavo Dudamel
& Mahler Chamber Orchestra
—*Quarta* de Brahms

DIMECRES 19.09.2018, 20 h
Gustavo Dudamel
& Mahler Chamber Orchestra
—*Quarta* de Mahler
Palau 100+

DIJOUS 25.10.2018, 20 h
Cecilia Bartoli
—*La Cenerentola*
de Rossini

DIJOUS 08.11.2018, 20 h
Murray Perahia, piano

DIJOUS 13.12.2018, 20 h
Orquestra de Cambra de Zuric
& Daniel Hope
—*El Messies* de Händel

DILLUNS 28.01.2019, 20 h
Balthasar Neumann Chor
und Ensemble
& Thomas Hengelbrock
—*Requiem* de Mozart

DIMARTS 05.02.2019, 20 h
Renée Fleming, soprano

DIMARTS 12.03.2019, 20 h
Daniil Trifonov, Orfeó Català,
Orquestra del Teatre Mariïnski
& Valery Gergiev

DIJOUS 14.03.2019, 20 h
Gustav Mahler Jugendorchester
& Jonathan Nott
—*Tercera* de Mahler

DIMARTS 19.03.2019, 20 h
Orquestra Simfònica Gran Teatre
del Liceu & Josep Pons
—*La consagració de la primavera*
d'Stravinsky

DIJOUS 24.04.2019, 20 h
Monteverdi Choir
& Sir John Eliot Gardiner
—*Semele* de Händel

DIJOUS 09.05.2019, 20 h
Orquestra Simfònica de Sant
Petersburg & Yuri Temirkànov
—*Festival Txaikovski*

DIJOUS 23.05.2019, 20 h
Akademie für Alte Musik Berlin
—*Música aquàtica* de Händel

DILLUNS 27.05.2019, 20 h
Suzanne Vega
& Collegium Vocale Gent
—*Einstein on the beach*
de Philip Glass
Palau 100+

DIJOUS 27.06.2019, 20 h
Gustavo Dudamel,
Orfeó Català, Cor de Cambra
& Münchner Philharmoniker
—*Segona* de Mahler

Abonament Palau 100 (13 concerts). De 236 a 1.278 euros
Abonament Palau 100+ (15 concerts). De 270 a 1.455 euros
Preus especials en abonaments i entrades per a menors de 35 anys

taquilles@palaumusica.cat | abonaments@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat | 93 295 72 07

Amb la col·laboració de:

